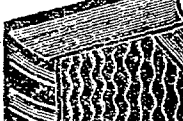
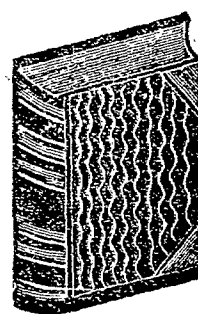

(ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును)

సంచిత గాఢ

పునరము బంగారుకు, నీమ పెండికి, మొదటిరకం. పువ్యరాగములు, కంపులకు పూసీనిచ్చెదము.

ఆంధ్రభాషలో ఇటీవల రీరహవ్య
తాద్రుమ ఇదివరకు యెవరివల్లను బహి
రంగముగా ప్రచురించబడలేదు.
దీనిలో స్త్రీ పురుష లక్షణములును
వారియొక్క అవయవము విలక్షణ
ములు శృంగార రహస్యములును.
మొగడ అను శిశు ఉత్పత్తి వివర
ములును, పూర్వము మహాబుఘులు
పర్యుమగా వ్రాసిపెట్టిన పుస్తకమును
చక్కగా 64 వివిధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము.
కరరూ. 1-0-0 పి. ఛార్జీ 7 అణాలు. ఎం. ఎస్. సరస్వతి
అందు కంపెనీ, నెం. 9, ఆరముగంపిడి, మదరాసు.

గజ్జికి తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-4-0

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు విశేష బాధను గలిగించుచున్నది. ఈ తైలము నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును. వెలకన్న పోస్తుఖర్చు లభికమగునగాన ఇతరమందులతో కలిపి తెప్పించుకొనుట యుక్తము.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

విదవేమిది

పలచని వీర్యమును గట్టిపరచి మూత్రములోను స్వప్నమందును స్త్రీ ప్రసంగములోను వీర్యనష్టమగుచున్న తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును నపుంసత్వమును పోగొట్టి నూతనయావన మొసగి సంతానము కలిగించును. కాళ్ళలాగుట, అజీర్ణము నడుమునొప్పిని రూపుమాపును. ము స లి వా రి కి బలహీనులగు స్త్రీలకు మంచి బల మిచ్చును. 1 సీసా 2-0-0. ప్రైవేటుకు తైలము 5-0-0. కపాలఖర్చు 0-6-0 అమృతరత్నాకరము, 45 బందరు వీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము కాకినాడ

సర్క్యులరు నెం. 14 రు.

కాన్సురులో జరుగవలయున్న 40 వ దేశీయమహాజన సభకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు నెం 18 రు సర్క్యులరును పంపియున్నాము. 22-9-25 తేదీని అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు సభ్యత్వావ్వర్తతనుగూర్చి చేసిన తీర్మానము ప్రకారము క్రొత్తగ సభ్యులుగ చేరువారును సభ్యత్వావ్వర్తతను కోల్పోయిన వారును 0-4-0 లు చందాను స్థానిక కాంగ్రెసు సంఘములకు గాని, స్వయముగ వడికిన 2000 గజముల నూలు చందాను సభ్యులలో నున్న అఖిలభారత నూలు సంఘకార్యదర్శి గారికి గాని పంపి వారివారివల్ల రకీదులను పొందవలెను. నెత్తెం బరువరకు నెల 1 కి రెండువేల గజముల నూలు యిచ్చినవారు యీసంవత్సరమునకు ఏవిధమయినచందా నీయనక్కర లేదని పాట్నాలో చేయబడిన తీర్మానము వెంటనే అమలులోనికి రాదనినది. కావున పైన వివరించిన ప్రకారము చందాలను చెల్లించినవారందరు కాంగ్రెసుసభ్యు లగుదురు. అట్టివారందరు 40 వ దేశీయమహాజన సభకు ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొన బడవచ్చును.

* * *
సర్క్యులరు నెం 15 రు.

బందరులో అక్టోబరునెల 23, 24, 25 తేదీలందు జరుగు ఆంధ్రరాష్ట్రమహాజనసభలో నుంచవలె తీర్మానములను చర్చించుటకు విషయనిర్ణయసంఘము (ఆంధ్రరాష్ట్ర) కాంగ్రెసు సంఘము) 22-10-25 తేదీ గరువారము మధ్యాహ్నము గం 2 లకు సమావేశమగును. మహాజనసభలో ప్రతినిధు లువహించవలెమహాజన తీర్మానములను విషయనిర్ణయ సంఘమువారు చర్చించుటకు సభ్యులకందజేయుటకు 10-10-25 తేదీకి యీ కార్యస్థానమున కందునట్లు లేమ తీర్మానములనుపంపవలయునని కోరుచున్నాను. ఈ కార్యస్థానమున నుండి చిత్తుతీర్మానములను తయారుచేసి ప్రచురించులోపుగ ప్రతినిధులు లేమ తీర్మానములను ఈ కార్యస్థానమున కందజేయనియెడల విషయ నిర్ధారణ సభలో చర్చింపబడుటకు సావకాశముండకపోవచ్చును. కావున ప్రతివారును లేమ తీర్మానములను వెంటనే పంపివ్రాగింతులు.

మండపాక రంగయ్య, కార్యదర్శి.

ఆంధ్రమహాజనసభ-బందరు

1. ఆంధ్రమహాజనసభా సన్మానసంఘ సమావేశము ఈ నెల 2 వ తేదీ శుక్రవారము గం 5-30 లకు మ-రా-రా-శ్రీ, చిట్టా సుందరామయ్యపంతులుగారి యాజమాన్యము క్రింద బందరు పురభవనమున జరిగినది. ఈ క్రిందివిషయములు తీర్మానించడమయినది.

1. అహ్వనసంఘమునకు మ-రా-రా-శ్రీ, శిలం జగన్నాధరావు నాయుడుగారిని అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొనడమయినది.
2. ఆంధ్రమహాజనసభ ఆంధ్రరాష్ట్రమహాజనసభతోపాటు అక్టోబరు 24 వ తేదీ మొదలు బందరు పురభవనమున జరుపుటకు తీర్మానించడమైనది.

3. ఆంధ్రగ్రంథాలయసభకు మ-రా-రా-శ్రీ, పురాణము నూరికాశ్రీగారిని అహ్వనసంఘాధ్యక్షునిగ మ-రా-రా-శ్రీ, దుర్గా పట్టాభిరామయ్యపంతులుగారిని, మ-రా-రా-శ్రీ, సునంద వెంకటసుబ్బారావుగారిని సంప్రతి కార్యదర్శులుగ ఎన్నుకొనడమైనది.

4. ఆంధ్రమహాజనసభకు ప్రతినిధి రుసుము 1-0-0 ఒకరూపాయ నిర్ణయించడమైనది.

5. ఆంధ్రపత్రిక కార్యనిర్వాహకుల సమావేశములకు, ఇతర సభలకువలెనే సహాయముచేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

6. అహ్వనసంఘము ప్రతి శనివారము సాయంత్రము ఆరుగంటలకు బందరు పురభవనమున సభలు పూర్తి అగువరకు ప్రత్యేక నోటీసుతో అవసరము లేకుండా సమావేశము కాగలందులకు తీర్మానించడమైనది.

బందరు } చిట్టా సుందరామయ్య, అధ్యక్షులు.
2-10-25 }

లండనులోనున్న డాక్టరు మేరీ కార్మికేల్స్ట్రోఫ్, డి. ఎస్. సి. పి. హెచ్. డి, థెల్లో ఆఫ్ ది యూనివర్సిటీ కళాశాల, వారిచే

నెప్ట్యూన్ నైను-స్త్రీ పురుష సాంగత్య విషయక గ్రంథము

ఈ పుస్తకమునందుగల స్త్రీ పురుష సాంగత్య

విషయమై ప్రజలు లేమ అభిప్రాయములను

పూర్తిగా పడేపడే పంపియున్నారు:

ఇందులోగల విషయములు:—

మొదటి భాగము:— వివాహము,

దానిచే గలుగు లాభములు, ఎంత వయస్సులలో

వివాహము చేసుకోవలసినది. ఎట్టివారిని వరించ

వలసినది, ప్రేమ అనేకరకములక్రింద విభజించ

బడినది, వరించునప్పుడు పురుషుడు విసర్జించవల

సిన విషయములు, వరించునప్పుడు స్త్రీ విసర్జించ

వలసిన విషయములు, స్త్రీ పురుష పుట్టుటకు

సంబంధించిన శరీరాంతరవయవ శాస్త్రము శరీర

శాస్త్రము, మోహముచేగలుగు మంచి నెబ్బరులు,

ఇంద్రియనిగ్రహమునకు సంబంధించిన నిబంధనలు,

బిడ్డలు—వారివాంఛనీయత, బుద్ధి కుశలతకు చేరిన

నియమములు.

రెండవ భాగము:—భుజించుట, నూతనముగా గర్భముధరించుట, గర్భాశయము వృద్ధియగుట, గర్భము

ధరించుయుండుకాలము, గర్భము—దానియొక్క చిహ్నములు, గర్భము నిలుచుట, గర్భకాలముందు గలుగు చిహ్నములు,

ప్రసవము: ప్రసవానంతరము లేగ్లి ఆచరించవలసినవిధము, బిడ్డను పెంచవలసిన నియమములు.

మూడవ భాగము:—తప్పలను సనరించుకొనుట, గర్భము, స్త్రీజాతికి సంబంధించినవ్యాధులు—

వాటికి కారణములు, పురుషజాతికి సంబంధించిన వ్యాధులు వాటికారణములు, ముష్టిమైధునము, వంధ్యత్వము, నపుంసత్వము,

వివాహానంతరము స్త్రీముగానుండుటకు కావలసినవిషయములు— వాటిని ఎట్లు పొందుట, సాయంకాలములందు నిద్ర,

అపాయ, మేమియు లేక పుట్టుకను అపుట, ఇవిగాక యిక్కడ తెలుపుటకు వీలుకానట్టి అనేక యితర ముఖ్యవిషయములూడ ఇందులోగలవు.

ఇందులో నిదర్శనములుకూడ గలవు.

అన్ని ఖండములందును ప్రసిద్ధిబడసినది. 10 విదేశభాషలందు తర్జుమాచేయబడినది. విషయములు బాగుగా తెలియునట్లును చదువునట్టివారికి ఉత్సాహముగా నుండునట్లును సాంకేతికభాష లేక మిక్కిలి విశదముగా తెలియు భాషలో వ్రాయబడినది. 17 సార్లు ముద్రించబడినది. 481500 ప్రతులుఅమ్ముడు పోయినవి.

ఈ గ్రంథము అంగభాషలో గలదు. ప్రతి 1 కి ధర రు 6-0-0 లేక 10 పిల్లలగులు.

బ్రిటిష్ మెడికల్ జర్నల్ అభిప్రాయము:— వివాహితులకు వివాహము చేసుకొనబోవువారికి ఇది చాల ఉపయోగకరమైన గ్రంథము.

కేంబ్రిడ్జ్ రెవ్యూ అభిప్రాయము:—స్త్రీపురుషజాతికి సంబంధించిన గ్రంథము. ఆంగ్లప్రజలకు వివరముగా తెలియునట్లు వ్రాయబడిన గ్రంథము దీనికంటె మించినదిలేదు.

ది న్యూయార్కువరల్డ్ అభిప్రాయము:—వివాహవిషయమై మన భాషలో విపులముగా తెలుపు లేకవరమైన గ్రంథము

ది లాన్సెట్ అభిప్రాయము:—యిందులోగల నిదర్శనములు మరియెచ్చటను దొరకుట దుర్లభము.

ది డేమన్ లీడర్ అభిప్రాయము:—ప్రస్తుతము ప్రజలకు ముఖ్యముగా కావలసిన గ్రంథము.

ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాసిన బడయగలరు.

THE INTERNATOINAL PUBLISHING COMPANY,
International Buildings, Ludhiana, (Punjab.)

Telegraphic address "Inpuco" Ludhiana

క్రీరబలాత్మకము

వాతరోగములకు వజ్రాయుధము నంటిది. మలబారుదేశమునుంచి ప్రఖ్యాతినిపొందినందు. ఆంగ్లలు ఇదివరకు, అనుభవించి యెరుగని దగుటచేత శ్రీ

ముక్త్యాల రాజాగారు బహుధనము, వ్యయించి, లేమ సంస్థానవైద్యులచే తయారుచేయించి అందరికి లభ్యమగునట్లు చేసినారు. ఈ తైలము అన్ని వాతవ్యాధులను బోగొట్టును. మనోవా్యాధిగలవారలకు, పిత్తప్రకృతిగలవారికి మిక్కిలి మంచిది. నరములకు బలమునుగలిగించి శరీరదౌర్భాగమును పెంపొందించును. చచ్చుబడిన శరీరము గలవారికి, సుఖవ్యాధులచే బాధపడి సంభోగశక్తి కోల్పోయినవారికి మంచిది. వాతరోగులు అనేకమంది దీనిని నేనించి విముక్తులయినారు. మాయసభవము. పాతవ్యాధులకు గంతటి మందులేదని నమ్మకము గుదిరినది. డాక్టరు కోమసుగారుగూడ మెచ్చుకొన్నారనటను బట్టి దీని ప్రాశస్త్యము తెలియ ఇలదు. సంస్కారాధిక్యమునుబట్టి మూడువిధములుగా తయారుచేయబడినది. తాహతునుబట్టి ఏడికావలసిన వారు దానిని ఆప్పించుకొనవచ్చును. జౌషధము వాడువిధము మందుతో పంపబడును. ఇది ప్రైవేటువసూనకే గాక లోపలికి పుచ్చుకొనుటకు తెచ్చయోగించును. 7 సార్లు ఆన ర్తితమైనది. 4 అవున్సులు 2-0-0. 21 సారి ఆన ర్తితమయినది 4 అవున్సులు 5-0-0. 101 సారి ఆన ర్తితమయినది 1 అవున్సు 3-0-0 4 అవున్సులు 12-0-0 ఎక్కువగా తీసికొనువారికి కమీషను రేటు: పోస్తుఖర్చులు వేరు.

అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్థర సాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణాజిల్లా.

మైనూరు ప్రజాప్రతినిధి సభ

మూడవదిన సమావేశము

సభ్యుల ప్రాతినిధ్యము

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి)

మైనూరు ప్రజాప్రతినిధి సభ దసరా సమావేశమునందు సభ్యులు మైనూరు దివాను సర్ ఎ. ఆర్. థెనకేగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై ప్రాతినిధ్యములను ప్రభుత్వమువారికి నివేదించిరి. ఈ ప్రాతినిధ్యములు తీర్మానములను ప్రభుత్వమును ఆచరణయందు తెట్టుటకు చట్టప్రకారము బాధ్యులుగ జేయక పోయినను ప్రజాశయములను, ప్రజల కష్టసుఖములను విశదము జేయును. ఆర్థిక, రివిన్యూ, సర్వే, కార్యనిర్వాహక, ఆబ్జార్వే కానన్విర్వాహక, న్యాయశాఖ లన్నింటియందును మొత్తము 90 ప్రాతినిధ్యములు నేడు చర్చింపబడెను. అందుముఖ్యముగ, స్త్రీలు పతేలుద్యోగములకేయుటకు హక్కులనొసగుటను గూర్చియు, మునసబుకరణములు శిక్షనొందినవారి సంతతికి వంశ ప్రారంభర్య హక్కులు బోగొట్టుకుండుటను గూర్చియు బాల బాలికలకు వివాహ మయొనిర్ణయకాసమును గూర్చియు, ఉరి శిక్షను తీసివేయుట మున్నగునంశములపై సభ్యుల తీవ్రత శ్రద్ధను గన్పరచిరి.

గ్రామోద్యోగములు

“కాంభోరం, (కరణములు) పతేలు (మునసబులు) గొప్ప క్రిమినల్ నేరములు గావించి శిక్షనందినవో వారియొక్క సంతతివారికి వంశప్రారంభర్యహక్కులను తీసివేయు విధానము పలుకష్టములను గలుగజేయునగాన అట్టివానిని రద్దుజేసి వంశ ప్రారంభర్యహక్కుల నొసంగవలెను” అనువిషయమును పలువురు సభ్యులు బలపరచుచు మాట్లాడిరి. ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు లాండురివిన్యూ చట్టముయొక్క నియమములను బట్టి ప్రస్తుతమేమియు జేయ నశక్తులనియు, లాండురివిన్యూచట్టమును మార్చుటకొక అధికారేతరబిల్లును ప్రవేశపెట్టిన విచారింపదలవని పట్టిరి.

స్త్రీలు-పతేలుద్యోగములు

“విద్య నభ్యసించిన స్త్రీలు పతేలు (మునసబు) ఉద్యోగమునకు నియమింపవచ్చును. పతేలు ఉద్యోగమునం దుండు భర్త గలించెనేని ఆతని భార్యకుగాని కుటుంబీకు లగు ఇతర స్త్రీలకుగాని నొసంగబడవచ్చును.”

అను విషయమును జి. రంగప్పగారు రుపపాదించిరి. ఈ విషయముపై పలువురు సభ్యులు విచిత్రమున నభిప్రాయముల తెల్పిరి. హస్సాన్ జిల్లా పురపాలకసంఘాధ్యక్షు లగు బోరన్నగారు మాట్లాడుచు పురపాలకసంఘాధ్యక్షు లగు విజ్ఞానము నందును, పరిపాలనా విషయములందును, సర్వకళలయందు నేమాత్రము తీసివేయవలయును, ప్రకృత మైనూరు మహారాజు గారి తల్లి తన రాజనీతి నైపుణ్యమును, రాజ్యాంగతంత్ర ధురిణితల గన్పరచి నాటిలోకమునకు కీర్తి దెచ్చెననియు, విజ్ఞానియా మహారాజు డిగ్రీ కాలము ఏకచ్ఛత్రముగ రాజ్యమేల జాలియుండెననియు కాన స్త్రీలు పతేలుద్యోగములను స్వీకరించుటకు సమస్తవిధముల అర్హులనియు, మల్నాడునం దిప్పటికిని ఆనేక స్త్రీలు మునసబులుగ గలరని పట్టిరి.

అభివృద్ధి నిరోధక పక్షమందలి బ్రాహ్మణేతరసభ్యులు కొందఱి సమాత్రమునకు వ్యతిరేకాభిప్రాయముల వెల్లడించిరి. ప్రభుత్వమువారు సమాధాన మొసంగుచు స్త్రీలు మునసబులుగ నుండుట కన్యలనుగావించు చట్ట మెట్టిది ప్రస్తుతము లేదనియు అనుకూలావశ్యక పరిస్థితులు గలవోట అట్టి ఏర్పాటులు జరుగుట కెట్టి యభ్యంతరమును లేదని పట్టిరి.

ఆయుర్వేదకళాశాల భవన నిర్మాణము

“శ్రీ|| పండిత డి. గోపాలాచార్యుల విరాళములు మైనూరునందలి ఆయుర్వేదకళాశాల భవననిర్మాణమునకు ఉపయోగింపబడవలెనను మైనూరు ఆయుర్వేదకళాశాల సంఘము వారి శిష్యార్థుల నమలులో పెట్టగోరుచున్నారు” అను విషయముపై ప్రభుత్వమువారు సానుభూతిని గన్పరచి అందులకు తగు సహాయమును గావించువని పట్టిరి.

గోవధ నివారకశాసనము

గోవధను నివారించుటకు వెంటనే శాసనము గావింపవలయునను విషయముపై శాసనమును గావింపుటకు సాధ్యముగాదని ప్రభుత్వమువారు బట్టిరి.

బాలబాలికలు : వివాహమయొనిర్ణయము

“బాలికలకు వివాహమొనర్చు వయస్సు 8 సం॥లనుంచి 10 సం॥లవరకును, బాలరసయస్సు 16 సం॥లను మించింపవలయునని జె. రుద్రప్పగారు రుపపాదించిరి. అభివృద్ధిపక్షమందలి సభ్యుల నేకు లుపపాదనను బలపరచుచు దేశమందు పౌరసత్వ జీవన మభివృద్ధిగాంచవలెననిన దుర్బలులును, నిస్సహాయులును, వికలాంగులగు యువజనుల స్థితి వృద్ధిజేయవలెననిన, శిశు మరణముల సంఖ్య తగ్గింపగోరిన, అతిబాల్య వివాహములను రూపురూపుట అత్యవసరమని పట్టిరి. హిందూమతధర్మశాస్త్రానుగుణ్యముగ నిట్టి యుపపాదన ఆక్షేపణీయమనియు మరియు ననేకకారణముల గన్పరచుచు కొందరు సభ్యులు ప్రాతినిధ్యమును వహించిరి. “సాంఘిక, మతవిషయములందు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము గలిగింపకొనరని” ప్రభుత్వమువారు చెప్పిరి.

ఉరిశిక్షను రద్దుచేయుట

“నాగరికదేశములం దెల్లడలను ఉరిశిక్షను రద్దుజేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. పార్లమెంటునం దీ యభిప్రాయమును చెల్పు బిల్లు ఒకటి ప్రవేశపెట్టబడినది. ఈ సంస్థానమునందు ఉరిశిక్షను రద్దుజేయుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనవలెనని” ఆర్. నూరప్ప, బి. ఎమ్. దేవగౌడగారు లుపపాదించిన పిదప కొందరు సభ్యులు మాట్లాడిరి. ఇదేవిధమున తీర్మానమొకటి అధికారేతర కార్యక్రమమునం దుండుటచే దీనిని ప్రస్తుత ముపసంహరించుకొనిరి.

కోర్టు, రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజులను తగ్గించుటకును, క్రిమినల్ కేసులందు సాక్షులకు బత్తాలనొసంగుటకును, పెంచుమాజిస్ట్రేటులు ఫ్లానిక పౌరులచే ఎన్నుకొనబడుటకును, ఫస్ట్ క్లాసు మునసబులకు రు 5000లవరకు జ్యూరిస్ డిక్లెషన్ ఒసంగుటకును న్యాయశాఖయందు పట్టిభద్రులైన వారినుంచి స్వేచ్ఛతోమ్యాజిస్ట్రేటుల నియామకమునకు అభ్యర్థన గైకొనుటకును ప్రభుత్వమువారు రసమృతిని గన్పరచిరి.

‘అక్కిభోజు’ దుకాణముల రద్దుజేయుట

మల్నాడునందు మితపానోద్యమము నభివృద్ధి జేయుటకు నై తీర్మానిత తాలూకాయందును, తదితర ప్రదేశములందు అక్కిభోజుదుకాణముల (నరియన్నమునుంచి తీయబడిన కల్లుదుకాణములు)ను తీసివేయవలయునని కొందరుసభ్యులు లుపపాదించిరి. ప్రభుత్వమువారు విషయమును సానుభూతితో గమనింతురని పట్టిరి.

గృహనిర్మాణమునకు తకావీరుణములు

“గ్రామ ప్రదేశములందు అనేకగృహములు గడ్డిచేకప్పువేయబడి గ్రీష్మరుతువునం దింజికిప్పులు పరకురాను ప్రీతియగుచున్నవి. కొన్నిస్థలములందు గ్రామములు మొత్తముగ ధహించబడుచున్నవి. అందుచే పల్లెటూళ్లయందు పెంకుటిండ్లను నిర్మించుటకు వీలగుటకు తకావీరుణముల నొసంగుట కనువగుమార్పుల గావింపవలెనని కోరుచున్నారు. ఇదిగాక ప్రతిజిల్లాకును రు 20,000 లు ప్రతివత్సర విాపనికిగాను ప్రత్యేకింపవలెనని” కొందరు సభ్యులు లుపపాదించిరి.

ప్రభుత్వమువారు రీయుపపాదన కసమ్మతిగన్పరచిరి.

సాయంత్రము 5-80 గంటలకు సభ ముగింపబడెను. రేపటిదినము 12 గంటలకు తిరిగి సమావేశమగును.

శిరోమణి గురుద్వారా సంఘసభ

సభయందు దలచిచేయుట

అమృతసరము, అక్టోబరు 4:— అకాలీతత్వనొద్ద గురుద్వారా చట్టము నామోదించుటా లేక నిరాకరించుటా యను విషయ మలోచించుటకు శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధక సంఘ సాధారణ సభ కూడెను. సుమారు మారుమంది సభ్యులు చేరిరి. సభయందు దిప్తాగోష్ఠి జరుగుచుండగానే కొందఱు సభ్యులు, పంజాబు శాసనసభలోని శిక్కు సభ్యులను గూడ లోనికి రావీయదగునని సూచించిరి. సర్దారు జోధ్ సింగు, తారా సింగు, వారాయ్ సింగు (పంజాబు శాసనసభ్యులు) అకాలీతత్వ నొద్దకు బోవు సరికి శాసనసభ్యులందఱు యొడ నిష్క్రమణ లేని కొందఱు ముఖ్యముగా గర్జజ, మాధూపత్రిములవారు, శాసన సభ్యులను జూచి హేళన జేసిరి. వారు సభయందు పాల్గొనుట కభ్యంతర పజిచిరి. వారి యభ్యంతరమును సాధుమార్గములనా లేక బలవంతముగ లోనికి బోయిరి. అదే సమయమున చాలమంది గోడల నెగబ్రాకి, నిచ్చెనల సహాయమున పైకెక్కి లోపలికిబోయిరి. సభయందల్లరి ప్రారంభమయి, అపరిమితముగ సాగుచుండెను. ఈయల్లరి మాకలు సభ్యులను దెదటించిరి. అచ్చటనే యకాలీతత్వ కెదురుగా సభను జేసిరి. చాల యల్లరి ప్రబలి సభయందు గందరగోళము పుట్టెను.

తుదకల్లరి యంతయు సర్దుబాటుయెను. సభ జరుగుచున్నది. (అ. ప్రె.)

బర్మీయులుకానినేరస్థులను వెడల

గొట్టు బిల్లు

బర్మాజనుల అమృతత్తి

సార్వజనికసభ

రంగూను, అక్టోబరు 4:— నేడు జూబిలీ హాలులో బర్మీయులు కానినేరస్థులను వెడలగొట్టు బిల్లుపై అసమ్మతిని చెల్లుపుటకు గొప్ప సార్వజనికసభ యొకటి జరిగెను. శాసనసభలోని హైందవ సభ్యులందరును పెద్దలైన బర్మీయులును వచ్చి యుండిరి. అనుసరింపబడిన తీర్మానములనున్నట్టిని బర్మాన్య రాజ్యపక్షములోని బర్మాసభ్యులే ప్రతివాదించి జాతీయపక్షమువారు ఆ బిల్లు నంగీకరించుటలో ప్రభుత్వమువారిని బలపరచినందుకు తీవ్రముగా ఖండించిరి.

సభను ప్రారంభించుచు అధ్యక్షుడగు టోక్యోగారిట్లు చెప్పిరి:— సర్వసమత్వమును ధర్మసూత్రమున కీబిల్లు భంగము కలిగించుచున్నది. న్యాయవృత్తిలో నీ బిల్లు బర్మాలో నివసించు సంఘములను వేరుచేయుచున్నది. కావున దీనిని తీవ్రముగా ఖండింపవలెను. పైకి నేరస్థుల విషయము మాత్రమే చెప్పుచున్నను భారతదేశ రాజకీయ వేత్తలను భారతదేశముతరపున ఆందోళన పల్కువారిని వెడలగొట్టుటకే యిది ఉద్దేశింపబడినది. బెంగాలుఆర్డినెన్సుకుతోడుగా నిది బర్మా ఆర్డినెన్సునలెనున్నది. ప్రత్యేకముగా నొక్క సంఘముమీనికి యీ బిల్లు తనబాణములను గురిచేయుచున్నది. జన సామాన్యమున కేమాత్రమును యీ బిల్లనిన నిష్క్రమణలేదు. అట్టివో జాతీయ పక్షమువారు ప్రభుత్వమువారితో నంగీకరించి యిట్టి శాసనములు చేయుట ఎంతమాత్రమును బాగుగ నుండలేదు.

తీర్మానములు

సుమారు పన్నెండు గురు సభలో ఉపన్యసించిరి. ఏకగ్రీవముగా రి తీర్మానములు గావింపబడెను. మొదటి తీర్మానమీ విధముగా నున్నది:—

బర్మా హైందవవాణిజ్యసంఘమువారు కూడదని చెప్పుచున్నను శాసనసభలో భారతీయులందరును అధికారేతర యిూర పియను సభ్యులును ఏకగ్రీవముగా ఆడ్డు పెట్టుచున్నను, శాసనసభకు బయట నున్న భారత జాతికంతటికిని ఇష్టము లేక పోయినను బర్మీయులు కానినేరస్థులనందరిని దేశమునుండి వెడలగొట్టువలెనని చెప్పుచున్న యీ బిల్లును శాసనసభవారు రంగీకరించినందుకు ఈ సార్వజనికసభవారు విచారమును చెల్లుపుచున్నారు. దేశమునుండి వెడలగొట్టు ఈ బిల్లు శాంతిస్వభావులను రాజధిక్తి కలవారును అగుభారతీయులకొరకే యుద్దేశింపబడినదనియు భారత జాతియొక్క ఆత్మగౌరవమున కిది భంగకరముగా నున్నదనియు నీ సభవారు తలచుచున్నారు. భారత సామ్రాజ్యములో నొక భాగమగు బర్మాలోనే యిటువంటిచట్టము లుండినయెడల బ్రిటిషు కాలనీలలో నిష్పాదనసరింపబడుచున్న విధానమే మరింత బలపడుననియు బర్మీయులను మాడకలిపి భారతీయులందరిపై ననుమరికొన్ని కఠిన శాసనములు చేయబడుననియు నీ సభవారు తలచుచున్నారు.

ఇట్టిశాసనము జేయుట కిప్పు డేమాత్రమును అవసరము లేదు. గావున ఈ బిల్లున కంగీకరింపవద్దని రెండవ తీర్మానము గవర్నరు జెనరలును వేచుచున్నది.

ఈ తీర్మానమును గవర్నరు జెనరలుకును పత్రికలకును తెలియజేయుటకు మూడవ తీర్మానము అధ్యక్షునికి అధికార మొసంగుచున్నది.

భారతీయులను వెడలగొట్టుటకై యుద్దేశింపబడిన యీ బిల్లున కసమ్మతిని చెల్లుపుచు నిటువంటి తీర్మానములే శుక్రవారమునాడు సాయంత్రము బర్మా హైందవ వాణిజ్యసంఘ సభలో గావింపబడెను. (అ. ప్రె.)

పతేలుగారి నభినందించుట

పాటిదార్లు విందునొసగుట

బొంబాయి, అక్టోబరు 4:— “పతేలుగారు కేంద్ర శాసనసభాధ్యక్షుడగు నెన్నుకొనబడిన పిమ్మట మొదటసారి బొంబాయి చేరిన సమయమున పాటిదార్లు గొప్ప విందుచేసిరి. అచ్చట నభినందనపత్రముకూడ సమర్పింపబడెను. దానికి సమాధానమిచ్చుచు పతేలుగారిట్లు నుడిచిరి. మీసంకుచితమున వర్ణాభిమానమును యానద్భారత విషయములకు సంబంధించినపుడు వదలుకొనవలయును. నే నీసంఘమువాడనై యైన నితన అటు నాయొక్క సంఘము ప్రత్యేక సౌకర్యముల కొఱకేమి యుండజేయలేదు” (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము

ఉపసంఘమువారి చర్చ

విశ్వవిద్యాలయము నందలి వివిధసంస్థలు ప్రస్తుతము మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము నందువలె ఒకదానినొకటి రెండవదాని పని కట్టుకలుగకుండునట్లు జేయుటకై ఉపసంఘమువారు శ్రద్ధవహించిరి. ఆసంస్థలు ప్రతిదానికి ఒక స్టాండింగ్ మిటి (ఫీరసంఘము) యేర్పరచి, వాటికి అన్ని అధికారములూసంగి ముఖ్యమగు విషయములలో వాని సలహా గైకొనుటకు సంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

అతడెవడు కాన్సిలు నిర్మాణవిధానము కొద్దిగ మార్పు జేయబడినది. విశ్వవిద్యాలయమునందు చేర్చుకొనబడు కళాశాలల శ్రద్ధాసేవాధ్యాయులను కాన్సిలునందు ఉద్యోగరీత్యా సభ్యులుగ నుండునట్లు ఆ కళాశాల ఉపాధ్యాయులను (15 మందికి మించకుండు) వివిధకాలేజీలప్రతినిధులుగ అతడెవడు కాన్సిలునందు చేర్చుకొనుటకు నంగీకరించిరి. ఈరీతిగ నైనచో ఒక్కకాలేజీనుండియే యొక్కవ ప్రతినిధులు వచ్చుటయొండదు. దీనివలన అన్ని కాలేజీలకు, వివిధవిద్యాశాఖలకు ఒకేరీతి యవకాశముండును.

స్థానికసంఘముల ప్రాతినిధ్యము

సెనేటుప్రతినిధుల విషయమున ముఖ్యమగుమార్పు జరిగినది. మూడేండ్లకొకసారి రూ. 7,500 విరాళమునొసంగ జిల్లా బోర్డులుగాని మునిసిపాలిటీలుగాని తమప్రతినిధులను సెనేటు న కంపవచ్చునని చట్టమునందు గలదు. ఈవిషయము తీవ్రముగ చర్చింపబడెను. స్థానికసంఘములు తమ చిత్తమువచ్చినట్లు తమకు గల అవకాశమును వినియోగించుకొన వచ్చునుగావున యిట్లు నిర్బంధించుటకు వీలులేదని యొక్కవమంది తలించిరి. దీనికివరులుగా చాల నూచనలు జేసిరి. ప్రతిజిల్లాయందు తాలూకా బోర్డు సభ్యులు, తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగానిజిల్లాబోర్డుసభ్యులు, మునిసిపలు సంఘముల సభ్యులు కలసి ఒకప్రతినిధిని ఎన్నుకొనవచ్చునని సంఘమువారు నిశ్చయించిరి. జిల్లాబోర్డునకుచెందు భూమికిస్త్రలో కొంతభాగము విశ్వవిద్యాలయమునకు యిప్పించవలెనని ఒకరు నూచించిరి. కాని స్థానికసంఘముల చట్టము సవరింపవలసి యుండుటలేదను, ఈచట్టములో నిర్దేశించుటకు పూర్వము స్థానికసంఘముల అనుమతిని బడయవలసియుండుచేతను, ఈనూచన నంగీకరించుటకు వీలులేదనిగాని, కాసనభద్రలో స్థానికసంఘముల చట్టసవరణ ప్రతిపాదించునపుడు ప్రవేశపెట్టవచ్చునని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

అధిక సౌకర్యములు

చట్టమునందలి అధిక నూచనలగూర్చి యొక్కవకాలము చర్చజరిగెను. అనూచనలను బాగుగా విచారించిన పిమ్మట మార్చవలసిన అవసరము కన్పట్టలేదు. విశ్వవిద్యాలయము విస్తరింపజేయవలెనన్న రాష్ట్రీయనిధినుండి ధన ముపయోగించుకొను అవకాశము గలదు.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు వలెనే ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు గూడ ప్రతియేడు కొంత గ్రాంటు (రికరింగ్ గ్రాంటు) రిజర్వు నిధినుండి యిప్పించుచుండునట్లు సంఘమువారు కోరవలసింది. కాని అవిషయము రెండు విశ్వవిద్యాలయములు కలసి యొచించుకొనవలసిన యేర్పాటుగలచేతాము నిశ్చయించుటకు వీలులేదని అధ్యక్షుడు చెప్పిన సమాధాన మంగీకరించబడెను.

బోర్డు ఆఫ్ స్టడీసుగూర్చిన నిబంధనల కొద్ది మార్పులతో నంగీకరించబడెను.

చట్టమునందు పెద్దమార్పులేమియు లేనందున చట్టమును తిరిగి ప్రచురించు టనవసరమనియు, కార్యదర్శి నివేదిక ఉపసంఘమువారిచే మార్పుజేయబడిన చట్టము రెండును 7 వ లేదేన కాసనభద్రవారి కండజేయుటకు సంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

బలవంతముగా రు 5000 అవహరించుట

నలుగురు బంగోళీలు అరెస్టుజేయబడుట

కలకత్తా, అక్టో 3:—ఒక లక్షాధికారి కుమారునివద్దనుండి రు 5000 రూ అవహరించినందుకై కలకత్తా సి. ఐ. డి. వారు నలుగురు బంగోళీలను అరెస్టుజేసిరి. తానుఅమ్మదలచుచున్న మోటారు కారు ధరను పరిష్కారము చేయుమని ప్రోత్సహము జేసి బ్రోకర్ రాక డు జమీందారు యిల్లని చెప్పి కలకత్తాలో ఉత్తరభాగమున ఎవరింటికో తీసుకొని పోయి ఫిర్యాదిచేత జూదమాడించి రు 5000 ఓడిపజేసెను. ఫిర్యాది డబ్బిచ్చుటకు నిరాకరింపగా బలవంతముగా కాగితమువ్రాయించుకొని దగ్గరనున్న రు 5000 అవహరించిరి. ముఖ్యులను విచారణకు పంపిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర స్వరాజ్యపక్షము

ఆంధ్ర జాతీయవాదులు

మైత్రి కుదుర్చుకొనుటకు ప్రయత్నములు

జాతీయవాదులు కాన్పూరు కాంగ్రెసునకు వచ్చుట కంగీకరించుట

ఎన్నికలు సమీపించుచున్నవి. ప్రతి రాజకీయ పక్షమువారును, నడుములు కట్టి సిద్ధమగుచున్నారు. ఈసందర్భమున ఆంధ్రజిల్లాలయందు, స్వరాజ్యపక్షమువారికిని, జాతీయవాదులకును పరస్పర సంఘటనము గలుగకుండు మైత్రి సేర్పరచుకొనుటకుగాను, జాతీయవాదుల నాయకు డగు రావుబహద్దరు సి. వి. ఎన్. నరసింహరాజుగారికిని, ఆంధ్ర స్వరాజ్యపక్షాధ్యక్షుడగు అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు పంతులుగారికిని సలపడింపులు జరుగుచున్నట్లు మాకు తెలియుచున్నది. కాన్పూరులోను క్లబ్బునందు, ఇరుపక్షములవారును గత శనివారము సమావేశమై మైత్రిని గురించి దీర్ఘముగ చర్చించిరి.

నరసింహరాజుగారు, జాతీయవాదుల పక్షమున మాటలాడుచు, మంత్రిపదవుల నంగీకరించుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారంగీకరింపవలెననియు, ఆవిధముగ నంగీకరింపక పోవుటవలన, అభివృద్ధి విముఖమగు జన్మిపక్షమునే అధికారమున నుంచవలసి వచ్చుననియు, అందువలన దేశమును జాతీయతయు తొలచి వేయబడుచున్నదనియు నుడివెరట. అభివృద్ధి విముఖులధికారములోనికి రాకుండు జేయుటకుగాను జాతీయవాదులు మంత్రిపదవుల నంగీకరించు టవసరమని పాడు చెలిపిరట.

కాని కాళేశ్వరరావుగారు రెండులకు సమ్మతింపక పోవుటచే ఆంధ్రదేశమున స్వరాజ్యపక్షమువారు వేరుగ అభ్యర్థులనిపి ఎన్నికలందు పోటీజేయుటకంటె, కాంగ్రెసు సంఘములే అభ్యర్థులను నిలిపి పోటీజేయవలెనను నూచనపైన తరువాతి చర్చజరిగెను. కాన్పూరు కాంగ్రెసు, కాన్సిలుపనిని రాజకీయ కార్యక్రమమును దానే నడపుటకు నిశ్చయించునెడల తామెట్టి ఆక్షేపణను చెలుపమని స్వరాజ్యపక్షము వారు చెలిపిరట. కాంగ్రెసునందు జేరుటకు తమకట్టి ఆక్షేపణయు లేదనియు, తాము గూడ కాన్పూరు కాంగ్రెసునకు వచ్చి, కాంగ్రెసు తమనూచనల నంగీకరించునట్లు జేయుట కెత్తించెదమనియు రాజుగారు జాతీయవాదుల పక్షమున చెలిపి కాంగ్రెసు రాజకీయ కార్యక్రమమును స్వయముగ నడపుట కంగీకరించినయెడల స్వరాజ్యపక్షమువారును, జాతీయవాదులును గూడ ఆ నిర్ణయమునకు కట్టుబడి యుండవలెనని గోరిరట. స్వరాజ్యపక్షప్రముఖు లందుకు సంపూర్ణముగ నంగీకరించిరట.

బెల్లెయం రాజదంపతులు సిన్హాకు వచ్చుట

సిన్హా అక్టో 3:—చక్కనిగాలి పీచుచు మార్కెట్ కి ప్రకాశించుచుండగా నేటి ఉదయం 12-30 నిమిషములకు బెల్లెయం రాజదంపతులు కాల్యానుండి మోటారు రైలులో సిన్హాకు వచ్చిరి. వారితో సోమలోగ్గి, హైలీగారు వచ్చియుండిరి. సిన్హా సేవనుకు రాగానే రాజప్రతినిధియు వారిభార్యయుపొయి స్వాగత మిచ్చిరి. వైవనంత యు రంగు రంగులు గా పూల దండలతోను జెండాలతోను ఆలంకరింపబడి యుండెను. వీరి రాక ప్రయివేలుగా జరిగెను. కాని ప్లాటుసారముమీద కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులును, అడ్డుపెట్టు జెనరలును కార్వరమాస్టరు కెనరలును, సిన్హా, కలకత్తా, కాథలిక్కు డి.ఎ. ప్లూను, విదేశాంగ కార్యదర్శియు, సిన్హా డిప్యూటీకమిషనరును ఉండిరి. రాజదంపతులు రాగానే రీడింగ్ దంపతులు అచ్చటనున్న అధికారుల కెదుకపరచిరి. అప్పుడందరును కలిసి పెద్దరోడ్డు మీదికి పోగా రాజదంపతులు బండ్లలో నెక్కిరి. బాడీగార్డు వెంటరాగా బండ్లు రాజప్రతినిధి మందిరమునకు నడిచెను. ప్రోవపాడుగనను అనేకమంది ప్రేక్షకులు గుమికూడిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఇండియన్ రైల్వే కాన్ఫరెన్సు సంఘము

ఇండియన్ రైల్వే కాన్ఫరెన్సు సంఘ సాంవత్సరిక సమావేశము అక్టో 3:—లేదీ గురువారమునాడు సిన్హాలో ప్రారంభమై 10 రోజులు జరుగును. నైజాము గ్యారంటీడు స్టేటురైల్వేకు ఏజెంటును చీఫ్ యింజనీరును అగు సి. డబ్ల్యు. లాయిడు జోసుగారు అధ్యక్షత వహింతురు. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి

నేతయంత్రములందు నమ్మె

సమ్మెకు యంత్రాలయాధికారులే

ప్రోద్బుల మొనంగిరి.

బొంబాయి, అక్టో 3:— బొంబాయి యంత్రాలయాధికారులు సమ్మెను పరిసమాప్తి నొందించి, పరిష్కారమున కేల ప్రయత్నించుట లేదన్న విషయమున బొంబాయి క్రాని కలు ప్రతినిధితో యంత్రాలయములందు చాల ధనము పెట్టుబడిగా నుంచిన వాటాదారుల డొకడిటులు నుడివెను: "యంత్రాలయాధికారులు తమ యొద్ద నిలువయుండిన సుమారు 11 కోట్ల రూపాయల విలువ గల బట్టను విడుదల జేసికొనుటకు సావకాశ మేర్పడుటకు గాను సమ్మెకు యంత్రాలయాధికారులే ప్రోద్బులము జేసిరి. వేతనముల దగ్గించుట సమ్మెను పురికొల్పుట కేర్పడినమార్గమే. జనవరితో నీనిలువ, ఖర్చుపడుచో, పూర్వపు కూలీమీదనే మరల పనివాండ్రను యంత్రాలయాధికారులు వినియోగింతురు. కొన్ని యంత్రములు వర్తకములందలి కష్టపరిస్థితుల ననుసరించి మూపేయుచున్నామని ప్రకటించినను నిజముగా నూతన యంత్రాలయముల ప్రతిష్ఠించి, తమ యంత్రాలయముల సభివృద్ధిపఱచుకొను నుద్దేశ్యమే యని యుదాహరించిరి."

అప్రతినిధితోనే మరియొక వాటాదారుడుకూడ నీవార్తలను ప్రవపరచెను.

కేంద్ర పారిశ్రామికసంఘము తీర్మానము

పనివాండ్ర భృత్యములను దగ్గించినందులకు కేంద్ర పారిశ్రామికసంఘ ముజేపించుచు తీర్మానించి వెంటనే ప్రభుత్వము పరిశ్రమయొక్క పరిస్థితులను విచారించుటకు సంఘమునొకదాని సేర్పరచి, పరిశ్రమను స్థిరముగ నుంచు మార్గములను నూచింపఁ గోరిరి.

బొంబాయి ప్రభుత్వము కొద్దికాలములో భారత ప్రభుత్వమునకు ఎక్సెజు పన్ను దీసివేయుటకు నూచించుచు విజ్ఞప్తి బంపుదు రని యిండియన్ డెయిలీ మెయిలు పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. కావుననే యహమదాబాదు యంత్రాలయముల సంఘము కూలి తగ్గించువిషయము ప్రస్తుత మాపి, బట్టఖరీదు మూత్రము తగ్గింపకుండుటకై నిశ్చయించిరి కూడ వ్రాయుచున్నది.

సమ్మెయం దెట్టి భేదములేక మామూలుగనే యున్నది. కొన్ని యంత్రాలయములవారు తమ పనివాండ్రకు సెప్టెంబరు తాలూకు భృత్యముల క్రింద రు 2/- మొదలు రు 107/- వరకు అడ్వాన్సు నేఁ డిచ్చుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

బొగ్గురవానా బాడుగ తగ్గింపుడు

అహమదాబాదు యంత్రాలయాధికారులు

రైల్వేబోర్డుకు విజ్ఞప్తి

అహమదాబాదు, అక్టో 3:—స్థానిక యంత్రాలయాధికారులపక్షమున, రైల్వే బోర్డు అధ్యక్షునకు వెంటనే రైలుపై బొగ్గురవానా బాడుగను తగ్గింపఁగోరుచు విజ్ఞప్తి నందిరి. దేశీయపరిశ్రమభిమానము నూహించి యట్లు చేయఁగోరిరి. 1919 వ సం॥ మందు రైల్వేబోర్డువారు బాడుగలను మోచించినపుడు, తత్సమయమున రైల్వేలు పడుచున్న కష్టపరిస్థితులను గ్రహించి, ప్రజాక్షేమమును మనసునం దుంచుకొని స్వలాభమును దిగనాడి పారిశ్రామికసంస్థ లన్నియు బోర్డువారి నిశ్చయముల నంగీకరించెను. కాని యీయెదు సంతకర్తముల నుండియు, బోర్డువారు రైల్వేసంస్థ యుద్ధవం దవలంబించిన పద్ధతులవలన, బొగ్గున రైతము సభమానసకు డెచ్చుటయే గాక, యితరస్థానిక పరిశ్రమలనుగూడ నష్టపఱచెను.

అన్ని దేశములందు రైల్వేసంస్థవిధాన మేమన బొగ్గును సాధ్యమునంత తక్కువ బాడుగకు రవానా చేయుటయు, దేశీయపరిశ్రమల కెట్టియభ్యంతరము కలుగకుంట్లు జూచుటయు నైయున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ఓడలు

బొంబాయి, అక్టో 3:—నార్మండా యొడ బొంబాయి 19 వ సెప్టెంబరు తేదీనాటిలో మార్సెల్లు రేవు 2 వ తేదీ యుదయము గం 7-30 లకు చేరెను. ప్రయాణికులు శనివారము మధ్యాహ్నము లండను చేరుదురు. తేదీలు ఆదివారముదయము బల్వాడా చేయబడును.

'కెయజరీహింగు' తేదీలయొడ 2 వ తేదీ శుక్రవారము లండను చేరెను. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు వార్తలు

పోయిన వైదీ దొరకులు:—శుక్రవారమునాడు మదరాసు జైలునుండి తప్పించుకొని పోయిన కైదీ సాయం కాలము 5 గంటలకు పట్టుబడెను. కైదీ బిగ్గారు రైల్వే స్టేషన్ వెంబడి పరగియించుచుండగా కిల్విన నివాసియొకడు వెంబడించి చెట్టును రైల్వే గేట్ వద్ద పట్టుకొనెను. కిల్విన పోలీసు స్టేషన్ నకు బప్పగించగా అచ్చటనుండి పింజియరి కంపిరి.

స్వరాజ్యమునకు నష్టం:—రేపు సాయంకాలము 5-30 గ వేలకు పాటు స్వరాజ్యమును యాజమాన్యము క్రింద పాండ్యనాథులలో బహిరంగపథ జరుగెను. ఎన్. పర్యాయాద్రి గారు, డి. కొలంబెగారు “మదరాసులో రాజకీయ పక్షముల” గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. యెం. కె. ఆచార్య గారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

చెన్ననగర వైశ్యమహాసభ

ఈనెల 4 తేదీ ఉదయం 8 గంటలకు పాండ్యనాథులలో ఆంతరంగిక వైశ్యసభ జరిగెను. ముఖ్యుర అయ్యన్న శెట్టిగారు. తుంపుడి భగవంతుం గుప్తగారు బమ్మ వెంటునుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు మొదలగు వ్రముఖులు పబ్లియంజిరి. రా బోపు వైశ్య కాన్ఫరెన్స్ రాజధాని భండమువారు జరుపవలసి యున్నందున ఈ పట్టణమున జరుపవలయుననియు ముందు వచ్చు ఆదివాసమున మరల వైశ్యవ్రముఖులను సమావేశపరచి ఆహ్వానసంఘమును స్థాపింపవలయుననియు ఏర్పరచుకొనిరి. (ఒక విలేఖరి.)

రాకపోకలు:—డి. బి. ఎం. క్రిష్ణన్నాయగారు మాధవరాజుగారు, గౌ. సర్. వి. ఎం. మాట్ల ప్రాబురగారు, రా. బి. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు, డి.ఎల్. స్ట్రాన్స్ రాబడి పన్ను కమిషనరుగారు, గౌ. కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు నేడునడుము వచ్చిరి.

ఎ. రంగనాథ మొదలగువారు నిన్నరాత్రి బర్లారి పోయిరి.

సింహళమునుండి రిక్యూటేషన్ వచ్చినది.

గౌ. పి. సి. రామస్వామి అయ్యరు ఆదివారం ఉదయం తిరుపతినుండి వచ్చిరి. జెయిల్ ఇన్స్పెక్టరు జనరలు జె. పి. కామరమగారు, పోలీసు సూపర్వైంటెంట్ ఎఫ్. నేయర్న గారు, విద్యాసాగర పాండ్యగారు భార్య రెవ డా|| మప్పెట్టు గారు ఆదివారం ఉదయం విచ్చేసిరి.

రిజిస్ట్రేషన్ ఇన్స్పెక్టరు జనరలు బహదూరు గంటూరు నకు, పోలీసు సూపర్వైంటెంట్ క్లిప్టగారు శ్రీకాకుళమునకు, జి. పి. రాయగారు, డి. ఎల్. ముఖర్జీ గారు, ఎక్సెన్సా అసిస్టెంట్ కమిషనరు రామ్మనాథముగారు పార్వతీపురమునకు తనివారమా బాత్రి బోయిరి.

గౌ. వ్యా|| జె. ఆర్. దాసు బర్మానుండి నేడునడుము వచ్చిరి.

జేడెను విశ్వవిద్యాలయము ప్రధానరు డా|| జె. పి. కో గలుగారు “భావ చిత్రకళ”పై ఉపన్యాసము లాసంగ చేసి విచ్చేసిరి. 9 వ తేదీన ప్రభుత్వపాఠశాలము.

హార్వరులో తుపాకుసాచకమును జండా కట్టిరి.

ఆంగ్ల జాతీయ కళాకారు నీహావలి చందాలు సమాఖ్య జేయుచున్నారని కె. రామకోటిశ్యంరావుగారు ప్రభుత్వము నేడు విచ్చేసిరి.

కీ|| శ్రీ|| రెవరెండు మందోలాల్ నేన్

కరాచీ, అక్టోబరు 3:—వంగదేశములో ప్రసిద్ధిజేరిన మత సాంఘిక సమన్వయకమిటీ చంద్రనీనుని శ్రీకృష్ణ గు రెవరెండు మందోలాల్ నేనుగారు కరాచీలో పనిపోయినట్లు ప్రకటించబడినది. ఢిల్లీకి చేరుకుని మత, సాంఘిక, విద్యా ప్రభుత్వ విభాగములలో నింపుదేశమున 40 సంవత్సరములనుండి పని చేయుచుండిరి. 1914 సంవత్సరములో స్థాపించబడిన వీ విద్యా బ్రహ్మసమాజమునకు వీ రధ్యక్షులు. (ఆ. ప్రె.)

న్యాయస్థానవార్తలు

దక్షిణ పల్లూరు మైనరు జమీందారు సంరక్షకత్వము

హైకోర్టు అధికారము

ఈ మైనరు కుమారుని తన వశపరచవలసినదని కోరుచు దక్షిణపల్లూరు జమీందారువారు చెచ్చిన దావా అప్పీలు విచారణ ఈజినమన్ ప్రధానన్యాయమూర్తి న్యాయమూర్తులు కృష్ణను ఫీచిప్లు రామేశము, అడ్వర్సరీశ్రీ. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు యెదుట తిరిగి సాగింపబడినది. ఈ దావాయందు, చెన్న పురి వెలుపలి ప్రదేశములందు నివసించు ప్రజలసందర్శనమునను, శిశువుల సంరక్షనమునకు హిబనుకార్నసు రిట్టును జారీజేయుటకు హైకోర్టున కధికారము గలదా లేదా యను విషయ మధారపడి యున్నదనియు, ఈఅప్పీలు గత బుధవారము కొంత విచారింపబడె ననియు పాఠకులకు జ్ఞాపక ముండి యుండును. జమీందారు తరపున అల్లాడి కృష్ణస్వామియ్యగారింకను వా దించుచు ఒక పౌరుసకు కొన్ని హక్కులున్నవని అంగీకరించు నెడల, వాని నాచరణలో పెట్టుటకు ప్రభుత్వ నిర్మాణమునందు ఒకయంతుముగూడ యున్నట్లు అంగీకరించి తీరవలె నని నుడి విరి. ఒకరు ఒకజిల్లాలోనుండి మరొక జిల్లాకు తాత్కాలిక ముగ వెళ్లెననుకొనుచు, అప్పుడా జిల్లాకోర్టు కఠినపై హిబను కార్నసు రిట్టునుగాని మరియొక విధమున చర్యనుగాని దీసికొనుటకు ఆజిల్లాకోర్టుల కధికారము లేదు. వారిసందర్శనను నపుడు గార్డీయను అందువాద్దుల ఆక్రమ అమలులో పెట్టుటకు వీ లుండును. అప్పు డాతని పొక్కుల నాచరణలో పెట్టుటకు సాధన ములేదని చెప్పవలసివచ్చును. అందుచే హైకోర్టునకు రాష్ట్రముం దితరభాగములలోని మైనరులపై కధికారము లేదని చెప్పుటకు కొలులేదు. అప్పుడు ప్రదేశములలోనివారు లండనులోని కింగ్సు బెంచీకి తప్ప వరయొక కోర్టునకు బోజాలరు. కాని మద్రాసు హైకోర్టునకు చార్టరు నోపని అధికారముల నొసగినపుడు ఈ హైకోర్టు అధికార సరిహద్దులలోని ప్రదేశములం దిట్టికేసుల పై ఒరిజనలు జారీనోడిక్సును కింగ్సు బెంచీనుండిగూడ తొల గింపబడినది. అందుచే హైకోర్టుచార్టరునం దొకబడిన హక్కులకు సంకుచితమున వర్యములను దీయుటవలన నిట్టి వివరతపరి స్థితులు జనించును.

జన్మహక్కులు

సహజముగ నిట్టి ప్రధాన జన్మహక్కులను గురించి వ్యవహరించునపు డిట్టి సంకుచితార్థముల దీయరాదు. బ్రిటిషు సార్వభౌముని పౌరు లేయే రాష్ట్రము ల జయించినను అవి అన్ని యుగూ డి బ్రిటిషు సార్వభౌముని ఆస్తియు అందరి ప్ర జ లా త ని పౌరులును నగుదురు. అందుచే వారందరికిని బ్రిటిషు పౌరులతో సరిహద్దునమున హక్కులు వారియంతట నవి సంక్రమించును. బ్రిటిషు పౌరుడన గా, అందరికిని వర్తించుచుగాని ఒక్కతెల్లవారికే వర్తించదు. కలకత్తా హైకోర్టువారు అమీరు అలీఖాన్ కేసునందు, రాష్ట్రమునం దితరప్రదేశములందుగూడ తమ కధికారము గలదని యు, అట్టిఅధికారము లేదని అడ్వకేటు జెనరలు వాదించుట ఆశ్చర్యకరమనియు దెలుపుచు గావించినతీర్పు నుదాహరించెను.

న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారి క్రశ్మ కు ప్రతుత్తరమొసగుచు, వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమును, హిబను కార్నసురిట్టును గోరుటయు బ్రిటిషు న్యాయసూత్రములం దత్యం తప్రధాన మైనదని నుడివిరి. ఈసాతంత్ర్యమును ఒక్క మద రాసు వాస్తవ్యులసందర్శనమునాత్రము స్వాతంత్ర్య మంగీక రించి, హిబను కార్నసురిట్టును వాగొక్కరికొరకే ఏర్పరుపలేదు. బ్రిటిషుపౌరులలో మదరాసువాస్తవ్యుల కొకవిధమున హక్కు లాసగుట వెలుపల నివసించువారికి వానిని నిరాకరించుట యనుభవ మెచ్చుటలేదు. అట్టివిభేదము నూహించుటయే చాల విచిత్రముగనున్నది. వెలుపలి ప్రదేశములలో నివసించువారికి, హిబను కార్నసురిట్టును గోరుహక్కు లేదని మీరు నిర్ణ ఆర్థమును గలిపించుచో, బ్రిటిషు పౌరుల వ్యక్తిస్వాతంత్ర్య సూత్రమును సమూలముగ తొలగించినవారగుదురు.

కృష్ణస్వామిఅయ్యగారు, హిబనుకార్నసు రిట్టును విషయ మున భారతరాజనధివా రొకప్పుడు హైకోర్టున కధికారము గలదని, మరియొకప్పుడు లేదని నిర్ణయించుచు కాసమయమొస ర్పించియు అందుచే హైకోర్టు చార్టరునందలి సెక్షనులకు సరి యగు వ్యాఖ్యాన మొనర్చుట కాసమయ తమత్రము సహజము జేయబాకనని నుడివిరి.

కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ ఆక్టువలన తండ్రియొక్క హక్కులను గాని, హైకోర్టువారి అధికారమునకు గాని ఏవిధమున భంగ

మును గలుగలేదని కృష్ణస్వామిగారు నుడివిరి. ఈ ఆక్టు సభా శిక్షేటు కాసనసభవారిది. అందుచే నది హైకోర్టు అధికారము నేమాత్రమును మార్చజాలదు. అంతయు గాక ఆక్టులో 3 వ సెక్షనునందు హైకోర్టువారి అధికారములతో నీ ఆక్టుతమాత్ర మును జోక్యము గలిగించుటలేదని స్పష్టముగ వివరింపబడినది. హై కోర్టు న కు, వె లు ప లి ప్ర దేశ ము లకు హిబను కార్నసు రిట్టును జారీచేయుట కధికారములేదను కారణముచే మాత్రమే న్యాయమూర్తి పాలరుగా రస్సీలును త్రోసివేశెను. కేసుయొక్క అర్హతను ర్హతల నాతడువిచారింప లేదుగాన వానిని గ రించి ఇచ్చటపోసింపవలసరములేదని కృష్ణ స్వామి అయ్యరుగారు నుడివిరి.

కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ ఆక్టు

తండ్రితనను గార్డీయనుగ నియమించు వలసినదని వాదితర భాముగా హైకోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ ఆక్టు క్రింద ప్రభుత్వమువారు మై నరుకు సంరక్షకుని నియమించిరిగనుక తానానియమును విచా రించుటకధికారము లేదని కృష్ణాశిల్లా జడ్జి త్రోసివేసిన పిటిషను పై నాది హైకోర్టునకు గావించిన అప్పీలునుగురించి కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు వాదించుచు కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ ఆక్టు తండ్రిని పూర్తిగామరచిపోయెనని (నచ్చు) నుడివిరి. తండ్రిలేని మైనరులకు మాత్రమే అది యుద్దేశింపబడియుండుటయే అందుకుకారణము

ఈపిటిషను నాకారణములచే త్రోసివేయుటకు రెండు ముఖ్యకారణములుగలవు. (1) కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ కాసమీ సందర్శనమున వర్తించదు. ల్ల వానికి తండ్రియే సంరక్షణకర్త అతను చనిపోయినగాని ఆసందర్శణ కర్తృత్వము ఖాళీగాజాల దు. అట్టి ఖాళీగలిగినచోగాని మరియొకరిని నియమించుటయను నది యుండజాలదు. బెనెంటు కేసునందు (పీసీ కౌన్సిలువారి విషయమున నిర్ధారణ)యొనర్చిరి. తండ్రి సంక్షణకర్తగా నియ మింపవచ్చురలేదు. జననమునల్లకే అతడు, రక్షణకర్త. అనాకి గల హక్కు ఒకటి. అహమ్మ చరణలో పెట్టుట మరియొకటి. వాని నాచరణలో పెట్టుటలో కొల వాని అభివృద్ధి కుఖ్యము గ గమనింపవలెను. ఆవిషయమునసంతృప్తిపండినపుడేవెల్ల వానిని కోర్టువారు తండ్రివలే మొనర్పవలెను (2) జిల్లాకోర్టులో పిటిష ను దాఖలుజేయునప్పటికి, కోర్టుఆఫ్ వార్డుస్ క్రింద సంరక్షకుడు నియమింపబడలేదు. దాఖలుజేసిన తరువాత సంభవించిన విష యములనుబట్టి న్యాయాధికారి దావాను పరిష్కరించుట ఆజ్ఞే పణియము. అది కాస్త్రవిరుద్ధము.

కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు ముగించిన విగప, ప్రభు త్వము తరపున అడ్వకేటు జెనరలుగారు ఆశ్చిర్ల తమఅత్యవ లను దెలుపుచు వాదించుచుండిరి. మైనరు తరపు ను కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ ఆక్టు క్రిందస ర్గ రాకర్త గ నియమింపబడిన జ మీందారికిగారి తరపునను గౌ|| నేమవరపు రామదాసుపంతు లుగారు హాజరైరి.

గుంటూరుజిల్లా తెనాలి తాలూకా పెరవలి గ్రామ వాస్త వ్యులు బ్రహ్మశ్రీ పేల్లిచెరువు వేంకటప్పయ్య సిద్ధాంతిగారు ప్రస్తుతము చెప్పేపురియందు తంబుకెట్టివిధి 216 నంబరు గృహ మునందు నివసించుచున్నారు. ఇంకను వారముదినము లిచ్చట నుందురు. వీరు శుభ్రవర్ధ జ్యోతిషవిద్యాంసులు. వలయువారు సమక్షమునగాని పెరవలికిగాని వ్రాసి సంప్రతింపవచ్చును.

బాపట్ల సబార్డినేటు జడ్జికోర్టు వారి ఇన్సాల్వెన్సీ పిటిషన్ నెం 25/25

మనువుదార్డు-(కెడిటర్లు):—ఉప్పు గుండూరు కామ య్య యింకా 6 గురు.

బాకీదారు-(డెటరు):—ఉప్పు గుండూరు క్రిష్ణరావు అనే క్రిష్ణయ్య-తండ్రిజేరు బుచ్చయ్య (బ్రాహ్మణ, భూస్వామి సాకిక్ కొండేడు (ప్రస్తుతం వొంగోలు నివాసం.)

1920 సె|| 5 వ ఆక్టు, 19 వ సెక్షన్, 2 వ క్లాజు ప్రకారము యివ్వబడ్డ నోటీసు యేవనగా:—పై సమూదు పరిచిన కెడిటర్లు యాకోర్టువారికి 5-9-25 తేదీగల మనువులో బాకీదారు (డెటరు) ని ఇన్సాల్వెంటుగా తీర్మానించమని కోరియుండేటందున సదరు మనువు 25-10-25 తేదీన వాయిదా చేయబడి యున్నది. సదరు మనువును ఆజ్ఞేవిచగోరు ఎవరైనను గాని యాకోర్టు యెదుట 26-10-25 తేదీనగాని అందుకు లోపుగాగాని ఖచ్చిత అయిన సరే లే. క్రమప్రకారం అధికారము పొందిన సిడిటర్లద్వారా ఆయనను హాజరు కావచ్చును నని తెలియ జేయడమైనది.

(సంతకం) సి. చిన్నస్వామి సెరిస్తాదార్, For Principal Subordinate Judge, బాపట్ల 30-9-25.

ప్రార్థన

(ఒకవిలేఖరి లేఖ)

“భగవంతుని ప్రార్థించుట ప్రాజ్ఞాంశము అని మీరు తరుచుగా వ్రాయుచుందురే గాని ఎటుల ప్రార్థింపవలెనో ఎటుల ప్రార్థింపవలెనో ఒకసారియైన వ్రాయవలెను” అని ఒక నవదీనను వారకుడు వ్రాసెను.

భగవంతుని ప్రార్థించుట యనగా భగవంతుని ముందుగా గూర్చి వాడుటయే. భగవంతుని ప్రార్థించుట యనగా మానవుడగు తనకు గల అశక్తిని తనలోపములను భగవంతునికి విన్నవించుటయే. భగవంతుని కనంతానామములన్నవి ఒక్కపేరును లేదు. ఏపేరునైన మనము భగవంతుని పిలువవచ్చును. రామా, కృష్ణా, రహిం, దేవా, మున్నగు పేరులతో పలువురు పలువిధములుగా భగవంతుని పిలుచుచుందురు. పేరు లనంతము గాని పరమేశ్వరుడొక్కడే. అన్ని ఆహారములును అందరికిని సరిపడ నట్లు అన్ని పేరులును అందరికిని రుచింపవు. భగవంతుడు సర్వాధికారము. అన్ని జీవులలోను భగవంతుడున్నాడు. అతడు సర్వవ్యాపి, సర్వశక్తుడు కావున అతడు సర్వమును చూడగలుగును. సకలమును వివరముగాను, మన యోగ్యతానుసారము మనపై కటాక్షించుచుండును.

కావున ప్రాజ్ఞకును ప్రార్థనకును ముఖ్యంగము హృదయముగాని పెదవులుకావు. కావున మూగవాండ్రు, నత్తివాండ్రు, మూఢులు, అవివేకులు మున్నగువారందరునుగూడ భగవంతుని ప్రార్థింపగలరు. హృదయమునూత్రము విషభావముగలిగి పైకి ప్రార్థనలను చేసినచో అట్టివారి ప్రార్థనలను యీశ్వరుడు వివక్షి. కావున నిర్మలభావముతోనే భగవంతుని ప్రార్థింపవలెను. రాజనామమును అంజనేయము తన హృదయమునగూడ ప్రతిస్థించెనుగాని నోటమాత్రమే ఉచ్చరించి మిన్నకుండలేదు. కావుననే శ్రీరామచంద్రమూర్తి శ్రీమదాంజనేయస్వామికి సర్వశక్తులనొసంగెను. శ్రీరామునిఅనుగ్రహమువలననే ఆంజనేయమూర్తి పరవశములగుగూడ నవలీలనై త్రగలిగెను. సముద్రమును దాట గలిగెను. భగవంతునియందు సంపూర్ణవిశ్వాసమున్నచో ఎట్టివిఅనాధిక్యములైనను సాధింపగలుగుదుము. భగవంతుడు మనస్సౌదయక మల ముందున్నాడను గట్టి నమ్మకమే ముఖ్యమైనది. అట్టి నమ్మకము గలవాని కెట్టి లోటును కలుగదు. వాని శరీరము రోగప్రారితముగా నుండినను ఆత్మ సంపూర్ణారోగ్యమునే కలిగి పరిశుద్ధముగా నుండును. అధ్యాత్మిక సంపదను సంపూర్ణముగా కలిగియుండును.

హృదయమును పరిశుద్ధ మొనరించుటెట్లు? నోటికి మాటలును చేర్చుట సుఖభముగాని హృదయమునకు భావము చేర్చుట చాలకష్టము. ఆరహస్యము భక్తునకుమాత్రమే తెలియును. శ్రీమద్భగవద్గీతలో భక్తునిగూర్చి మూడుస్థలములందు ప్రత్యేకముగను గ్రంథమునం దుండును సామాన్యముగను వివరింపబడెను. భక్తుని లక్షణము ఏటివని చదివినంతమాత్రమున చాలదు. అట్టి భక్తుల సంఖ్య ప్రపంచమునందు చాల అల్పముగా నున్నది. కావుననే నేను మానవజాతిలో ఉత్తమసాధనమని తెలుపుచున్నాను. మానవజాతిలో హృదయములందే భగవంతుడు ముఖ్యముగా నివసించును. “ఇంద్రుల దుఃఖమును చూచి ఎవకు దుఃఖపరవకుడను నో వాడే న బైస్త్వపుడు” అని ఆపరోక్షజ్ఞాని యగు సరసింహమోహతాపాడుట కిదియే కారణము. ఆటావెను ఆధము గూడ నెటులే మానవులను నేపించెనుగాననే అతనిపేరు భగవత్సేవకుల పట్టికలో మొట్టమొదట వ్రాయబడెను.

అస్పృశ్యులు, బహిష్కృతులు, బీదలు మున్నగువారి నేవయే భగవంతుని కత్తుత స్రీతికరము. కావున త్రికరణయోవారికి నేవచేయవలెను. అట్టివారినిఅస్పృశ్యులని నిరసించువారు వారికెటుల శరీరముతో నేవచేయగలగి? వారికొరకు నూలుపడకుటకుగూడ ఓపిక లేక లేనిపోని కారణములను తెలుపువారందరు నేవయందుగల మహిమ నెరుగనివారే. దారుణ్యవంతుడగు వాడు యాచించుచున్నచో నాయనా పనిచేసి బ్రతుకుమని బోధింపవలెనుగాని వాని కేమియును ధనమునియ్యగూడదు. వాడు దానపాత్రుడుకాదు. వానికిచ్చిన దానము వృథయే. బీదలయెదుట నూలుపడుకును బీదలను ప్రోత్సహింపవలెనాదు. భగవంతునకు ప్రీతికరముగాను. “పత్రము పుష్పము ఫలము తోయము మున్నగు నల్పవస్తువులైన పరమభక్తితో నాశాసంగినివాడే నాదానుడు” అని శ్రీ కృష్ణభగవానుడు భగవద్భక్తియందు వ్రాసెను. భగవంతుని పాపహీను కడనే దీనులు నిరుపేదలు మున్నగువాండరు. అట్టివారికొరకు నూలు పడుకుటయే ఉత్తమము. ప్రార్థనయు భూజయగూడ నగును.

ఏపేరుతోనైనను భగవంతుని ప్రార్థింపవచ్చును. దానికి ముఖ్యసాధనము హృదయము. హృదయమును నిర్మలముగా చేయుటకు సాధనము కర్మ అనగా మనవాడి సమస్త క్రియలను నేవచేయుట. ఈ కాలమున మనఃపూర్వకముగా అస్పృశ్యులను నేవచేయవారే నిజమైన ప్రార్థనచేయువారనుదురు. (నవదీనను భాగ్యము) (మో. క. గాంధీ- ఎంగుయిండియా- 24-9-25)

భారత కాంగ్రెసుసంఘము

హిందూలో జరిగిన సభ

హిందూలో జరిగినసభలో సంఘమువారు అధికారమును పూర్తిగా స్వరాజ్యపక్షమువారికి నశపరచిరి. తీర్మానములనుగూర్చి తీవ్రమైనచర్చ జరిగినదిగాని యెవరను హిందూమీరలేదనియే చెప్పవచ్చును. తీర్మానమునందలి భాగములను గూర్చి ఓట్లు పుచ్చుకొనినపుడు మాత్రసంఖ్యయొక్క అంగ నిర్మాణమును తదధీనసంఖ్య మార్పుకు తగినటుల నేను కోరిన రీతిని ఆశించినరీతిని ఓట్లసంఖ్యాధికృత అంతిమార్పుగాకనబడలేదు. కాని ఆతిర్మానముల ననుమతించుటవలననే దేశమునకు మేలు కలుగగలదని నేను నమ్ముటవలననే వాని ననుమతించితిని. భారతసంఘమువారి రిట్టిమార్పును చేయుట సామాన్యాధికారమునకు మించినదనియును యిది యొకవిధముగ ఆక్షేపణంపున మనియునుగూడ నే నిదివరకే యొప్పుకొని యుంటిని. ఒకసంఖ్య యిట్టి అవిధేయతను చూపనిచో జీవితశకయే కలుగనున్న అపూర్వపరిస్థితు లేర్పడినపుడు మాత్రము ఆత్మయశోరక్షణమునం ద్రవ్రము తత్వమును ప్రతిసంఖ్యయును ధైర్యముతో నట్టి ధిక్కారణ మొనరింపదగుననియే నేను తలంచెదను. కావున నిపు డట్టి పరిస్థితులు కలిగినో లేదో మొదట నిర్ధారణ చేయవలెనని నేను సంఘమువారిని కోరితిని. మహాసభ జరుగువరకును ఆగకుండ యిపుడే అట్టి మార్పును జరుపవలెనని తెలిపిన సభ్యులసంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగా నుండెను. కావున తీర్మానభాగములను గూర్చి గూడ సభ్యుల అభిప్రాయాధికృత మిక్కిలి హెచ్చుగానే యుండవలెనని నేను పట్టుపట్టలేను. ఒక మహాసభవారు దీని నామోదించినను సరే, తిరస్కరించినను సరే, మందలింపుతో ఆమోదించినను సరే, మందలించి తిరస్కరించినను సరే. ఈతీర్మానము వెంటనే అమలులో పెట్టబడును గాన మహాసభనువచ్చువారి తీర్మానమువలన కాంగ్రెసులో చేరినవారే యగుదురుగాన దీనివలన ఉపకారమును బడిసినవారు దీనిని మందలింపుట అసంభవముగాన మహాసభవారు దీనిని మందలింపుట కనకాశమేలేదని ఒకరిద్దరు సభ్యులునుడిచిరి. అట్లుమార్పుల సాంప్రదాయవిరుద్ధమని తోచినచో దానివలన లాభమును బడసినవారు నైతము ఆ అక్రమమును వెల్లడించుటకెట్టి అభ్యంతరమును లేదు. అట్టిమార్పు చేయదగినదేయైనను భారతకాంగ్రెసు సంఘమువారి కట్టి అధికారములేదు అని వారు తెలుపవచ్చును.

చేయబడిన మార్పుగూడ అంతగొప్పది గాదు. ఏసంఘమునకును దానివలన నష్టముకలుగదు. ఎవరికిని ఓటుకాక్కుటోదు. అసహాయాద్యము మిదివరకే నిలిపివేయబడెను. నిర్మాణవిధానము యధావీతీయమై యున్నది. నూలుపడుకుటయును ఖర్చును జాతీయ విధానాంగములుగనే యుండును. ఇదివరకు కాంగ్రెసుపేరున స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలలో చేయుచున్న పనిని కాంగ్రెసువారే యిటుపైని శాసనసభలలో స్వరాజ్యపక్షమువారి ద్వారాజరిపెదరు. ఇది నామమాత్రము మాత్రేగాని నిజమైన మార్పేమియును లేనేలేదని యనవచ్చును. నూలుపడుకుటయొక్కటే ముఖ్యము అనువారికిని, తక్కినవానికంటె నూలుపడుకుట ముఖ్యతము అనువారికినిగూడ దీనివలన నష్టమేమియును లేదు. అందులకు ప్రత్యేకసంఘ మేర్పడినది. కాంగ్రెసుచందాలలో పక్షాంతరముగా నూలుచందాగూడ నున్నది. కాంగ్రెసుసభల మున్నగు అవసరములలో ఖర్చుధరింపవలెనని గూడ నున్నది. కాంగ్రెసులో చేరిన యితరపక్షములకు గూడ నష్టమేమియును లేదు. బెల్గాం తీర్మానముప్రకారము యితరపక్షములవారు, స్వరాజ్యపక్షముతోను బహిష్కరణ పక్షముతోను గూడ రాయబారములను జరుపవలసి యుండెను. ఇపు డొక్క స్వరాజ్యపక్షముతోనే రాయబారములను జరిపిన చాలును. కావున ఈ మార్పులను అన్ని పక్షములను కాంగ్రెసులో చేరుటకు మరింత సౌలభ్యముకూడ కలిగినది. ప్రజాధికారమును హెచ్చించినందులకు ఏ సభవారును ఆగ్రహము నొందజాలరు. ఇదివరకు కాంగ్రెసులో కైకొన్నవిషయందరును గూడ యామార్పునే కోరుచున్నారు. వారి స్పృహలో ఈ మార్పు యింకను గాలనిదిగానే యుండవచ్చును గాని అందులకు నేనేమియును నమ్మరాదు.

నూలుచందాను ప్రత్యేకముగా తంతుకారకుల సంఘమునకే యిచ్చునడల అధిరక్తవద్దతి నవలంబించి తంతుకారకులకు కలెక్టుర్ గలవారి నందరిని గూడ చేర్చుటకును బాగా మరియొక నిమిషమును అనుమతించవలెనని నవలంబించుచున్నాను. అందులకు అసర్దుల నిత్యధికముగా కాంగ్రెసులో చేర్చునచో చాలవలన వచ్చుకలుగును. ఈతీర్మానములను ఆశించిన సభ్యులమునకే భింగము కలుగును అని కొందరు సభలో తెలిపిరి. నూలును రాష్ట్రీ

య సంఘముల కిచ్చువద్దతిలో నిట్టి ప్రమాదావకాశము కలదని వారు నుడిచిరి. భారతతంతుకారకుల సంఘమును ప్రస్తుతం వారి కెట్టి భయమును లేదనిరి. అందులకు కాంగ్రెసు సభ్యులలో నూలుచందాను చెల్లింపగోరువారు భారత సంఘమునకే పగవలెనను మరలు చేర్చబడెను. తంతుకారకులను హెచ్చుమంది నిలులచేర్చి కాంగ్రెసును మరలతంతుకారకుల క్రైస్తవసంఘముగానే చేసి రాజకీయములను బహిష్కరింపవలె నను ఉద్దేశము నాకొంతమాత్రమును లేదు. ఇపుడు కాంగ్రెసు సెవరికి నశపరచితిని అట్టి స్వరాజ్యపక్షమువారు రందరును స్వయంగా నూలుపడుకుటయే ఉత్తమముని గ్రహించగలిగినచో అపుడు నేనెటుల మార్పు కెట్టి అభ్యంతరమును లేదు. కాంగ్రెసులో గాక బైటనే తంతుకారకులు చేయు పనివలననే అట్టిమార్పు కలుగవలెను. తంతుకరణమునందు సంపూర్ణ విశ్వాసము గల వారందరును నిరంతరదీక్షతో దానిని సాగించి వ్యాప్తిపొందించుట వలననే అది సహజముగ విలువవలన సకలనే భారతీయులచేతను అపలంబించబడవలెను. అపుడు విదేశీబట్టలను బహిష్కరించుట నెరవేరగలదు. అట్టి స్థితి కలిగినచో స్వరాజ్యపక్షమువారు రందరునుగూడ నూలుపడుకుటకు సిద్ధమగుదురు. కావున యిపుడు నూలుచందా చెల్లించుచున్నవారు రందరును యింక ముందుగూడ నేను లే భారత తంతుకారకుల సంఘమునకు నూలుచందాను పంపుచుండవలెనని నేను కోరెదను. ఇదెవలగుగూడ అంతకారకముగనుసభ్యులను చేయుటకు లేకవచ్చినలెకుండ వారు ప్రతిస్థించవలెను గాని కాంగ్రెసుకు నూలుచందాను చెల్లించునట్టి సభ్యులను చేర్చుటకు ప్రయత్నింప నక్కిరలేదు. నూలుపడుకుట కలెక్టుర్ గా గలవారిని గాక దేశసేవారూపకముగా నూలుపడుకుగోరువారిని అత్యధికముగా మన మీ తంతుకారకుల సంఘమున చేర్చ గలిగినచో అది ప్రశంసనీయముగ పనియే యగును. ఇపుడు అనగా అనుమానము లన్నియును తీరవరకును పీరు కాంగ్రెసులో చేరగూడదు. తంతుకారకుల సంఘమునందు మాత్రమే చేరవలెను. కాంగ్రెసులో పరస్పరవిరుద్ధపక్షములుండగూడదు. కాంగ్రెసును వశపరుచుకొనుటకు అనుచిత ప్రయత్నము జరుగగూడదు. కాంగ్రెసులో హెచ్చుమందియొక్క అభిప్రాయముతో నేకీభవింపజాలని వారు తీవ్రవాదము చేయగూడదు. అందులకు వారి అంతరాత్మ అంగీకరింపనిచో అట్టివారు తాత్కాలికముగా కాంగ్రెసును వదలుటయే మంచిది. కావున కాంగ్రెసులో నున్న అసహాయవాదులలో యింకను అట్టివారెవరైనచో వారు కాంగ్రెసును వదలి, దేశములో ఆధిక సంఖ్యాకులకు అట్టి భావమును కలిగించుటకే ప్రయత్నింపవలెను. అట్లునటచే వారు స్వరాజ్యపక్షమువారికి నిరోధములను కలిగింపవలెనని తలంపగూడదు. వారి కెట్టి నిరోధమును కలిగింపగూడదు. వారికి సర్వావకాశములను కలిగింపవలెను. కాంగ్రెసుపట్ల దొరతనమునకు గౌరవభావము కలుగవలెననిన అసహాయవాదులు కాంగ్రెసులో కలకలము కలిగింపగూడదు.

ఏరాష్ట్రమునందు గాని ఏసంఘమునందు గాని స్వరాజ్యపక్షమువారి సంఖ్యయును అసహాయవాదుల సంఖ్యయును తుల్యముగా నున్నపుడు అసహాయవాదులు కాంగ్రెసు ఉద్యోగముల నన్నిటిని స్వరాజ్యపక్షమునకే వదలివేయవలెను. అధికారమునంతను స్వరాజ్యపక్షమునకే వశపరచవలెను. అసహాయవాదుల సంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగానున్న తావులలోగూడ వారు స్వరాజ్యపక్షమున కెట్టి నిరోధమును కలిగింపగూడదు. అంతరాత్మకు ఆక్షేపణలేని సందర్భము లన్నిటిలోను సహాయముగూడ చేయవలెను. ముఖ్యముగా శాసనసభలకు అభ్యర్థకులను నిలుపుటలో స్వరాజ్యపక్షమువారు నిర్ణయింపనివారిని వారికి ప్రతికూలరగు వారిని కాంగ్రెసువారు నిలుపగూడదు.

కాంగ్రెసుసభ్యులందరును ఖర్చులే జాతీయదుస్తులుగా ధరించుటయు చేయవలెనని సభ్యులలో హెచ్చుమంది కోరుచున్నవారు నిశ్చయమేగాని దానిని నిలువదీసినచో స్వరాజ్యపక్షమువారి కష్టముగానుండునని తెలియుటవలననే తత్సంబంధమున ఈర్ష్యానునూనూర్చిపట్టుబట్టలేదు. “కాంగ్రెసునువశపరచుటకు యితర సభలలోను ఖర్చును ధరించుట కాంగ్రెసు వారికిమధ్యకర్తవ్యమే యగును. కావున కాంగ్రెసువారు అన్ని సమయములలోను ఖర్చును ధరింపవలెను. విదేశీబట్టలను మాత్రము ఎప్పుడును ధరింపగూడదు.” అను తీర్మాన నిర్ణయంలో ఆక్షేపణ ఉండునని, ఇది బెల్గాం లో ఆమోదించబడిన తీర్మానమునకుంటెను. అనుమానముగా నున్నది (మో. క. గాంధీ, ఎంగుయిండియా- 1-10-25)

తుర్కి

తుర్కి మరల యుద్ధమునకు తయారగుచున్నట్లుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి. సైన్యనివహములను తయారు జేయుచున్నారట. ప్రస్తుతసమయమున తుర్కి యుద్ధమునకు దిగుట దూరాలోచనలేనిదిగా యనుటకు సందియములేదు. యుద్ధకలవరమునుండి తుర్కి బయల్పడి ఎంత కాలమోకాలేదు. కొన్ని సంవత్సరములబాటయినను, దేశము శాంతముగ మెలగి అభివృద్ధిగాంచిన యెడల, కోల్పోనజాలదు. తుర్కిముందు వెనుకల పరికించి, దూరదృష్టితో మెలగునని ఎంచెదము. కాని, తుర్కి నిట్టి తీవ్రచర్యకు పురికొల్పుటకు, బ్రిటిషుదృక్పథము కారణమని యూహించవచ్చును. మోసూలువిషయమై గల తగాదాను సామ్యముగ పరిష్కరించినచో, యంతటియలజడి కవకాశముండెడిదిగాదు. మోసూలు తుర్కికి జెందవలయునని, నానారాష్ట్రసంఘముచే నియమింపబడిన ఉపసంఘమువారంగీకరించిరి. మోసూలు ప్రజాభిప్రాయము తుర్కి నభిమానించుచున్నదనుట విదితము. మోసూలునందు ప్రసిద్ధమయిన నూనె గనులు లేనిచో, బ్రిటిషువారయినను దానికొరకింతయాతురము జూపెడివారని నమ్మ వీలులేదు.

తగాదా యంతయు నూనెకొర కని తేలుచున్నది. కలనల్ ఎమెరిగారు ప్రసంగములు ఇంగ్లండులో సయితము వెగటు పుట్టించుచున్నవి. మోసూలును విడుచుటకు వీలులేదనియు, ఇరాకును చాల కాలమువరకు బ్రిటిషువారే పరిపాలింపవలయుననియు, అరబ్బుల సంరక్షణమునకు వారే బాధ్యులనియు, ఎమెరిగారు ఎలుగెత్తి చాటుచుండ, తుర్కికి నిరాశగలుగుచో, నాశ్వర్యమేముండును? తుర్కినుండి ఇరాకును లాగుకొనుటకు, అరబ్బులను ఊమమును పెంపొందించుటయే తమ ముఖ్యోద్దేశ మనియు, మాండేటును గైకొనుటకు అరబ్బుల సుశిక్షితుల గావించుటయే తలంపనియు, బ్రిటిషువారు మొదట చాటిరి. మాండేటులకు సంరక్షకరాజ్యపద్ధతితో సంబంధము లేదనియు, మాండేటరీ ప్రదేశములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము త్వరలో ప్రసాదింపబడుననియు వెనుక దెలుపుచుండిరి. వెసిడెంటు విల్సనుగారు సయితము మాండేటుల నామోదించుటకు కారణమిదియే. కాని నేడేమి జరుగుచున్నది? ఇరాకుపై గల మాండేటును బ్రిటిషువారు వదలుకొనినగాని మోసూలును తుర్కి వశము జేయవీలులేదని నానారాష్ట్రసంఘముచే దెలుపుట విచిత్రము. మరియిరువురయైనను సంవత్సరములవరకు ఇరాకు మాండేటును బ్రిటిషువారు నిర్వహించెదరేమో కనుగొనవలయునని వీరు కోరుచున్నారు.

ఇరువదియైదు సంవత్సరములవరకు బ్రిటిషువారు ఇరాకు మాండేటును విడువనిచో, ఆపిమ్మట మాత్రము విడిచెదరని ఎవరు చెప్పగలరు? ఈజిప్టు సిరియే యిందుకు నిదర్శనము. అప్పటికి మాత్రము అరబ్బుల సంరక్షణము పూర్తియగునా? మోసూలు తగాదా అప్పటికి మాత్రము పరిష్కారమగునా? నానారాష్ట్రసంఘమువారొసంగిన సందును కలనల్ ఎమెరిగారు చేపట్టక పోలేదు. ఇరాకు బ్రిటిషువారి వశమునందు మరియొక పురుషాంతరమువరకు నిలిచియుండవలె ననియు, మోసూలును విడువ గూడదనియు, వీరు గోరుచున్నారు. ప్రస్తుతసమయమున ఇరాక్ పరిపాలనమువలన ధననష్టము గలుగుచున్నదని ఇంగ్లండులో కొందరు మొరలిడుచున్నారు. కాని, ప్రతిపంటను వృద్ధిజేసి, నూనె గనులను బాగుగ నుపయోగించునెడల, నష్టము దొలగుననియు, త్వరలో లాభ మేర్పడుననియు, ఎమెరిగారు వాదనముజేయుచున్నారు. ఇంతమాత్రమునకు తుర్కి తొందరపడి యుద్ధమునకు దిగుట యవివేక మని కలనల్ ఎమెరిగారు యుద్దేశ్యము. ఎమెరిగారు స్వలాభమును దప్ప ఇతరులభావముల నేమాత్రము కనిపెట్టుటలేదు. తుర్కికి మోసూలు వశము గానియెడల, మిగిలిన ప్రదేశములుమాత్రము సురక్షితముగ నుండుననునమ్మక మెటు లుండును? ఇరాక్ కయినను, సరిహద్దు తగాదాలు సతతము జెరుగుచుండుట శ్రేయస్కరమగునా? ప్రాజ్ఞులగువారేరితి నయినను, ఇప్పుడే వివాదములను పరిష్కరించుకొని, ఎవరిహక్కులకును భంగము కలుగని రీతిని మెలగెదరు. అంతియగాని, గిల్లి కయ్యము జెట్టుకొనజాలరు. ఎమెరిగారు ప్రగల్భములకు దోడుగ, కాంటరుబరీబిషప్పమున్నగువారు తుర్కిపైకి బ్రిటిషుప్రజల ఆగ్రహమును పురికొల్పుచున్నారు. క్రైస్తవులను పంపివైచినసంగతి నాథారముగ జేసికొని, బ్రిటిషువారి క్రైస్తవాభిమానమును వీరు పురికొల్పుచున్నారు. ప్రధానమంత్రియగు బాల్డువిన్ గారి విషయమై శ్రద్ధతో యోచించెదమని పలుకుచున్నారు. తుర్కిపై ద్వేషమును రగుల్కొల్పుట కిది యొకమార్గము. మెసపోటేమియా క్రైస్తవులు తురుష్కపరిపాలనమునకు భంగము కలిగించుటకు జేసెడికార్యముల గాంచి తురుష్క ప్రభుత్వ మాతృరక్షణకొర కిటుల గావించి యుండవచ్చును. నిజకారణముల సరయకుండ, కేవల మతాభిమానమును పురికొల్పుట భావ్యముగాదు. తుర్కితో యుద్ధ మనిన, ఇంగ్లండుకును తుర్కికిని గూడ నష్టదాయకమే. వెనుకటిసంగ్రామమునందు ఇంగ్లండు తుర్కితో యుద్ధము జరుపుటచే, మహమ్మదీయప్రపంచమునం దెట్టి కల్లోలము జరిగెనో దెలుప నక్కరలేదు. మరియొకమా రిట్టి కలవరమున కవకాశ మిడుట పాడియగునా? బ్రిటిషు మంత్రులు మోసూలును విడనాడరని కలనల్ ఎమెరిగారు చాటినను, వీరు దూరమాలోచించి మోసూలుపై ఆశను విడనాడుట శ్రేయస్కరము. ఇరాకు మాండేటును గడుపుదిన మయిన పిమ్మట విడనాడుట మేలు. లేనియెడల, స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్య మడుగంటును. బ్రిటిషు ప్రతిష్ఠకు తీరిని నష్టము వాటిల్లును. స్వల్పభాతుల స్వేచ్ఛను రక్షించువా రెవరును లేరనుభావము ప్రబలును. నానారాష్ట్రసంఘముపై గల విశ్వాసము పూర్తిగ నంతరించును. బ్రిటిషు లేబరుపక్షమువా రిట్టివల

గూడి, ఇరాకు మాండేటును పెంచగూడదని తీర్మానించిరి. వీరు వట్టితీర్మానముల గావించుటతో సంతృప్తి జెందక బ్రిటిషు ప్రజల యందు ప్రబోధము గలిగించి, ప్రపంచశాంతికి రానున్న యుపద్రవమును నివారించుట ధర్యము.

బర్మా : బహిష్కారచట్టము

బర్మా శాసనసభలో సంగీకరింపబడిన బహిష్కారచట్టముపట్ల అసమ్మతి జూపుటకు భారతీయులును బర్మనులును చేతులుగలుపుట మిక్కిలి సమంజసముగ నున్నది. బర్మాలో నిట్టిచట్టమును నిర్మించుటచే బర్మాదేశవాసులకు తీరనియపకీర్తి వాటిల్లుచున్నది. భారతీయులను బర్మానుండి వెడలగొట్టుటవలన, బర్మా కెట్టిలాభము గలుగజోదు. కృత్రిమచట్టము నుపయోగించి, దుష్కృత్యమున కొడిగట్టుట మరింత యవమానకరము. బర్మా శాసనసభలోని నేపనలిష్టు పక్షమువారు, దూరమాలోచింపక, న్యాయాన్యాయములను గమనింపక, అధికారుల చేతులలోని కీలుబొమ్మలవలె ప్రవర్తించిరి. బర్మా స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు వీరి చర్యలను తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు. బర్మాప్రజ లిట్టిచట్టము సంగీకరింపరని, వీరుచాటిరి. జెంగాలు ఆర్డి నెన్సు బోలు నిర్బంధచట్టమును బర్మాలోగూడ నిర్మించుట, క్రూరము. హిందూదేశమునందొకభాగమగు బర్మాలో నిట్టిచట్టమును నిర్మించుచో, వలస రాజ్యములవారు భారతీయులపట్ల ఇచ్చవచ్చినట్లుల ప్రవర్తించుటలో వింతయేమి గలదు? ఈచట్టమును రాజప్రతినిధిగారు నిరాకరింపవలయునని, బర్మా ప్రజలును భారతీయులును గలసి చేసిన సభలో తీర్మానింపబడెను. రాజప్రతినిధిగారి పుడేమిజేసెదరు? చట్టమును నిరాకరించుట అవసరకర్తవ్యము. ఇక్కార్యమునకు వీరు పూనుచో, దక్షిణాఫ్రికావిషయమున వీరెట్టిజోక్యము దీసికొనగలరు? చేతిలోనున్న పనిని నిర్వహింపజాలనివారు, పరుల నెటుల ప్రోద్బల పరుప గల్గుదురు? ఈ సమయమున రాజప్రతినిధిగా రెటుల మెలగెదరోయని, హిందూదేశ మెదురుజూచుచుండును.

బొంబాయి ప్రభుత్వము: మద్యపాన నిషేధము

బొంబాయి ప్రభుత్వము మద్యపాననిషేధమునాదర్శముగగైకొనియు అందునిమిత్తము ఎట్టి చర్యల దీసికొనకుండుట అసభ్యమని యిదివరకు దెలిపియుంటిమి. లోకలు ఆక్షనుపద్ధతిని సయితము అవలంబించుటకు నిరాకరించుట జూడ, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నిషేధమును మనఃస్ఫూర్తిగ నామోదించుటలేదని తోచును. వీరిసం దేశములకు దక్కను సభవారు సరియగు జవాబిచ్చిరి. కాలనిర్ణయము ప్రభుత్వమువారికి బనికెరాదు. వీరిని ప్రేరేపించెడి ముఖ్యకారణము డబ్బును కోల్పోవవలసి వచ్చుననుభయముదప్ప వేరుగాదు. ఎక్సైజు రివిన్యూను కోల్పోవుచో, ప్రభుత్వపు సప్లయలకు శాసనసభవారు సామ్యాయరని భయము జూపుట మిగుల విచిత్రము. అవసరమయిన ఖర్చులకు శాసనసభ్యులు డబ్బును శాంక్షను చేయుచునే యున్నారు. మత్తుపదార్థములరాబడి తగ్గినను, వారెటుల గావించెద రనుటకు సందియము లేదు. శాసనసభవా రేకారణముచే నయినను సప్లయ లను నిరాకరించినను, ప్రభుత్వమువారు వానిని

చే రుక్మకొనగలరు. అంతియగాని, ప్రజల దుర్మతి వలన వచ్చేది సామూహిక ఎట్టిపరిస్థితులలో నయినను ఆధారపడి యుండుటకన్న అసభ్యచర్య వేరొక టుండజాలదు. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నిషేధము నామోదింపనిచో, నానంగతిని దెలుప వచ్చును. అంతియగాని, ఆదర్శము సంగీకరించి, దానిని చేరుట కెట్టిప్రయత్నము సలుపకుండుట మాత్రము పౌరుషము గాజాలదు.

మైసూరుగవ్వదోరు: ము

మైసూరునగదుగూడ నిరుద్యోగసమస్య ప్రబలముగనున్నది. దివాను బెనర్జీగారి యుపన్యాసము ఈ విషయమును తేట ప ర చె ను. విద్యార్థికు లందరును ప్రభుత్వోద్యోగముల నాశించుట పనికిరాదని, బెనర్జీగారు హితమొనగుచున్నారు. కాని, విద్య నేర్చినవా రేమి చేయవలయును? ఉద్యోగముల కొరకై 28,000 దరఖాస్తులు చేరగ, 2410 మందికి మాత్రమే పనులుదొరకెనని చెలియుచున్నది. నాల్గవఘాతము బ్రవేశింపకనే తా మేశాఖను దీసికొనదలచినదియు, విద్యార్థులు నిర్ణయించుకొనవలయునని, బెనర్జీగారు కోరుచున్నారు. ఇది సుసాధ్యముగాదు. నిరుద్యోగ సమస్యను ప్రభుత్వమువారు పరిష్కరింపజాలనియు, ప్రజలే యిక్కార్యమును నిర్వహింపవలయు ననియు, వీరి యుద్దేశ్యము. అటులగుచో వట్టి సలహాలవలన నేమి ప్రయోజనము? ప్రజల దృక్పథము మారుట యవసర మయినను ప్రభుత్వమువారుగూడ వివిధవృత్తులలో విద్యార్థులు బ్రవేశించుట కవకాశములను గల్పింప వలయును. పరిశ్రమలకును, ఆర్థిక సంపదభివృద్ధికిని ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సాహ మొనగుట ధర్మమని, బెనర్జీగారు కోరుచున్నారు. మైసూరు ప్రభుత్వము వారి కోర్కె నెంతవరకు సఫలపరచెదరో చూడవలయును.

సరోజినీదేవి హెచ్చరిక

కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు గావించిన హెచ్చరిక, నించుక గమనింపవచ్చును. హిందూదేశము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము పడయవలెనని, యీమెగోరుచున్నది. కాని, ఇట్టి శుభసిద్ధి చేకూరకుండుటకు ఆంతరంగిక కల్లోలమే అడ్డుగలిగించుచున్నది. ఐకమత్య విహీనత వలన గలిగెడి నష్టము మరిచేనివలనను కలుగ జాలదు. ఇట్టి పోరాటముల సంతరింప జేయవలయునని, సరోజినీదేవి గోరుచున్నది. జాతీయసంయోగము గుదుర్చుటకే, సరోజినీదేవి యంతనరకు కృషిసలుపుచున్నదని ఎల్ల రెండుగురు. కాంగ్రెసునం దిరుపక్షములవారిని సమాధానపరచుటకు ఆమె సలిపినకృషి చాలవరకు సఫలమయ్యెను. కాన్పురు కాంగ్రెసునందు, ఇరుపక్షములవారికిని అచంచలమగు సంయోగము గుదురుటకు, సరోజినీదేవిగారు ప్రోత్సాహపరచెదరని నమ్మెదము. మరియొకవిషయము హిందూమహమ్మదీయసఖ్యత. ఇందునిమిత్తముగూడ, సరోజినీదేవి పాటుబడుచున్నట్లు, లోకవిదితమే. హిందూ మహమ్మదీయసఖ్యము, ఖద్దరునిర్మాణము ఈ రెంటిని ముఖ్యముగ చేకూర్చవలయునని, యీమె హెచ్చరించుచున్నది. ఇక్కార్యము నెరవేరినగాని, ప్రజా

కక్షి విజృంభింపదు. ప్రజాశక్తి విజృంభించినగాని స్వరాజ్యస్థాపన జరుగనేరదు. సరోజినీదేవిగారి సందేశము, ప్రజలకార్యదీక్షను బలపరచుగాక యని కోరెదము.

వత్స్రముల ఎత్తైజువము

ఎత్తైజుద్యూటీని రద్దుజేయనందువలన, బొంబాయిమిల్లుల యజమానులు కూలీల వేతనములను తగ్గించిరి. అందుచే బొంబాయిలో కలవరము హెచ్చగుచున్నది. ఇకనయినను ప్రభుత్వమువారు ఎత్తైజుద్యూటీని తొలగించుట వివేకము. కాలము గడచిన కొలదియు, పరిస్థితులు విషమమగుటతప్ప వేరులాభ ముండదు. ఎత్తైజుద్యూటీని రద్దుజేయవలయునని బొంబాయిప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని కోరెదరని తెలియుచున్నది. ఈ వార్తను విని, అహమ్మదాబాదు మిల్లుల యజమానులు కూలీలవేతనములను తగ్గించుప్రయత్నమును విరమించిరట. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి మాత్రము కాలయాపనజేయక, అక్రమమగు ఎత్తైజువన్నును రద్దుపరచుట ధర్మము. రాజోవు బజ్జెటువరకు వేచియుండుమని కోరుటగాని, టారిఫ్ బోర్డువారి విచారణ ఫలితమువరకు ఆగుడని యడుగుటగాని, నిరర్థకము. ఎత్తైజు ద్యూటీ వలన నష్ట ముటుండ, దాని నింకను నిలిపియుంచుట కేవల మక్రమము. ప్రపంచములో నేదేశమునందను అక్కడ తయారయ్యెడి బట్టలపై పన్ను విధింపరు. ప్రభుత్వమువారివన్నును దీసివై చెదమని, యిదివరకు వాగ్దానము జేసిరి. ఆవాగ్దానమును చెల్లించుట కిప్పుడనుకూలతరుణమానన్నమయినది.

ప్రెంచి పరాధీనత

ప్రెంచి ఋణముల పరిష్కారము విషయమై ఒకపంక అమెరికను పత్రికలును, వేరొక పంక ప్రెంచి పత్రికలును గూడ, అసంతృప్తి గనుపరచుచున్నవి. ఏదియో యొకసీరనిర్ణయము గావింపక, అయిదు సంవత్సరముల వరకు యీ తగాదాను బెరుగనిచ్చుట అవివేకమని, అమెరికను పత్రికలు తలచుచున్నవి. ప్రెంచి పత్రికలు అమెరికాపట్ల నాగ్రహము జూపుచు, డబ్బునే ప్రధానముగ భావించి స్నేహబాంధవ్యమును అమెరికా నీటగలిపెనని దెలుపుచున్నవి. ఇంతియగాక, అమెరికా పట్టుదలవలన, ఫ్రాన్సు బానిసయయ్యెననిగూడ, వీని యుద్దేశ్యము. ఫ్రాన్సుపై అమెరికా మాండేటరీ అధికారమును చలాయించునని యొక పత్రిక దెలుపుచున్నది. ఫ్రాన్సుకు కలిగిన కష్టములకు, ఆదేశముపట్ల సానుభూతి జూపవచ్చును. కాని, సిరియా మున్నగు దేశములపై మాండేటరును చలాయించుచు ప్రజలపై దాడి వెడలుచున్న ఫ్రాన్సుదేశమునకు మాండేటరుల కష్టమిప్పుడయినను తెలిసినచున్నది నమ్మెదము. పరాధీన ప్రజలకు శ్రీరంగసితులు బోధించెడి యూరపియను జాతులవారు, పరాధీనత ఎటు లుండునో స్వానుభవపూర్వముగ గ్రహించినగాని, అందలి కష్టములను కనుగొనజాలరు. అట్టి యనుభవము ఫ్రాన్సు కిప్పుడు తటస్థమన్నది.

కామెరూనులు

కామెరూనులు జర్మను కాలనీలుగ నుండెను. యుద్ధమునకువిమ్మట, మిత్రమండలి స్వాధీన

మయ్యెను. వీనిని మాండేటరుక్రింద మరల తమకు స్వాధీనపరుపవలయు నని, జర్మనులు గోరెదరని తెలియుచున్నది. ఇది సూతనపరిగామము. జర్మనీ కోర్కె నెరవేరునో లేదో ముందుగాని తెలియదు. కాని యూరపియను జాతులు ప్రపంచములోని ప్రదేశముల నన్నిటిని తమలో తాము పంచుకొనుటకన్న అందలిప్రజలకు స్వేచ్ఛ నిచ్చుట వివేకముగాదా? జర్మనులు ఇతరులను పరిపాలించుటకు అసమర్థులని యిదివరకు నిరూపింపబడెను. అట్టివారికి మరల కాలనీలను వప్పగింప పెట్టుట క్రూరము. ఇకముందయినను విచక్షితలేక ఎల్ల జాతులకు స్వయంనిర్ణయాధికారమొనగుట మిగుల యవసరము.

సరోజినీ దేవిగారి యాత్ర విశ్వాసము

“భారతమాత కామె సంసారమును
స్వయముగా దిద్దుకొను నధికార ముండవలయును”

“హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యము
స్వదేశీ యభివృద్ధిల కొరకే
ప్రచారము చేయుదును”

బొంబాయి, అక్టోబరు 8:—కాన్పురు జాతీయ మహాసభ కార్యక్రమాల గా నెన్నుకొనబడిన సరోజినీదేవిగారు తమ కార్యక్రమము నీక్రింది సందేశమున వెలిబుచ్చిరి: “శ్రీశ్రీ సహజము స్వాత్మికము, స్వల్పము వగునదే నాకార్యక్రమము. అధేదన, భారత మాత తనగృహమునకు తానధికారి గావలయును. ఆమెయొక్క విశేషవైభవమున కామెయే వ్యవస్థాపకురాలుగా నుండవలయును. తనయింటియందు జరుగవలసిన యతిథిసత్కారసాభాగ్యము లామెచేతులమీదనే జరుగవలయును.

తెల్లియెడ ననురాగముగల బిడ్డనుజాతవచ్చేసంవత్సరముం తయ కష్టమేయైనను, సంతోషదాయకమును నీకార్యమును జేయుట ముఖ్యముగపని. పూర్వ మైకమత్వముతో విరాజిల్లుచు నీవడుమ సంభవించిన యొకమత్వభంగమును సర్ది ముఖల వైకమత్వముగూర్చుట వివిధజాతులకు పర్జులకు సామరస్యముగూర్చి వారిస్వస్థానములందుంచి గౌరవమునుగాపాడుట, యామెగృహమందు, బిడ్డలు, భవితలు, బలహీనులు బలవంతులు, కన్నబిడ్డలు, ప్రాచీనమందు బిడ్డలు అతిథులు, కల్లరుకూడ వారివారి గౌరవ స్థానములందుండునట్లులు చూచుటకై శాధ్యతవహించ ప్రయత్నింతును.

దేవిగారి సంచారము

సరోజినీదేవి గా రెప్పటివలెనే తన ప్రబలాత్మవిశ్వాస ముం దు వె న దీ యు ట లే దు. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము గావించిన యాసియా వాసుల నిరోధకకాసనమును ప్రతిఘటింప సభ 11 వ తేదీని జరిపి విదప బొంబాయినుండి పంజాబుకు బయలుదేలును. అచ్చట ఆంజుమాను రిమాయత్ యిస్లాముయొక్క 40 వ వార్షికసభయందు హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యమును గూర్చి యుపన్యసించును. పంజాబునుండి సింధు విద్యార్థుల సభాధ్యక్షత పహించుటకు కరాచీకి బోవును. అచ్చట నుండి యుత్కళరాష్ట్రీయ సభాధ్యక్షత వహించుట కారాష్ట్రమునకు బోవును. మఱి నవంబరు మాసమందు బొంబాయి చేరుదురు.

ఆమెయొక్క ప్రాముఖ్యము కార్యక్రమము రెండు విషయములకు సంబంధించి మాత్రమే యున్నదనెను. మొదటిది హిందూమహమ్మదీయసఖ్యము గూర్చుట, రెండవది స్వదేశీయోద్యమాభివృద్ధికి సహాయపడుట. (ఆ. (తె.)

సైన్యమునుండి పారిపోయి అరెస్టుచేయబడుట

కలకత్తా, అక్టో 8:—అంబాలా రాయల్ సైన్యమునకు చెందిన జేమ్స్ బార్నెట్ రంగూను పెయిలుస్ట్రీయరు అకోండా మీద అరెస్టు చేయబడెను. ప్రధానరాజధాని మేజిస్ట్రేటు వానిని పారిపోయిన వానినిగాయించి విచారించబడునీమిత్తమై అంబాలాకు గొనిపొండ్లని యుత్తముచ్చును. (ఆ. (తె.)

సోవియటులు ఉత్త చెక్కుల సంపత్తు

మద్రాసు గారి ప్రస్తుతము

లండన్, సెప్టెంబరు 30:—పనిలేని కార్మికుల సమస్యను చూపు అనుబంధమును మరల ఆలోచించవలెనన్న సంగతిని త్రోసివేసిరి. కమ్యూనిస్టు పద్ధతులు దీని నుపపాదించెను. ఈ యుద్ధము మధ్యతరగతి ప్రజలభరము జేయబడనుండుటచే ప్రస్తుతము ఆలోచించిన నవసరము లేదని గ్యాలగరు పెయిన్లగారనిరి. బహుళ సంఖ్యాకులు తీర్మానమును త్రోసివేసిరి.

మాస్కోనుండి కార్మిక నాయకులకు ఉత్తచెక్కులు (ప్లాంట్ చెక్కులు) వచ్చెనుట చాలా అపరిమితముగా ఇక నెంతమాత్రము అట్టి నిందలను ఉపేక్ష జేయరాదనియు వాటిని ప్రతిఘటించి, దేశనియు డబ్బు ఆసక్తి కమ్యూనిస్టులకంటె ఎక్కువ లేదనియు మద్రాసు గారినిరి.

వేసవికాలపు గంటలు

వేసవికాలపు గంటల నిర్ణయము ఇంగ్లాండులో అనగా బ్రిటన్ లో 4 అక్టోబరుతో అంతమగును.

బ్రిటన్ వైమానిక సంరక్షణ

క్రొత్త సేనానుల నియమించుట

లండన్, అక్టోబరు 3:—బ్రిటన్ వైమానిక సంరక్షణ వీర్యములకు శిక్షణాపాటయి వచ్చిన ఉత్తరవాదులు, ఆయన వెళ్ళు ప్రదేశము ను సేనానులుగ ప్రాకుపోషాంట్లీలుగారను నియమించిరి.

బ్యాంకురేటును తగ్గించుట

లండన్, అక్టోబరు 2:—మొదట బ్యాంకు రేటును తగ్గించుచే చాల ఆశ్చర్యకరమిది కాని క్రమేణా అందరూ ఆ మోదించిరి. వర్తమాను మందగించెను. కొంత ఆశాభంగముగ నున్నది. ప్రజలందరూ బ్యాంకురేటు తగ్గుచే అనుమతముగనే యుందునని గ్రహించుట కొంతకాలము పోవును.

లిమరికు కార్మిక చిక్కులు - అల్లరి

లండన్, అక్టోబరు 3:—లిమరికు కార్మిక చిక్కులు అల్లరికింద వరమించినవి. లిమరికు పైనిక బారకరుల కాల గుంపులుగూడె చర్చించుచుండ జాతీయ సైన్యములో పూర్వము యుద్ధములో పనిజేసిన వారిని కొట్టుటకు ప్రయత్నించిరి. వీరు ష్యానను ఎన్యుచ్చక్తి కార్యాలయమున కొలువుకుజేరిరి. వీరికు గార్డులు (పోలీసువళము) గుంపును చెదరగొట్టి శాంతిని ఏర్పాటుజేసిరి. ఇద్దరు మనుష్యులకు గాయములు తగిలెను.

ఆత్మహత్య ప్రయత్నము

సంగతు లన్నియు దెలియుట

బెర్లిన్, అక్టోబరు 3:—పోట్సుందలో లుద్విగు బోత్సరు ప్రభువు శ్రీమంతులలో కేరెన్నిక గాంచినవాడు. ఇతనిభార్య ఒక స్నేహితునియింట్లో భయము లేకుండుటకై ఉంచబడెను. యిట్లు ప్రిన్ కెపున్లను సభ్యునిది. ఇతడు పోట్సుందనుండి ఎక్కడకో ఏగెను. ఆచటనున్న విలువగల వస్తువులు, స్వగ్రంథులు, వందసామగ్రి అంతయు అదృశ్యమాయెను. బెర్లిన్ ను వర్తమాను ఈమె రెండు రత్నకంబళ్లను విక్రయించినట్లు పోలీసువారు కనుగొనిరి. తన కేసుయు తెలియనయి దొంగిలించ లేదనియు ఎవరో దొంగ ఈ పని జేసని కొన్ని ఉత్తరములను పట్టించి చూపెను. కాని కొంత కాలమైన పిదప తాను కంగిలించిన వెండిసామగ్రిని చూచుచుండు పట్టవడెను. తక్కిన సరకులన్నియు ఆచటనే ఒక కొలనులో దొరకెను. అందుచే ఆభిభర్త లుద్విగు ప్రభువు ఆత్మహత్య జేసికొన ప్రయత్నించెను.

మ సోలు త గ వ

సంగతుల విభాగము

కర్నూలు అమెరిగారి యభివ్రాయము

లండన్, అక్టోబరు 3:—మసోలును ఏర్పాటు కుండుటచే మంత్రార్థపు బధానముని కర్నూలు అమెరిగారు స్వయా బ్రూమలో తన ప్రియమైన నువ్వనెంచుచు కేసు జేసెను. తక్కి మరల యుద్ధమునర్చి తన బ్రతుకునెంత పాడుజేసికొని తలంచుననిరి. ఇది అసంభవమనిరి. ఒక వేళ యుద్ధముండునని భయపడుచు ఆయ్యది వారాపత్రికల వ్రాతలని చెప్పెడి ననిరి.

యుద్ధ ప్రయత్నములు

తురుష్కు సైనిక ప్రచలనము

లండన్, అక్టోబరు 1:—మసోలు తనకు రాకున్నచో యుద్ధముజేయ ప్రయత్నించుచున్నదని, తురుష్కు అధికారుల పత్రిక దెలుపుచున్నది. బ్రుసెల్స్ పంక్తిదగ్గర నున్న 20 మైళ్ల లో తురుష్కు సైన్యములో ప్రచలనము జరుగుచున్నదని పుట్టిన నధంతులను ఇది నిర్ధారణ జేయుచున్నది. ఇస్మిరు, స్మిర్నా సేంధు రాఖలను, దార్డెస్ నెల్లు జలసంధిని మందుగనులతో నింపు చున్నట్లు దెలియుచున్నది. తక్కి ఇంతకుపూర్వమే యుద్ధము జేయబడుననియు తనదేశమును గాపాడుకొనుటకే యుద్ధం జేయుచున్నదనియు, అట్లు అవసరముగనే వెనుదీయదనియు దెలియుచున్నది.

ఆస్ట్రేలియా నాకా సమై

ప్రమాంబిలు, అక్టోబరు 2:—గతరాత్రి వందలకొలది సమైగాండ్లు డిమిడికను పోగయిడను ముట్టడించి నిశ్చయ చల్లార్చి నిష్క్రమించిరి గడియలను తీసివేసిరి. ఇంకను కప్తను సనీవార్డు పనిజేయ ప్రయత్నించితేని కొట్టెవలని భయపెట్టిరి. పడమటి ఆస్ట్రేలియా ప్రభాగామాత్యుడు ఈపోగయిడకు తగిన పోలీసు రక్షణను నీయలేదని బ్రూసుగారు తీవ్రముగ ఖండించుచు వ్రాసిరి. కప్తనులను, సిబ్బందిని సమైలో జేరవలెనని సమైదారులు ప్రోత్సహము జేయుచున్నారు.

ఇండియా రాజప్రతినిధి

లండన్ పరి ప్రభువు

లండన్, అక్టోబరు 3:—రీకెంప్రభుని స్థాన లండన్ జేరి ప్రభువు రాజప్రతినిధి తెలియుచున్నది.

ఆంగ్లేయుని ఇంట్లో వాయువార్తా

కార్యాలయము

పోలీసు ముట్టడించుట

లండన్, అక్టోబరు 3:—ఒక సంవత్సరమునుండి పోర్టు ఆను ఆంగ్లేయుడు వాయువార్తా కార్యాలయమును ఇంటిలో ఉంచుకొనెను. పోస్టుమాస్టరు జనరలు లై సెన్సడిసికొనుడని చెప్పినను ఎగ్జేయుండుడెను. తుదకు పోలీసువారు, ఆతని ఇంటిని ముట్టడించిరి. పోర్టుగారు తనవాయువార్తా కార్యాలయపు పనిముట్లను సరిగానున్నచో తేవో పరీక్షించుటకు పోస్టు అధికారులను ఆహ్వానించిరి. దానిమీద వారు వెళ్లిచూచి సోవా జేసి పట్టుకొనుట కుత్తరువునీయవలెనని ప్రభుత్వమువారిని గోర, వారు పోలీసువారిని బంపిరి. పోలీసువారు పోయి చూడ అచట ఆంగ్లేయుని ఇల్లు ఆరేసకొటయని వ్రాయబడియుండెను.

ద్రూసుల తిరుగబాటు

పార్లమెంట్, అక్టోబరు 3:—జెబెలద్రూసులో శ్రేంచి సైన్యము ఎట్టిపొరాటము లేకనే కరవాసు జేరెనని తెలియూటు వార్తలు దెలుపుచున్నవి.

జల అంతర్గామి డీకొనుట

లోనున్న వారందరును చనిపోవుట

నాపార్డు (రోడ్డుద్వారము) అక్టోబరు 3:—ఎన్-51 జలాంతర్గామి డీకొను డిటి అం నాకతో డీకొని మునిగిపోయెను. అంతయు నీటిపయమై లోనున్న వారందరును చనిపోయిరి.

జ్యూక్ హాబ్బు గారు

ముసల్మాను ప్రపంచమునకు వ్రాసిన లేఖ

లండన్, అక్టోబరు 3:—జగత్తులో హాబ్బుగారు క్రికెట్ అనుగాండ్లతో చెంచా ముగిసెను. అపుడు లండన్ హార్టు-జెక్రెటలు ఇ. నిపటుమును ఆంధ్ర హానిగ ప్రకటించి నేతృత్వమున, మహమ్మదు మున్న 30 పటులను వామను లంగ ప్రక్కనే ప్రకటించెను. దీనివలన ముసల్మానులకు కోపము వచ్చెను. లండన్ లోనున్న మహమ్మదీయ ముసల్మాను ముల్ ప్రచారకా ష్యత్తుల గు దార్డు గారికి అట్లు పటులను ప్రకటించిన పత్రికలు తిమిమిచారమును దెలియజేసెను. హాబ్బుగారు ఆప్రకటనల కెంతమాత్రము బాధ్యుడను గాననియు తనకెట్టి సంబంధము లేదనియు తన క్రికెటువిజయము నందరూ ఆమోదించి సంతోషించుచుండ నామిత్రులగు ముసల్మానులకు మనస్సుకంటుము గలంగజేసినందుల కెంతయు విచారించుచున్నాడని వ్రాసిన లేఖను దార్డుగారు ప్రకటించిరి. దీనివలన హాబ్బుగారి యశస్సు, మురిత హెచ్చెననుచున్నారు.

పనిలేకపోవుటచే గల్గిన విషాదము

మృత్యువాతంబుడు

లండన్, అక్టోబరు 3:—జార్జి కారలు అనువాతనికి 51 సంవత్సరములు వయసు. ఒక గొల్లనుండు యజమాని. కనడాలో పండ్లను పండించువాడు. బనవరిలో 40 వారలతో ఇంగ్లాండుకు వచ్చెను. ఇతనికి 4 గరు పిల్లలు. జీవనోపాధి దొరకక పెను బానులను గుడిచెను. అద్దె డబ్బుటకుగూడె బిలుజేకండెను అందుచే ఇంట్లోనుండి వెడలిపోవునని గృహయాజమానురాలు తొందరజేసెను. మంచి విజ్ఞానముగలవాడు. మంచి ఆలవాటులు గలవాడు. త్రోసివేటునున్నగనని రేనేలేవు. జీవనోపాధి లేక పోవుటచే పరితపించి చనిన పాదై హృద్రోగము పాలాయెను. దానితోడూ శ్వాసకోశములు పాదాయెను. దానిచే మరణించెను. పంచాయితీజేయ ప్రకారముచే చావుకు మూలముని జేల్లెడి.

రస్య జర్నలు వర్తకపుటాడంబడిక

సంతకమునకు సిద్ధముగనుండుట

బెర్లిన్, అక్టోబరు 2:—డాక్టరు ప్రైస్మను, చిది రనుగార్డు ఉపయము నాలుగుగంటలవరకు మాట్లాడుచునే యుండిరి. సోవియటులు వ్యవసాయపరికరములను కొనుక్కొనుటకు 200000000 మార్కులను బదులడుగుటచే ఒడంబడిక సంతకమజేయుట బహులేదు. జర్మనులు 100000000 మార్కులకంటె ఎక్కువనీయదలచుకొనలేదు. జర్మను విదేశాంగవర్తము వారు ర్వలలో మాస్కో కేని తృప్తిరకుగ వ్యవహారమును పరిష్కారము జేసికొనెదరని దెలియుచున్నది.

జర్మను విదేశాంగవర్తమువారు మాస్కోనుండి తిరిగివచ్చిన వెంటనే ఒడంబడికను జర్మనులు సంతోషముజేసి ది రనుగారు చున్నారు. దీనివలన మరింత ఆర్థికసంబంధములు జర్మనీ రషియాకు ఏర్పడి బలపడుననుచున్నారు.

రిఫులఅద్భుత పరాక్రమము

లండన్, సెప్టెంబరు 30:—మరాఠో యుద్ధము సాగుచున్న కొలది రిఫుల అత్యద్భుతపరాక్రమము ఎల్లరకు విశేష ముచున్నట్లుది. సముద్రము మీదుగ వీరిని స్వేయిను శ్రేంచి నౌకాదళము ముట్టడించుచున్నది. భూమిమీద ప్ర్యాంకో స్వేయిను సైన్యములు ఎదుర్కొనుచున్నవి. మొత్తము 300000 సేన ఇదుర్కొనుచున్నది. ఆధునిక యుద్ధపరికరము లున్నవి.

శ్రేంచి స్వేయిను సేనలనుండి దీసికొన్న ఆయుధముల తోడనే రిఫులు పోరుచున్నారు. అత్యద్భుతముగ శత్రుల నెదుర్కొని ఆఖండ స్వార్థత్యాగమును జూటుచున్నారు. తమదేశమును అకుంతిత విక్రమముతో గాపాడుకొనుచున్నారు. సాధ్యమైనంతవరకు తామే ముందు పోరుచున్నారు.

యూరపియనుల యభిప్రాయము ప్రకారము ఇదంతయు నూర్వతగ నుండవచ్చును. కాని రిఫులు ఇంత అద్భుతీయముగ తమ అఖండ ధైర్యసాహసములను ప్రపంచమునకు చూపుచున్నారనుట నిర్వివాదాంశము. తుదకు తమ కార్యముచేడునని దెలిసియు ఇంత అద్భుతముగ పోరు జేరియు కొనియాడదగినదని తంజీరునుండి ప్రెముసత్రికాపలేఖరి దెలుపుచున్నాడు.

పోలండు సోవియటు ఎత్తులు

క్రొత్త బిడంబడిక ప్రయత్నములు
లండన్, సెప్టెంబరు 30 - మిక్రమండలి సమావేశము
తనకు లభించిన పోలండు గ్రహించెను. అందుచేతనే ఒక
పక్క జర్మను ఒత్తిడికి తాళజాలక పోలండు సోవియటులతో
రాయబారములను జరుపుచున్నదనియు అందునిమిత్తమే
చివరకొకగారు వార్తాకేసులయు బడెననుచున్నారు.

రిఫుల చాతుర్యము

లండన్, ఆక్టోబరు 3 - ట్యూటన్లలో నిడతెరిసి
తేకుండ అదేపనిగ రిఫులు బాంబులను ప్రయోగించుచున్నా
యున్నారు. రిఫులు తమ ఫిరంగులను సహజముగా దాచుచు
ట్యూటన్లనుండి లేచివచ్చినవారు డెలుపుచున్నారు. స్పెయిను
వైమానిక తహస్సిదర్లను బాడికి గురికాకుండ తప్పించుకొని
తమ ఫిరంగులను గాడ్ పరుగెత్తుచున్నారు.

అమెరికను వైమానికులను

ముట్టడించుట
ఫేజ్, ఆక్టోబరు 1 - అమెరికను వైమానికులను జపిన్
వారికి బహుమతినిచ్చినదని అబ్బులు కరీంగారు ప్రకటించుటచే
ఆతని అనుచరు లెంతయు విరిసి దురుహడలటకు ప్రయ
త్నించుచున్నారగా ఆక్కుటలేదు. తప్పించుకొని పారిపోవు
చున్నారు.

త్రాగుటకు వలెనని కేసుకును విక్రయించుటకు
ప్రయత్నించిన గర్భవతిని కాములు అపరాధమును వార్త
లండన్ పోలీసుకోర్టుకు విడిచిరి.

నేతసామగ్రి ప్రదర్శనము

ఇంతగొప్పగ ఎన్నడు జరుగలేదు
లండన్, ఆక్టోబరు 2 - నేడు మాండ్చెస్టరులో గొప్ప
నేతసామగ్రి ప్రదర్శనము జరిగెను. బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి, జర్మను,
ఇటలీ, డచ్చి, ఆస్ట్రీయను, అమెరికను ఫలములు ప్రదర్శింపబ
డెను. ఉన్ని, ప్రత్తి, గోరనార, పట్టు, కృత్రిమ పట్టు
గుడ్డుల కయ్యలకేయుటకు వలస సామగ్రిని లంకాపైరులో
తయారుచేసెను.

రిఫులు ఇద్దరు వైమానికులను
క్రిందకు దిగునటుల జేయుట

రిఫులకు లోబడ నిరాకరించుట - పోరుచు
చ ని పోవుట

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతి)

ఫేజ్, ఆక్టోబరు 2 - రిఫులు ఇద్దరు వైమానికులను
క్రిందకు దిగునటుల జేసిరి. రిఫులకు లో బడ జాల వు ని
వైమానికులు నిరాకరించి పోరి మడచిరి. అబ్బులుకరీంగారు వై
మానికులను సజివులుగ బట్టితెంచని నియమించ వారిని విగతజివు
లం జేసి గొనిపోయి ఆగ్గుడు రిఫులను అబ్బులుకరీంగారు కాన్సి
జంపెను.

తాతాలో రిఫులపై పోరుచున్న ప్రదేశములో అను
కొన్నవాటి ఎన్నిటిని సంచిసేనలు సాధించెను. ఫ్రెంచి
సప్తములు గొనీయములే కావు. గిబెలు బోడ్డెనులో రిఫుల
యోధ్యమును సాగికుంటే ఫ్రెంచివారు ఆక్రమించుకొనెరి.

ఫ్రెంచి స్పెయిను సరలు శత్రువులచే తీవ్రముగ ముట్టడిం
చిన పిదప 'లోయికాస్' ప్రాంతములో స్పెయిను ఫ్రెంచివైద్య
ములు కలిసి పోరానని మృడ్రుడు వార్తలు డెలుపుచున్నవి.
ఫ్రెంచిసేనలు సావును ఆక్రమించుకొనెను. స్పెయిను వైమాని
కులు ఫ్రెంచి వైమానికులతో సహకారము సల్పిరి.

నిన్న రాత్రి ఫ్రెంచి వైమానికులు వేర్వేరుగ 98 పర్యా
యములు దాడిసల్పిరి. ప్రత్యామ్నాయము కొంచెము ముందే చాల
స్వల్పము చీకటియందుగడే ముందుకు సాగెను. తేకొనాట్టా
మృత్యువును జేరిరి. ఫ్రెంచివారు వైమానిక దాడిచే స్ఫూర్తిచెరి.
ఫ్రెంచివారు అనుభూతుగడే ముందుకు సాగుచున్నారు.
ఫ్రెంచివారు సందర్భంగమును ఆక్రమించుకొనుటచే చాల నుండు
ందుసామగ్రి దొరికెను.

రిఫుల సంగ్రామము

స్పెయినుసేనలు అజదీరు చుట్టునున్న ప్రదేశము
సాక్రమించుకొనుట

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆక్టోబరు 4 - లండన్లోనున్న స్పెయిను
రాయబారి ఇట్లు డెలుపుచున్నాడు. స్పెయిను సేనలు ఆజీరిగు
ఆటహంసిమన్ సముద్రముచుట్టునున్న రాష్ట్రమును ఎట్టివిరో
ధము లేకనే ఆక్రమించుకొనుచు నేయున్నారు. నీకగుడచి రెండు
ప్రక్కలను జేరిరి. ఇంకొక నాలుగు ఫిరంగులను కొనిరి. చాల
యోధ్య సామగ్రిని బట్టుకొనిరి. అసగా ఆటహంసిమన్ సముద్ర
ములేయు స్పెయిను వైద్యముల పొత్తగతమైనదన్నమాట.

ఫ్రెంచి ఋణ రాయబారములు

అమెరికను పత్రికావ్యాఖ్యలు
న్యూయార్కు, ఆక్టోబరు 2 - ఫ్రెంచి ఋణ పరిష్కా
రము పూర్తిగ గావండుటకు ఉదయపు వార్తాపత్రిక లన్నియు
విచారించు చున్నవి. అయిడెండ్లనుండి ఋణసమస్యను పరి
ష్కారము జేయవలెనుట విచారకరమని న్యూయార్కు పరల్లు
పత్రిక వాకొనుచున్నది. ఫ్రెంచిపత్రిక లన్నియు పెదవులను
విరుచుచున్నవి. అన్నియు ఆకాభంగమునే డెలుపుచున్నవి.
అమెరికను మాచులచే ప్రాంకుపై యావై పెట్. వేట్సుకు
మాండేటు ఏర్పడునని ఫ్రెంచిపత్రిక హామీలై జరు పత్రిక
డెలుపుచున్నది.

సెక్యూరిటీ ప్యాక్కు సభ

జర్మను 'విజయము'
లండన్, సెప్టెంబరు 29 - ప్యాక్కు రాయబారములలో
జర్మనీ యుద్ధబాధ్యతనుగూర్చి జేర్పసంగతి ఏమైనదో తెలి
యదు. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు బహిరంగముగ అధి
కారతీర్మా ణించిండుట జర్మనీకి విజయమునే బాతీయ పత్రి
కలు వాటుచున్నవని ప్రెమ్మపత్రికా విలేజిరి టెర్లనుండి
డెలుపుచున్నాడు. జర్మనీ మిత్రమండలికి తృప్తికరముగ మూ
లను ఏర్పరిచిరనుట కేవలము కల్పితముగాని నిజము గానను
చున్నారు.
క్యాపరూపును మరల జర్మనీకిచ్చి నేయవలెనని డాక్టరు
వ్రీస్మనుగారు లాకర్నో సభలో అడిగెదరట.

సకలత్వాలాగారు

అమెరికా ఆంక్ష
న్యూయార్కు, సెప్టెంబరు 30 - అమెరికను ప్రభుత్వ
మువారు తమ ఇష్టముచచ్చినటుల నలస కాసనములను అనులు
జరుపుకొను సభికారమునందున్న సకలత్వాలాగారిపై విధించిన
ఆంక్ష సమంజసమా అసమంజసమాయమవిషయము వాలోచించ
దలచుకొనలేదని అంతస్సామ్రాజ్య పార్లమెంటు సభ్యులువారు
సకలత్వాలాగారికి ప్రత్యుత్తరముగ డెలియజేసిరి.

హిందెంబర్గుగారి జనదినము

సందర్భమున ఆర్కాటముగ ప్రజలెవరును సభలను, ఉ
పన్యాసములను జరుపరాదని ఉత్తరువుజేసిరట. జర్మనీలో ఒక
చుత్వము ఇచ్చి డెవరముగాన జన్మదినమున సభలను గావించిన
వినివశములకు మరల విధేయము లేర్పడి కలతలు గలవనమ్ము
నని యోచించి అట్టివిలేవందుటకై ఆర్కాటమేనియగూడదని
రట. ఆనాడు మామూలుగనే సెన్యూగిగ జరుపదలంచెరట. తమ
ఆయురారోగ్యమును గోరుదు వ్రాసినవారికి సందనను లర్పిం
చిరి. 2 కేడికి 78 సంవత్సరములుండును.

హంగరీలో

కన్యూనిస్టుల వెన్నంటుట
60 మందిని అరెస్టుజేయుట
బుడాపెస్ట్, సెప్టెంబరు 30 - హంగరీలో పోలీసు
వారు 60 మంది కన్యూనిస్టులను అరెస్టుజేసిరి. బందీలను క్రూ
రముగ జాచుచున్నారని కన్యూనిస్టులు అసర్వేపు వ్రాతలను
వ్రాసి బందీల నందరిని విడుదల జేయవలె ననుచున్నారు.

నాతావరణ సీత

1925 సం. అక్టోబరు 5-వ తేది సోమవారము

Table with 6 columns: ముఖ్యజిల్లాలు, ఆంధ్రప్రదేశ్, ఆంధ్రప్రదేశ్, ఆంధ్రప్రదేశ్, ఆంధ్రప్రదేశ్, ఆంధ్రప్రదేశ్. Rows include Gopalapuram, Vizagapatnam, etc.

సర్కారులు: - వర్ష పాతము సాధారణముగనున్నది.
మచిలీపట్నములో సంతకధారాగ 12 గంటలు 0.58 వర్షించెను
కాకినాడలో 0.83, విశాఖపట్నములో 0.63; గోపాలపురంలో
0.48 వర్షించెను. మేఘములు చల్లముగనున్నవి. గోపాలపురం
లో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. ఇచట పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.
దక్షిణమున కాకినాడలో 9 1/2, మచిలీపట్నములో 8 డిగ్రీలు
తక్కువ. ఇచట రాత్రివేడిమి 8, 8 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్కణ: - కడపలో 0.18 వర్షించెను మేఘములు
ఒక మోస్తరుగనున్నవి. కడపలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. ఇచ్చట
పగటివేడిమి 18 డిగ్రీలు తక్కువ. తక్కినచోట్ల 4, 5 డిగ్రీలు
తక్కువ. రాత్రివేడిమి కర్నూలులో 8 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము: - తెలంగాణలో 1.47, మద్రాసులో
0.43 వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. తెలంగాణలో
ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి 8 నుండి 17 డిగ్రీలు తక్కువ.
రాత్రివేడిమి 8 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

ఉత్తర మద్రాసుతీరమునే వర్షము మరియవచ్చును.
ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు.

నాతావరణ శాస్త్రము.

రైను ప్రదేశము

సెపరేటిస్టు యుద్ధముము
రైను ప్రదేశములో సెపరేటిస్టు యుద్ధమునును మరి
కొల్పు వార్తాపత్రికలు మరల తలెత్తినవట.

బ్రిటిషు స్టీమువేగింగును కంపెనీవారు క్రొత్తగ
రెండు నౌకలకు ఆర్డరు ఇచ్చిరి.

కత్తక రోయిస్టులుగారు లండనులో ఏడో కార్యాలయ
మును మూడువెలలపా టుండెదరట. ఈయన ఒక డబ్బు సెవరో
ఇచ్చెదరట.

మహాత్ముని వర్ధంతి ఉత్సవము

గుంటూరులో 2 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు

జరిగినది

గుంటూరు మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసులో నీ ఉత్సవము అధికారముతో జరుపబడెను. ఉదయమున నాగస్వరముతో గొప్ప ఊరేగింపు ఆఫీసునుండి బయలు దేరినది. మ్యూనిసిపల్ పాఠశాల విద్యార్థులందరూ వచ్చిరి. పట్టాము నందంతటను ఊరేగింపు జరిగినది.

మధ్యాహ్నము ఆఫీసు ఆవరణలో 3000 మంది వీరలకు అన్నదానము చేయబడెను. దేశభక్తులు హెచ్చుగా ధనము నొసంగి దీనినంతను సెరవేర్చిరి.

సాయంకాలము మ్యూనిసిపల్ గ్రంథాలయమున చక్కగా నలంకరించిరి. అచట దేశభక్త కొందఱు వేంకటప్పయ్య పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద బహిరంగ సభ జరిగినది. పెక్కువేల మంది సభకు వచ్చిరి. ఈమధ్య నింతమంది యేసభకును రాలేదు. ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాల కృష్ణయ్య, శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతరామశాస్త్రి, శ్రీయుత రాజానరసింగరావుగారు ద్విపద న్యసించిరి. పిమ్మట సుప్రసిద్ధులగు వేదాంతం లక్ష్మీనారాయణగారు (కూచిపూడి) జాతీయమును అభినయమును యాపి సభ్యుల నానందింపజేసిరి. శ్రీయుత నడింపల్లి నరసింహారావు పంతులుగారే (చెయ్యరవ్వ) యీ ఉత్సవమునకు ముఖ్యకారకులు. వారి సహాయోద్యోగులందరూ చాల శ్రద్ధతో పని జేసిరి. కాంగ్రెసు వారు స్థానిక సంఘముల నన్నిటిని వశపరచుకొనవలెననుట కిది ప్రబల నిదర్శనము. (తంతివార్త)

కరాచీయం దత్త్యత్సహముగ జరుపబడెను

కరాచీ, అక్టోబరు 3:-నిన్నటిదినమున కరాచీయందు మహాత్ముని వర్ధంతి ప్రబలత్సహముగ జరుపబడెను. ఉదయమున పిట్టలందు నగరసంక్రమణము గావింపబడెను. గంధి లత సుమారు పదివేలమంది, పురపాలక పాఠశాలలు, జాతీయపాఠశాలలు, తదితర పాఠశాలల బాలబాలికలు జాతీయపాఠశాలల చేబూని యుత్సవముగా గాంధీయారామమునకు జేరిరి. అచ్చట బాలికలచే తత్సమయమునకు బ్రత్యేకముగ వ్రాయబడిన పాటలు పాడించుట మొదలగు విశేషము లనేకములు జరిగెను. పిమ్మట పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడగు కె.పి. యె. ఆర్. మెహతాగారు మహాత్మునిజీవితమునుగూర్చి బహిరంగసభ కుపన్యసించిరి. పిమ్మట ననేకులు వివిధభాషలందు పన్యసించిరి. పిమ్మట పిల్లలకు మితాయిలు పంచియిచ్చెను.

మధ్యాహ్నము సుమారు పదివేల పతితవర్ణముల బాలురకు భోజనములు కూర్చబడెను. తత్సమయమున కీ|| శే|| పద్మయాచీ గారిచే (కథియవాడువాసులు) రచింపబడి మహాత్మునిచే పీఠిక వ్రాయబడిన, పతితవర్ణముల తరపున ప్రబోధయాచక మగు గ్రంథములు మూడువేల హిందువులకు పంచబడెను.

సాయంకాలము కలిక్తి నా భవనమందు మహాసభ జరిగెను. వివిధరాజకీయ పక్షములవారు మహాత్ముని సర్వతోముఖ మగు నేనను బ్రశంసించిరి. మహాత్ముని జీవితమందలి వివిధప్రకృతులను వేటువేటు ఉపన్యాసములు సభ్యులకు ప్రదర్శించిరి. స్థానిక వార్తాపత్రికలకుడ ప్రధానవ్యాసములందు మహాత్ముని గీర్తించుచు వ్రాసినవి. (ఆ. ప్రె.)

* * *

అవిడి

మహాత్ముని జన్మదినోత్సవము కొత్తపేట తాలూకా అవిడి గ్రామములో శ్రీగాంధీ జాతీయ విద్యాలయము తరపున జయప్రదముగా జరుపబడెను. శ్రీ గాంధీమహాత్ముని పటమును జాతీయ పతాకములతో జాతీయగీతములను బాడుచు ఊరేగించి మహాత్ముని ఉపదేశములను ప్రజలకు బోధ చేయబడునది. ఉత్సవానంతరమున బాలబాలికలకు మితాయిలు పంచిపెట్టబడినది. ప్రజల కత్తుత్సాహము కలిగెను.

(ఒకవిలేఖరి)

గాంబట్టులో హారతాళము

42 వ దినము

హైదరాబాదు (సింధు) అక్టోబరు 3:-ఖైర్తూర్ సంతానము గాంబట్టు పట్టణములో హారతాళము జరుగుచేయునని. నేటికి 42-వ దినము. మాతృభంధు పన్నుసంఘమున ఆన్యా యము గ 25 మంది పరిచయ శిష్యులను బంధించి కత్తుపెట్టు చున్నందులకై యీ హారతాళము జరుగుచున్నది.

గాంధీగారి జన్మదినోత్సవము

చింతాడిపేట

చింతాడిపేట కాంగ్రెసు పభవారు గాంధీజన్మదినోత్సవమును శుక్రవారమునాడు భజనలతో ప్రారంభించిరి. ఉదయము పేదల కన్నదానము జరిగెను. సాయంకాలము బహిరంగ సభ జరిగెను. ఎం. కె. ఆచార్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. టి. పి. మినాక్షీసుందరంపిల్లగారు, టి. పి. కృష్ణస్వామిపూలూరు, కేశవులు తదితరులు ఉపన్యసించిరి. అసహాయోద్యమాధ్యక్షకతగూర్చియు గాంధీమహాత్ముని జీవితాధిక్యమునుగూర్చియు చెప్పిరి. కద్దరుధరించి విదేశవస్త్రముల విసర్జించినవారూ భారతదేశమునకు ఆర్థికదౌర్భాగ్యము దొలగదనికొక్కొక్కవక్తావహించిరి. భారతదేశము సరిసంపదలతో తులనానుమండెను. కాని పాశ్చాత్యుల ఆగమనముతో మననాగరికత పోయి అశ్వివస్తువులకు ఇతరదేశములవై నాధార పడవలసి వచ్చెను. భారతీయులను ఇతర దేశములలో హీనముగ జూచుచున్నారు. కావున ప్రజలందరూ తమ హీనపు స్థితిని గుర్తించి, మహాత్ముని కార్యక్రమమును సెరవేర్చవలెను. అని హెచ్చరించిరి. పిమ్మట నొక ఉత్సవము జరిపి భజనలతో గాంధీగారి పటమును ఊరేగించిరి. ఏడుబావులు డివిజను - కైస్తవుడు ప్రశంసించుట

గాంధీగారి జన్మదినమునందర్భమున కేని వారమునాడు అంజనేయస్వామి దేవాలయమునంద భజన ఉత్సవము ప్రారంభమై అన్ని పిట్టలలో తిరిగెను. నిన్న ఉదయము పేదల కన్నదానము, పాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగెను. డి. కొళండేగారు అధ్యక్షత వహించిరి. మహాత్ముని జన్మదినము మున్నగు జాతీయ ఉత్సవములు జరిపినవారూ ప్రజలు తమ జాతీయతా గౌరవమును గుర్తింపగలుగుదురని అధ్యక్షుడు దలిపెను. తద్వారా జాతీయ స్వాతంత్ర్యమును బడయగలుగుదురు. మన జీవితము లపవిత్రము జేసికొనుటకై వీరులపూజించుట తప్పటసరము. గాంధీమహాత్ముడు ప్రపంచమునకు రెండు మూతనాద్యుములజూపెను. రాజకీయములకు ఆధ్యాత్మికప్రాముఖ్యము నొసంగెను. అహింసామూత్ర మత్యవసరమని బోధించెను. నేను కైస్తవుడ నగుటచే నామతధర్మము ననుసరించి యీనూత్రమును ప్రశంసించుచున్నాడను. ఇది ఆచరణీయము కాదని కొందరు దలంచెదరు. కాని కైస్తవుజీవిత చరిత్రయంతయు యిదే బోధించుచున్నది. కైస్తవునకు సిద్ధాంతములగు మూడు ముఖ్యవిషయములను గాంధీమహాత్ముడు బోధించెను. విశ్వాసము, నమ్మకము, ధర్మము, ఆయనకు మనుష్యమాత్రుడు. ఆసమాన సమర్థుడను నమ్మకముగలదు. తన దేశీయులందలి విశ్వాసము మొదలు. రాట్నము నందు నమ్మక ముపేరు. సర్వమానవ సోదరత్వము నాతను బోధించును. ధర్మగుణమునకు వేరుగా చెదక నవసరములేదు. పిమ్మట ఉపన్యాసమును ముగించుచు అధ్యక్షుడు ఏడుబావుల డివిజను యెన్నికలగూర్చి యెవరో అనావధేయుడు స్వరాజ్యముల నిందించుచు గాంధీగారి కివాసినలేఖ గూర్చియు దానిపై గాంధీగారు యంగు డియోపత్రికద్వారాబసంగిన ప్రత్యుత్తరముగూర్చియు నుడిపెను. స్వరాజ్యయు లెంతమాత్రము నిందార్జులుగారనియు, వారియెన్నిక చాల న్యాయముగా జరిగినదియు దలిపెను.

సావి వెంకటాచలం చెట్టిగారు తెలుగున మాట్లాడిరి. గాంధీగారు ప్రజలకు మేలూసర్పినట్లు ఇతరనాయకు లెవరు నిదివరకు జేయలేదని తెల్పెను. ప్రజలెల్లరు త్వరగా నూలువడుకు సంఘమునందు చేరవలెనని హెచ్చరించెను. టి. పి. కృష్ణస్వామి పవలరుగారు, జి. రంగయ్యనాయుడుగారుగూడ ఉపన్యసించిరి.

* * *

ముత్యాలంపాడు బ్రిడ్జి మునిసిపల్ ఎలిమెంటరీ స్కూలు, సత్యనారాయణపురం, బెజవాడ ఈ పాఠశాల కుపాధ్యాయులైన శ్రీయుత ఇవటూరి శివశంకరాస్త్రిగారు 2-10-25 తేదీన పాఠశాలద్వారములకు పచ్చని తోరణముల నలంకరించి మహాత్ముని జననమహోత్సవమును కడుక్లాసునియముగా జరిగించిరి. మహాత్ముని రూపపటమును నానావిధ సుమదాముల నలంకరించి బాలురను బాలికలను ఖడ్గరువస్త్రధారణల నొసర్చి పురజనుల సాహ్వనించి, బాలురచే జాతీయగీతములను, బాలికలచే మంగళగీతములను బాడించి, సీరాజనాదివిధుల నర్పించి, అర్పించి ఫలాహారముల, బాలురను, బాలికలను సంతృప్తి పరచిరి. తదుపరి మహాత్ముని శాంతశబ్దమాధిగూణంబు లనేక విధంబుల ప్రశంసించి కృతజ్ఞతాభివందనముల నర్పించిరి.

బొంబాయిలో బహిరంగసభ

దొరతనమువారు లొంగు తెలుల?

జిన్నాగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. భూలాభాయి దేశాయి (అధ్యక్షుడు) గా భుపన్యసించిరి. "రాజకీయ విధానములు నాలుగువిధములు.

1. దైత్యు యక్షులు, 2. సాత్వికనిరోధము, 3. కాశన బద్ధమగు ఆందోళనము, విదేశములలో ప్రచారము, 4. ఆర్థిక బహిష్కరణము.

పినిలో మొదటిదే ఉత్తమమైనది గాని మనదేశములో తగిన పరిస్థితులు లేవు. అది విఫలమైనవో మరింత అసర్థకము కలుగును. మహాత్ముని ఉన్నత సీతివలనగూడ నది వర్తనీయమే. సాత్వికనిరోధమునకు గూడ పరిస్థితి లనుకూలముగాలేవు. కాశన బద్ధుడై విధానములన ప్రయోజన మల్పముగాని ఎల్లవారికిని నిజస్థితి బాగుగా తెలియగలదు. దానిని పూర్తిగా పరిక్షించి యుండలేదు. ఆర్థిక బహిష్కరణ మే ఫలప్రదమగు విదేశీ బట్టలను పూర్తిగా బహిష్కరింపవలెను. స్వదేశీ మిల్లుబట్టలను ఖద్దరుబట్టలను మాత్రమే వాడవలెను అని దేశాయీగారు నుడిపిరి.

ఏవిధానమైన సరిగానాగుటకు కట్టుబాటు బాగుగానుండవలెను. ఆజ్ఞానుసారము పనిచేయునట్టి వర్ణమును ఏర్పాటుచేయవలెను. నిర్భావిధానమును పూర్తిగా సాగించుటకు వారందరును పూనుకొనవలెను. వానికిగూడ పరిమితికలదుగాని వానిని నిన్నిటిని పూర్తిగా పరిక్షించి యుండలేదు. ప్రజలకు బాగుగా బోధించుట, ఆందోళనము చేయుట, వర్ణము సేర్పరుచుట అనునవియే ముఖ్యములు అని జిన్నాగారు నుడిపిరి.

మిల్లు బట్టలు

బొంబాయిలో 11 కోట్ల రూపాయిల వెలగల మిల్లు బట్టలు నిలువయున్నవి. దీపావళిలోగా 4 కోట్ల వెల్లగల బట్టలను విక్రయింప గలుగుదుమని యజమాను లాశించుచున్నారు. కార్మిక నాయకులు కోరినప్రకారము విచారణ సంఘము సేర్పరుచుటకు గవర్నరు అంగీకరింపలేదు. మిల్లు యజమానులును కార్మికులును కలసి కోరినవో సేర్పరుప వీలగుననెను. లేనివో విచారణసంఘమువారి తీర్పు ప్రకారము యజమానులు నడుచు కొనునటుల చేయుట కాధార మేమియును లేదు. కార్మిక నాయకుల సంఘమువారు మిల్లు యజమానుల కీబిషయముల వ్రాయవలెనని గవర్నరు నూచించినను వారటుల చేయలేదని గూడ గవర్నరు తెలిపెనని తెలిసినది. (ప్రీప్రెసు)

రాజమండ్రి మునిసిపాలిటీ

ఈజోజున 18 గురుసభ్యులు గవర్నరుగారికి స్వాగత పత్రమిచ్చు విషయమునుగూర్చి పునర్విచారణ గావించుటకు 12-10-25 తాళిఖన మూజియముహూలూ ఒకఅవసరసభ గా వింపుమని మునిసిపల్ చైరుమనుగారగు సాలబాపనయ్యగారి కొక మెమోను పంపిరి. (స్వక్రియవిలేఖరి 3-11-25)

బొంబాయి ప్రత్తి బజారు

శ్రీచి ప్రత్తి ఏప్రియలు మే వాయిదా పుట్టిరు 417-8-0 తో ప్రారంభించెను. డిశెంబరు జనవరి వాయిదా పుట్టిరు 408-8-0 తో ప్రారంభించెను. డిశెంబరు జనవరి వాయిదాకు లెంగాలు ప్రత్తి పుట్టిరు 355/- తో ప్రారంభించెను.

అమెరికా నార్తను కంపెనీ వారి 3 వ తేదీ తంతి ప్రకారము తేరము జోరుగానే యున్నది. ఖరీదుదారులు హెచ్చుగా మూగుచున్నారని డెలుపుచున్నారు. (ప్రీప్రెసు తంతి)

రూజువిల్లు యాత్రికులు

అనేక విచిత్ర వస్తువులను హిమాలయ శిఖోధనములందు సంపాదించిరి.

సిమ్లా, అక్టోబరు 3:-కాన్గ్రసునుండి వాయువార్తల వలన రూజువిల్లు యాత్రికు లచ్చటకు జేరినటులు పెద్దెంబరు 28 వ తేదీని తెలియపచ్చుచున్నది. తియాన్సువద్ద చాల పరిశోధన కుపకరించు వింతలను సంపాదించిరి. పెద్ద జాతి పాపిటీ గొర్రెలు, ఎలుగు, వైబీరియాలేట్సు, వైబీరి యాయెలుగులు, మొదలగు జంతువులు సుమారారువందలవత్తులు, పాల నిచ్చునట్టి జంతువులతోగూడ సంపాదించబడినవి. ఇందు కొన్ని వింత జాతులుగూడ గలవు. యాత్రికులు ఓవినుపోలీ, పామిరులు మొదలగు వోటులందు తమ పరిశోధనా ప్రయత్నములు గావించి హంజాకునుమద్వారా భారతదేశమునకు వత్తురు. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయిలో మద్యపాన

నిషేధము

ప్రభుత్వ విధానము

దక్కనునభ ప్రత్యుత్తరము

ప్రభుత్వమువారు తమ ఎక్సైజు విధానమునుగూర్చి పంపిన లేఖకు దక్కను సభ యొసంగిన ప్రత్యుత్తర మిదిచరలో ఆపోసియేటెడు ప్రెసు ద్వారా సారాంశముగా ప్రచురించి యుంటిమి. ఇప్పుడు తద్వారకమును సంపూర్ణముగ తెలుసు ఆఫ్ ఇండియానుండి ప్రచురించుచున్నాము.

ప్రభుత్వముయొక్క ఎక్సైజు విధానముపై యీ సభ వారు తమ అభిప్రాయములను తెల్పుచు వ్రాసికొనిన దానికి ప్రభుత్వమువారు వరుస వరుసగా సంతయు పరిశీలించి ప్రత్యుత్తర మొసంగినందులకు దక్కను సభ పక్షమున మేము కృతజ్ఞతను తెల్పుచున్నాము. ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారి ఎక్సైజు విధానమును గూర్చి యిప్పట్లున వివాద ప్రోద్బలముల చర్చింప గోరుటలేదు. కాని యీ రాష్ట్రమునందు ప్రజల సైతికాంతిక తేములను సన్నిహిత సంబంధముగల విషయమునుగూర్చి నిర్ణయము - గావించునపుడు సరియైన నిర్ణయము తేయవలెను. ఈ సభవారు తోడ్పడ గోరెదరు.

కాలనిర్ణయము

ప్రభుత్వమువారు చెప్పట్లైనను సరే సంపూర్ణ నిషేధమును గలుగజేయుటయే తమతమ ఎక్సైజు విధాన ధర్మమని చెప్పి యుండిరి. కాని దాని తర్జుమా నింతకాలములో సమకూర్చద మను విషయమై మాత్రము నిర్ణయింపజాల మనిరి. ప్రభుత్వము వారిట్లు చెప్పుటలో తర్జుమా నిట్టివని జరుగట సాధ్యము గాదందులో లేక తొందరగనైనను ఆలస్యముగనైనను ఫలాని ఛాటికి నిర్ణయము తేయ సాధ్యముగాదందులో తెలియుటలేదు. వారి లేఖలో మరియొక పేరాలో జరుపునదికి కాలనిర్ణయ మనలే చేయ వలెదని తెప్పనటుల గాన్పించును. ప్రభుత్వము వారి విషయమును స్పష్టముజేసిన బాగుండును తర్జుమా సంపూర్ణ నిషేధము సాధ్యముగాదో లేక తొందరయే ఆలస్యమేమి సంపూర్ణ నిషేధము యధాప్రకారము పరిశీలుండగ నే సమ కూరునో యేదియో ఒకటి చెప్పిన బాగుండును.

రెండు కారణములు

తమ ఎక్సైజు విధానముప్రకారము త్రాగుడు మత్తు పదార్థముల వ్యాపారము పూర్తిగ నెప్పుడు మానిపోవునో తెన్నుటకు యేల వెనుదీయుచున్నారో ప్రభుత్వమువారు రెండు కారణములు ధల్చుచున్నారు. ఒకటి ఎక్సైజు కమిటీ కాల నిర్ణయము నేమియు తేయకపోవుట. మరియొకటి ఎక్సైజు ఆదాయము తగ్గిపోయినపుడు కావలసిన సరైలను యిచ్చుటకు శాసనసభ అంగీకరించునా యని సందేహము. మొదటి కారణమునుజూతము. ఎక్సైజుకమిటీ సంపూర్ణ నిషేధమునుగూర్చి ప్రత్యేకముగ నింతకాలములో కరుగవలెనని తాము గావించ సలహాలో అట్టి నిర్ణయమున్నటులనే నూచించిరి. వారు గావించిన సలహాలో నిట్లుగలదు. "ప్రభుత్వమువారును ప్రజలునుగూడ యేకమై పనిజేయునెడల యాకమిటీ గావించిన సలహాలను నిర్ణీతకాలములోనే మద్యవ్యాపారము పూర్తిగా నంతరింపగలదు గాని ఏమాత్రము నాలస్యము జరుగజాలదు. అందును యెప్పుడు మద్యవ్యాపారము పూర్తిగ మానవలెనోన్న అప్పుడుపోవుటకు వీలగునట్టి మావిధాన ముద్దేశింపబడెను. ఒక సారి దాని సంగీకరించి యనుసరించునెడల అనుకొనిన కాలము నకు యీరాజధానిలో నన్ని సారాధికారులును ఆలస్యము లేకుండనే మూసివేయవచ్చును."

దీనినిబట్టి చూడ కాలనిర్ణయముతో నవసరము లేకుండనే తర్జుమా సంపూర్ణ నిషేధము సమకూరగల దని నమ్మకము దోచినటుల తెలియగలదు. కమిటీ నూచనలను మార్చు లేకుండ పూర్తిగ సంగీకరించునెడల కాలనిర్ణయ మనవసరముగనే యుండెడిది. కాని ప్రభుత్వమువారు రట్లుజేయుటలేదు. ముఖ్యమైన సలహాలనేకము ఆచరణలో పెట్టుటలేదు. అందుచేతనే వారు యంతకాలములో రాష్ట్రముం దంతటను సంపూర్ణ నిషేధము నాచరణలో పెట్టగలగో ప్రకటించి యుండవలసివది. కమిటీ వారు జేసిన సలహాలను ప్రోత్సహించి యిప్పుడు ప్రభుత్వమువారు కాలనిర్ణయమును గావించక పోవుటకు కమిటీ యే జేయ లేదని చెప్పజాలరు. లోకలు ఆప్షను లేకపోయినపుడు ప్రభుత్వమువారే నిషేధమును ప్రవేశపెట్టుటకేమి ప్రయత్నము లెంత కాలములో జేసెదరో నిర్ణయించు విధి ప్రబలియుండెడిది.

కాని ఎక్సైజుకమిటీవారి కిది యిష్టము లేకనే ప్రభుత్వము తమ యిష్టమునచ్చిన విధమున వీలుప్రకారము మద్య నిషేధమును గలుగజేయుట కూడదని వ్రాసిరి. దీనినిబట్టి చూడ ప్రభుత్వము వారు కాలనిర్ణయము జేయకుండ విడుదలు న్యాయమని గాన్పించదు.

రెవిన్యూ పెంచుట

ప్రభుత్వమువారు చెప్పిన మరొక కారణము గూడ న్యాయముగ గాన్పించదు. ప్రభుత్వమువారు శాసనసభయొక్క సహకారములేనిదే సంపూర్ణ మద్యనిషేధ విధానమును పనిజేయజాలరనుట నిజమే. కాని ఇందువలన ప్రభుత్వమువారికి కాలనిర్ణయము గావించుట కేమియూటంకము గాన్పించెనో తెలియుటలేదు. బహుశహా ప్రభుత్వమువారి భావ మిదియైయుండవచ్చును. తర్జుమానే ప్రభుత్వమువారు మద్యనిషేధవిధానమును బ్రవేశపెట్టగోరినపుడు శాసనసభ యీ నిషేధమునలన తిరిగిపోయిన ఆదాయమును వృద్ధిజేయుట కింత మార్గముల సంగీకరింపకున్న చేయునదేమని ఆలోచనబడి యుండవచ్చును. కాని ఎక్సైజు విధానములో మరి యేమార్గము ననుసరించినను యిదే కారణమును జెప్పవచ్చును. తేలూకా పట్టణములలో కొంతరోజులలో దుకాణములు గట్టిజేయు స్వల్పవిషయ మేమైనను తద్వారా పోవు డబ్బును పూడ్చుటలో గూడ శాసనసభ సహాయమే గావలసి యుండును. ఈవిధానమును ప్రభుత్వమువారు ముందనుసరించుటలో యాటంకము మాత్రము అడ్డురాలేదు. శాసనసభ అంగీకరించునయితే వారు నమ్మియున్నారు. కాలనిర్ణయము జేయుటలోగూడ ఇట్లే జేయుమని ప్రభుత్వమువారిని సభవారు గోరుచున్నారు. శాసనసభ తావలసినదబట్టి వోటుజేయునాయనువిషయమునగూడ ప్రభుత్వముకట్టి అనుమానమును లేదు. కారణము శాసనసభ జెఖిరిని గూర్చి సంపూర్ణ విశ్వాసమును తెల్పుచు ప్రభుత్వమువారు నెం 982-24 ప్రకటనములో నిట్లు చెప్పి యుండిరి. "ప్రభుత్వదాయమునకు యీరెండు విధములను గట్టి నష్టమును పూడ్చుటకు అవసరమైనయెడల పన్నుల నెక్కువజేయుటకు శాసన సభయు ప్రజలను తప్పక ఒప్పకొందురని ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నారు." రెండువిధముల నష్టము ఎక్సైజు ఆదాయము లేకపోవుట, బందోబస్తు సిబ్బంది కెక్కువ ఖర్చు.

మంత్రిచర్య

డబ్బువిషయములందు ఆదాయము తక్కువైనదానిని పూడ్చుటకే గాక యేవిధానము సంగీకరించుటకైనను శాసనసభ యొక్క బల మవసరమేయగును. సారా మత్తుద్రవ్యములను యెక్కువగ నుపయోగించుకుండ నాపుటకైనను ప్రభుత్వము నకు ఆర్థికముగ నెక్కువ నష్టము లేకున్నను శాసనసభయొక్క అంగీకారము గావలసియేయున్నది. శాసనసభ యందుల కిష్టపడక త్రాగుద్రవ్యముగావలెనను నుద్దేశ్యముతోనే యుండునెడల ప్రభుత్వము వారు చట్టము మాట యెట్లున్నను తమ విధానము నాచరణలో పెట్టజాలరు. ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమున్న దేశము లన్నింటియందును యేవిధానము నాచరణలో పెట్టుటకైనను శాసనసభ అంగీకారము తప్పక యుండి తీరవలసినదే. అయితే ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమున్న దేశములో గాని బాధ్యతగల మంది యేదైన ఒక విధానము నాచరణలో పెట్టుటకు ముందు శాసనసభ యెట్టి అభిప్రాయమును తెల్పునో యని జేయియుండదు. ఆయన కావినటు బాధ్యతవిధానము శాసనసభ ముందు ఒప్పకొనకుండునా యనియు స్వయముగ నొక విధానమును నిర్ణయించును. శాసనసభయే బలపరుపకున్నయెడల ఆయనయు గూడ రాజీనామా నిచ్చును. ఎవరైతే యీవిధాన మపజయము గాంచునటుల జేసిరో వారాయుద్యోగముల వహింతురు. బొంబాయి ప్రభుత్వమునందు మొదటి ఎక్సైజు మంత్రి తన రేషనింగు విధానమును ప్రకటించినపుడు శాసనసభ అందులకు తోడ్పడునను ఆతయొక్క డను గాన్పించకపోయెను. శాసనసభ మద్యవిక్రయము తక్కువగాకుండ యెక్కువ గావలెననియు, సారా స్థలములో నుద్దేశించిన దానికన్న తక్కువ తగ్గవలెననియు నూచించునటుల గాన్పించును. శాసనసభ మంత్రికి అనుకూలముగనే వోటుజేసెను. శాసనసభ ఆయన విధానము సంగీకరింపకున్నయెడల రాజీనామా నే యిచ్చి యుండవలసి వచ్చును. కాని ఆయన శాసనసభ అంగీకారమును బడసి ప్రభుత్వమునందు స్థానమును గోల్పోకుండ నుంచుకొని తాను నిర్దేశించిన విధానమునే ఆచరణలో పెట్టగల్గును. ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమున్న దేశములందు బాధ్యతగల మంత్రులు వారి శాసనసభల అభిప్రాయముల నీవిధముగ గమనించుదురు. వారు తమమనస్సుకు నచ్చినపద్ధతిని నిర్ణయించుకొని తరువాత శాసనసభయొక్క అభిప్రాయమును దిద్దికొన గోరెదరు. అచట బల

పరుపబడుటపై ఆయన ఉద్యోగము నిలుచుట పడుట ఆధారపడియుండును.

తగ్గిపోయిన ఎక్సైజుకమిటీవారు పూడ్చుటకు శాసనసభ డబ్బును వోటుజేయునా యని సందియముండుటవలన నిర్ణీతకాలములో సంపూర్ణ నిషేధమును సమకూర్చెదమని తమ అభిప్రాయమును ఎక్సైజుమంత్రి తెలుపకుండుటకు కారణముగ గాన్పించుటలేదు. అయితే ఆకాలములో గా నిషేధము సమకూరగలదని ఆయనకే గట్టిగ నమ్మక మేర్పడవలయును. దక్కనుసభ నిర్ణీత కాలములో నిషేధమును గల్గునటుల జేయవలెనని ప్రభుత్వము నకు నూచించినపుడు, మంత్రి ఈ విధముగ నొక ఘర్షణాశీసి శాసనసభ తత్విధానము సంగీకరించినను లేకున్నను ఆచరణలో పెట్టవలెనని యుద్దేశింపలేదు. సభ యేసలహాను గావించినను శాసనసభ అంగీకారమునకు లోబడియే యుండును. వారుద్దేశించినది యిప్పటిమంత్రి యంతకాలములో నిషేధము సాధ్యమనో తన ఆలోచన ప్రకారము నిర్ణయించి తన విధానమును పనిజేయించుటకు ప్రభుత్వము వారు యెక్కువ పన్నులను విధింపగోరిన శాసనసభ యెట్లు ప్రోత్సహించునో చూచెదమన్న ననకచ్చునయి. కాబట్టి యిప్పుడు ముఖ్యమైనది శాసనసభ కావలసిన తోడ్పాటుగలుగజేయునా చేయదా యనికాదు. ఈ విషయమున దక్కను సభకుగాని ప్రభుత్వమువారికిగాని యేమాత్రమును సందేహములేదు. అయితే మంత్రి యీమద్య నిషేధమును ప్రవేశపెట్టుటకు ఏదేదీ లోపుగా అట్లు జేసెదరో శాసనసభకు చెప్పెదరా లేదా యనియే ముఖ్యమైన యన్నది. ఎక్సైజుమంత్రి రాష్ట్రమునందలి ప్రజానాయకులను నమ్మి ఈ సరికి యీమధ్య విషయమునుగూర్చి స్వీయాభిప్రాయములను చెప్పియుండవలసినది.

లోకలు ఆప్షను.

ప్రభుత్వమువారు వ్రాసిన లేఖలో లోకలు ఆప్షను అను శీర్షికను వ్రాసినదానినిబట్టిచూడ దీని సంగీకరించుటకు వారికి ఆర్థికకారణమొక్కటియే అటంకముగ గాన్పించుచున్నది. లోకలు ఆప్షను పద్ధతివలన పన్నులను విధించి పూడ్చుగల్గిన దానికన్న నెక్కువ నష్టమునచ్చునటుల దుకాణములు మాసివేయబడునని ప్రభుత్వమువారికి భయమగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమున పెడమొగముపెట్టిరని యీసభవారికి ముందు గాన్పించుచున్నది. ఇంతవరకును ప్రభుత్వమువారు, దేశములో మద్య వ్యాపారము నాపవలెనని వత్సాహలము లేదనియు లోకలు ఆప్షనువలన వెంటనే దుకాణము లన్నియును పూర్తిగ మాసివేయబడుననియు తెలంచుచుండిరి. దీనినిబట్టిచూడ ప్రభుత్వమువారే యీకల్లుదుకాణములను ప్రజలపై బడవేసి రని యెప్పుకొన్నటుల గాన్పించును. ఇప్పుడుఎక్సైజుమంత్రి లోకలు ఆప్షనుపద్ధతిని తిరస్కరించుటలో ఆర్థికముగ తేగినవనతులను జేయవలెండదనియు, లోకలు ఆప్షను కొప్పకొనుటవలన దుకాణములు మూసివేయగా పన్ను యేర్పాట్లు సరిపోవనియు కారణములు చెల్లెదరు. ప్రభుత్వమునకు గలకష్టములేమియో యందు స్పష్టముగ తెలుపబడినది. బాధ్యతగలవారిందు సానుభూతి తెలుపవచ్చును. అయితే ఎక్సైజుకమిటీకి గూడ యీకష్టములు తెలియకపోలేదు. ఇందుచేతనే లోకలు ఆప్షనుచట్టము జేయుట కాలస్యము ఆర్థికకారణములచేత గాని మరి యేకారణములచేతగాని లేదని కాదని చెప్పుటకై ఏప్రదేశమైనను ఆప్షనుకావలెనని కోరినపుడు అట్లుజేయుటకు ప్రభుత్వమునకు కొంతపద్ధి నొసంగవలయునని సలహానిచ్చిరి. ప్రభుత్వమువారు రిషతమై లోకలు ఆప్షను విధానము నేల యంగీకరింపరాదో తెలియుటలేదు. అయితే ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు త్రాగుద్రవ్యమైన డబ్బుబాగా వచ్చునని తెలంచి దానిని పోగొట్టుకొ గోరకున్నతప్ప వారు యేప్రదేశమునందైనను త్రాగుద్రవ్యం లేకుండజేయుట కాటంకముండదు. వారికి డబ్బెక్కడపోవునో యనియే భయము. ఇందుకుయే యీదక్కను సభ ఎక్సైజుకమిటీయెటుట సాక్ష్యము నిచ్చుచు ప్రభుత్వమువారు సెల్ రాష్ట్రములలోవలె కొన్నిచోట్ల మాత్రము లోకలు ఆప్షనుననుసరించునటుల జేయవలెనని కోరిరి. అందుచేత నెక్కువగ లోకలు ఆప్షను నొసంగుటకు వీలులేకున్నను సెల్ రాష్ట్రములలోవలె అడ్వైజరీకమిటీలు లైసెన్సింగుబోర్డుల స్థితికి చెచ్చెదరని యీసభవారు వలచుచున్నారు.

రేషనింగు

ప్రభుత్వమువారిచర్య ప్రత్యుత్తరమునందు రేషనింగును గూర్చి తమ యుత్తరువు లేమాత్రమును వెనుకబడ వనియు, ఎక్సైజు కమిటీ సలహాలను మించిపోయెననియు తెల్పుచున్నారు. దక్కను సభ కాన్సిలుకు మాత్రము యిట్లు చెప్పకొనుటకు మూలము గాన్పించలేదు. ఇందుకుని చెప్పలేదు. గ్రామములకు సారా స్థలమైన యంతకాలమున కింతయని తగ్గించు పద్ధతినిఆపి వేయవలెనని కమిటీ సలహా నిచ్చినటుల ప్రభుత్వమువారు నమ్మి

శీలం జగన్నాథరామునాయుడుగారు,
బారిష్టరు ఆ. సం. అధ్యక్షుడు,
మచిలీపట్నం 1-10-25. 12 వ ఆంధ్రమహాసభ.

ఆనంద నికేతనము

ద్వితీయ సాంవత్సరికోత్సవము

రాజమహేంద్రవరములో యీ నెల

ఒకటవ తేదీని జరిగినది

ఈనెల 1 వ తేదీ గురువారమునాడు సాయంకాలము 5 గంటలకు చింతావణి నాటకశాలలో ఆనంద నికేతనము యొక్క ద్వితీయ సాంవత్సరికోత్సవము జరుపబడెను. ఆంధ్ర పితామహ న్యాయపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. మొదట కలకత్తా వాస్తవ్యులగు భాయి ప్రమోద లాల్ సేనుగారు, వారిమిత్రులును కీర్తనలు పాడిరి. పిమ్మట భువిపాటి సత్యనారాయణగారు ఆశ్రమమును గూర్చియు ఆశ్రమవాసుల గురించియు ముచ్చటించిరి. తరువాత బొంబాయి వాస్తవ్యులును, సుప్రసిద్ధసాంఘిక నేతలును అగు శ్రీ. బి. ఆర్. పింఛేగారు అభిలఖారత నిష్పాత్యుద్ధరణమును గూర్చియు అది చేయుచున్న పనిని గూర్చియు మాట్లాడిరి. తరువాత సోదరి నిర్మలప్రమాణ్, బి.వి. బి.టి గారు మాట్లాడిరి. ఉపన్యాస కులలో కెల్ల ముఖ్యులు సి. యస్. ఆంధ్రానుగారు. వారిటుల నువన్యసించిరి.

సి. యస్. ఆంధ్రానుగారు

నేటిరాత్రి నేను మతసంబంధముగా ముచ్చటింప దలచి తిని గాన మీ అనుమతితో "కరుణామయనగు నో లేజు! దారిచూపుము" అను కార్మి నలు న్యాయమెగారి భక్తిగీతముతో నువన్యాసమును ప్రారంభించి గోరెదను.

(ఈ గేయమును పాడుచున్నపుడు ఆంధ్రానుగారు భక్తిపారవశ్యమున మునిగిపోయిరి.)

సోదరి సోదరులారా! ఈ ఆస్పత్రికా సమస్యను మనము భగవంతుని పాదాంతికమున నిడి మనలను గూర్చి ఆ సర్వేశ్వరుని కెట్టి అభిప్రాయము కలదో తెలిపికొందము. అటుల చేసినచో మనము పోషకులము ఆస్పత్రికలను పోషించు నామ భావము మనకు కలుగకుండ పోవును. మనము వారిపట్ల సానుభూతి తెలిపెదమని తెలిపినంతమాత్రమున గూడ చాలదు. పరమనీచుడని భావింపబడెడు ఆస్పత్రిక డెవడో మీరెరుగుదురా? భగవంతుడే. మీ రాసర్వేశ్వరుని నేవంపవలెను పూజింపవలెను గాని పరమనీచుడగువానిపై కనికరము చూపుచున్నామనియును పోషించుచున్నామనియును తెలపగూడదు. భగవంతుడే మానవ స్వరూపమున పంచముడుగా ఆవతరించెను. మీ రతనికి సాష్టాంగ మొనరింపవలెను. అతడే ఆదినారాయణుడు. అతడే పరమాత్మ. కావున మీ రతనిని పూజింపవలెను. నారాయణుడు కోరుచున్న దదియే.

"ఓ సర్వేశ్వరా! ఇదియే నీ పాదపీఠము నీ పాదముల నిచటనే నిలుపుము." అని రసేంద్రనాథుడు పాడెను. అతనిన పఠ్యములవారును పరమపరిద్రులును, పరిష్కృతులును ఎచట నుందురో అటునే పరమేశ్వరుడుగూడ నుండునుగాని గర్వము, అహంభావము, అధికారము మున్నగువానిని కలవారిచెంత నుండదు. అట్టివారిని మీరు నిరసించినచో నీచముగా చూచినచో చండాలురని పేరుపెట్టి బహిష్కరించినచో ఆ యపచారముం తయును భగవంతునకే యగునుగాని పంచము డనబడు నామానవు నకుగూడు. మీరు భగవంతుని తిరస్కరించినవారగుదురు. మీరు బీదలను తృటికరించును దేవాలయముల కేగి పూజించినను నమ స్కరించినను ప్రార్థించిననుగూడ భగవంతు డంగీకరింపడు. భగవంతుడు మీ ప్రార్థనలను వివడు. అత్యుత్తమమున అద్వైత సిద్ధాంతరహస్యమిదియే. శ్రీరామ తీర్థస్వామి పెక్కు సందర్భముల కిత్తము వ్రాసిన "బ్రహ్మైక్యానుసంధానము" అన్న గ్రంథమును చదువుట వలననే నేను దీనిని గ్రహించితిని. అటుపిమ్మట శ్రీ వివేకానందస్వామి అద్వైతమతమునుగూర్చి బోధించినపుడు నేను మరలవింటిని ద్రోదనారాయణ లనువాక్యము మనకు పరమార్థమిదియే. జీవాత్మకును పరమాత్మకును భేదమేమియునులేదు. తత్వమసి, అతియేనీవు నీలోనున్న జీవుడేయానశ్శకుడు. ఛండాలు డని ఎవనిమీరు నిరసించుచున్నారో వానిలో నుండుజీవుడే భగవంతుడు. ఈమాటను ఘంటాపథముగా చెప్పెదను. మీరు పంచముని నిరసించుటలో ముమ్మని నిరసించుటలేదు. భగవంతునే నిరసించుచున్నారని నేను వేయిసారులు చెప్పుమనినను చెప్పే డను. ఇదియే అతిస్పృహమును అతిసులభము నగు నావిజ్ఞప్తి. పెక్కు సర్వరములు కృషిసలిపి నేను నేర్చుకొనిన తత్వమిదియే? నాకు ఆకలివేయుచున్నది గాని తినుటకు నాకు మీరు ఆహారమేమియును పెట్టరైతిరి. నాకు దాహమువేయుచున్నది

బెజవాడ

అన్ని వసంతమృగారి జన్మదినోత్సవము

అన్ని వసంతమృగారి 79 వ జన్మదినోత్సవము జరుపుటకు గాను కామమోహన ధర్మగ్రంథాలయ భవనమునందు 1, 2 వ తేదీలయందు సభలు జరిగినవి. సర్. టి. సదాశివయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. మంచాల సుబ్బారావుగారు, తుర్లపాటి శేషచలపతిరావుగారు అన్ని వసంతమృగారు మనుష్యప్రపంచమునకు చేసిన వహోత్పత్తిష్టమైన సేవను గూర్చి యువన్యసిం చిరి. హిందూదేయశిలు ఆమెగారికి కృతజ్ఞతై యుండుట ధర్మమని సదాశివయ్యగారు బోధించిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

తెనాలి (స్వకీయవిలేఖరి)

తాలూకాబోర్డు తగాదాలు తీవ్రరూపము తాల్చుట

తెనాలి తాలూకాబోర్డులో రెండు పక్షముల సభ్యులు గలరు. ఎన్నికల సమయమందున, ఇతర సమయమందున, ఇరుపక్షములవారు తమపక్షముయొక్క ముఖ్యప్రాయముప్రకారము బోర్డు వ్యవహారములు నడిపించ ప్రయత్నించుచుండిరి. ఇటీవల జరిగిన యెన్నికలలో గూడ, ఇరుపక్షముల అభ్యర్థ లమధ్యను పోటీలు జరిగెను. తుదకు కాంగ్రెసు అభిమానుల పక్షమే యెక్కువ జయము నొందినటుల తేలుచున్నది. తాలూకాబోర్డు వైసుప్రెసిడెంటు పదవి ఖాళీ అయినందున యిటీవల నెన్నికలు జరిగి పెదపూడి గ్రామ మున్యమగరైన చదలవాడ ఉమామహేశ్వరరావుగారికొనబడిరి. ఇంతవరకు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడుగానున్న కొనరాజు రాయయ్యగారు ది 30-3-25 తేదీన తమ స్థానమును ఖాళీచేసి, సూతనముగా నెమ్మకొనబడిన ఉపాధ్యక్షునికి అక్కినును వశపరచిరి. ఇంత లో గుంటూరు డిస్ట్రిక్టుబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు పెరకలపూడి మున్యమగారిని తెనాలి తాలూకా బోర్డుప్రెసిడెంటుగా నియమించి, బోర్డు వ్యవహారములను చార్జి పుచ్చుకొనవలసినదిగా పుజ్జితర్య పంపిరి. త్రొత్త ప్రెసిడెంటుగారు చార్జి పుచ్చుకొనుటకురాగా, వైసుప్రెసిడెంటుగారు చార్జి యివ్వలేదు. అధికారులు, పోలీసువారిని తాలూకాబోర్డు అక్కినునవద్ద నెమ్మదికి భంగము కలుగకుండ నుండుటకున కాపాడుటకు నియమించిరి. ఒకపక్షమువారు, అక్కినును గడియెలు వేసికొని లోపలకుండుటయు, మరొకరు తమ జనముతో బయలుండుటయు తలపిం చుచున్నది. ఉభయపక్షములవారి ప్రవర్తనయు ప్రజలకు ఆసహ్యకరముగా కనబడుచున్నది. త్వరలో డిస్ట్రిక్టు బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు ఈవిషయమును పరిష్కరించి స్థానికసభ్యు ముంచిన, తగాదాప్రదేశములని ప్రజలలో యభిప్రాయము కలుగకుండ శేసెదరని నమ్ముచున్నాను.

నేను తైదిన. మీరునన్ను మీయిండ్లలోనికిపిలువరైతిరి. వీనిలో దేనినిగూడ మీరు నాకు చేయరైతిరి. అని నాప్రభువున ఏనుక్రిస్తు నుడివినవాక్యములు నేను భారతదేశమునకు రాకపూర్వమే గ్రహించితిని.

నే నాఅస్పృశ్యునిలో నున్నాను. నే నాబీదవానియందున్నాను. లోకులచే పరిహసింపబడుచున్న ఆసుఖ్యునిలో నేనున్నాను. వారిలోనున్న నాకు మీరు ఆహారమునిచ్చి ఆకలిపో గొట్టితిరి. నీరునిచ్చి నాహమును తీర్చితిరి. వస్త్రస్థానడగు నా పురుషునిలో నేనుంటిని. మీరు వానిలోనున్న నాకు బట్టల నిచ్చితిరి. వారికి చేసినసేవయంతయును నాకే మట్టికడి. భగవంతునికే చెందినది. అని బీదలకు సహాయము చేసిన వారిని గూర్చి నాప్రభువున ఏనుక్రిస్తు నుడివెను.

నేను నేను మీకొనరింపదలచిన విజ్ఞప్తి యిదియే. దీనిని మరచకుండ అనుస్తానమునకు తెచ్చినచో భారతదేశమున అస్పృశ్యత పూర్తిగా అంతరించి పోవుట నిశ్చయము అని ఆంధ్రా సుగారు నుడివిరి.

గాంధీ శరణాలయము

1 వ తేదీ గురువారమునాడు ఉదయము 7 గంటలకు కంభాలచెరువుదగ్గర నున్న గాంధీశరణాలయమునకు రివరెండు సి. యస్. ఆంధ్రానుగారు ప్రారంభోత్సవమును జరిపిరి. ఈబీదల గృహమును మునిసిపాలిటీవారు 4 వేల రూపాయల ఖర్చుపెట్టి కట్టించిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

జాబులు.

గన్నవరం తా॥ వీరవల్లి

శ్రీ శివదానంద సరస్వతీవిద్యాలయము

ఈ పేరున గన్నవరం తా॥వీరవల్లి గ్రామమున ఒకశ్రౌత స్వార్థ పాఠశాల ఒక వత్సరమునుంచి సాగుచున్నది. ఆపాఠశాల యందు బ్రహ్మచర్యశ్రమ నియమముల పరిపాలింపుచు శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ దీక్షితులవారిచేవిర్పి యింనబడిన సిద్ధాంతప్రకారము స్వార్థము ముంగు ప్రారంభించిపాఠములుజరుగుచున్నవి. ఈ నియమముల నంగీకరించి చదువు నియోగి బాలురకు శ్రీ శివదానంద సరస్వతీ విద్యాలయయాధ్యక్షులు అన్నపానీయ వసతుల సుచితముగా సమహర్షుటకు వాదాన మొనర్చియున్నాము. చదువు బాలురు తప్పక రావలయునని కోరుచున్నాము.

శ్రీ శివదానంద సరస్వతీవిద్యాలయాధ్యక్షులు వీరవల్లి, గన్నవరం తా॥ కృష్ణాజిల్లా-2-10-25.

ఆంధ్ర ఖద్దరుబ్యాంకు కార్యనిర్వాహకసభ

ఆంధ్ర ఖద్దరుబ్యాంకు కార్యనిర్వాహకసభ ౯-౧౦-౨౫ తేదీన గుంటూరు కాంగ్రెసు కార్యస్థానమున సమావేశము జరుగునుగాన సభ్యులందరును తప్పక దయచేయ బ్రార్థితులు.

విషయములు:—

1. పాట్నాలా ఖద్దరుబోర్డు అధ్యక్షుడుగారితో జరిగిన సంభాషణవిషయము.

౨. శ్రీయుత దశాల్ గారి నివేదిక.

3. నవ్వుల విషయమై అ. భా. ఖాదీబోర్డువారి లేఖ.

౪. తూర్పు కృష్ణాజిల్లాకాంగ్రెసువారి విచారణ సంఘ నివేదిక.

౫. కడప ఋణముల వనూలు.

౬. ఇతర విషయములు.

కార్యదర్శి,

గిర-వ వార్షిక గుర్వారాధన

శ్రీ. శ్రుతేర్గత్యేనపునః కృతాసాధ్యచిరాదహో తంవందేషీతగురుం వడ్డిల్లిమై సమస్తవృత్తం.

జిల్లాద్వైతమత పునరధ్యక్షులనియమ నియోగి మత సిద్ధాంత ప్రవర్తకులును నగు శ్రీ పరమహంస శ్రీ చిదానంద సరస్వతీ యతివరేణ్యుల గృహ వార్షికారాధానము.

క్రొధన-కార్తిక శుక్లనవమి ఆదివారము (౨౫-౧౦-౨౫) నందు కృష్ణాజిల్లా గన్నవరం తా॥ వీరవల్లి గ్రామమునందు బ్రహ్మశ్రీ నందూరు చుగ్గా మల్లిఖార్జున వరప్రసాదరాయ శర్మగారి యాజమాన్యమున బ్ర॥ పర్వతం రామశర్మ, కోటిశ్వర శర్మగార్ల ప్రోత్సాహమున జరుపబడును. తపనబంధముగ జరుపబడుచుండు శ్రీమేధా దక్షిణామూర్తి పురస్కరణయు కార్తిక శు ౫ గురువారము ప్రారంభమునకు. పురస్కరణ శేయుటకు అభిలాషగల స్వధర్మానుష్ఠానపరులు తప్పక బుధవారము సాయంత్రమునకే వీరవల్లికి దయచేయవలయును.

వీరవల్లి గ్రామము బెజవాడనుంచి రాజమహేంద్రవరము వెళ్లే రైలుమార్గమున అంపాపురము అను స్టేషనులో దిగిన అచ్చటకే ఒక మైలుదూరమున రహదారి రోడ్డుమీద గలదు. గరుకృతజ్ఞత సూచింపుచు పద్మములవ్రాయవారలు ఆశ్వీయుజ బ ౧౦ లకే మావద్దకు పంపించిన ముద్రణ చేయించి పండుదుము.

2-10-25,

స్వధర్మ ప్రవర్తకులు,

శ్రీ॥ వై॥ మ॥ కోటిశ్వర శర్మశాస్త్రి.

సత్యనారాయణపురం, బెజవాడ, దుర్గాక్షేత్రం, కృష్ణాతీరం.

నేత్రాంజనము

డబ్బీ 1-కి రూ 0-4-0

ఈ కాటుకలో పచ్చకర్పూరము మొదలగు మంచి జన్తువులు చేర్చబడినవి. ఆందరును సామాన్యముగ పాడవినది. కండ్లకు ఏవిధమైన జబ్బును చేయదు. ఈ కాటుకను విదవక కొద్ది దినములు పెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎఱుపులు, పుక కట్టుట, కండ్లు అంటుకొనుట, కంటిరుదలలు, కండ్లమసకల మొదలగునవి మానును. డబ్బీలో పావులాయెత్తు కాటుక మాత్రమే యుండును.

అమృతాంజనం డిపో. మదగాడు - బొంబాయి

ఆర్థిక విచారణసంఘ నివేదికము

బర్మేటు హార్బుగారి ప్రత్యేకాభిప్రాయము

ప్రాధేసరు ఏ. ఆర్. బర్మేటు హార్బుగారు ప్రత్యేకముగ వ్రాసిన ఆభిప్రాయమునం దీక్రింది సూచనలు గావింపబడినవి:—

(1) ప్రజలలో ననేకతరగతులందును, వారివారి ఆర్థిక పరిస్థితులను పరిశీలించునపుడు వారి జీవనప్రమాణమును పూర్తిగ గమనించి కట్టుబడుచునందుకు అనేక ఖర్చులనుగూడ లెక్కలోనికి తీసికొని పరిశీలించవలయును.

(2) ఒక కుటుంబమునకు డబ్బు రొక్కముగవచ్చు ఆదాయమునుబట్టి ఆర్థికపరిస్థితులు తేలవలవు. కుటుంబమునందున్న జనము సంఖ్య ప్రమాణమునుబట్టియు, అప్పునుబట్టియు ఆదాయమును డబ్బునుగూర్చి ఆలోచించియే కుటుంబముయొక్క ఆర్థికస్థితిని నిర్ణయింపవలయును.

(3) భారతదేశ విప్లవమును సాంఘిక ఆర్థికస్థితిలో వ్యక్తి భాగ్యమునుగూర్చి విచారించుట యుక్తము గానెరచు.

(4) దేశముయొక్క భాగ్యమును ఆదాయమును మొత్తముమీదగాని, ఒక్కొక్కరినిబట్టిగాని యెటులాచివిన అనేకమగు మినహాయింపులకు లోబడియుండవలెను. వానివలన వేర్వేరు తరగతుల జనముయొక్క ఆర్థికపరిస్థితు లిట్టివి తెలియరాదు. అట్టి సంఖ్యలపై నాధారపడి భారతదేశమునకును పాశ్చాత్యదేశములకును పోలికదీయునట్లగు ఆ పోలికదేశములలోనుండు ఆర్థిక పరిస్థితులు వేరుగ నున్నందువలన నష్టము గల్గును.

విపులమగు విచారణ అవసరము

(5) గ్రామములందును కుటుంబములగుర్చియు తరగతులగుర్చియు పరిశీలించుటకు దోడు చేయునకు ఆర్థికముగ నష్టము నుగలుగజేయు సంకేతములగుర్చి విచారించవలయును. అనగా రోగములవలన గల్గునష్టమును, మధ్యతరగతులవారు పనిలేకయుండుటయు నాలోచింపవలయును.

(6) ఉత్పత్తి, ధరలు, కూలీలు, బాడగలు మున్నగువాని లెక్కలను విపులముగనే కనుగొనవలయును.

(7) ఇప్పుడున్న ప్రకారము పంటల నివేదికమును తయారుజేయుచున్నంతవరకును భారతదేశమునందు యితర దేశములలో నిపుణులగు వారు లెక్కలను నిర్ణయ జేయుచున్న విధమున సరియైన లెక్కలు తయారుగాజాలవు.

వ్యవసాయపు లెక్కలు

(8) వ్యవసాయపు లెక్కలయం దభివృద్ధి గల్గుటకు యీ క్రిందిపద్ధతుల నవలంబింపవలయును.—

(అ) వ్యవసాయము, మేత, పశువులను గూర్చిన లెక్కలను తయారుజేయు బాధ్యత నెమ్మదిగా రాష్ట్రీయ రెవిన్యూశాఖలనుండి వ్యవసాయశాఖలకు మార్చవలయును.

(ఆ) పంటకోయుట సాధ్యమైనంతతీర్మానలో జరుగుటకు తీసుకొనిరేముల నుపయోగింపవలయును.

(ఇ) ప్రతిజిల్లాలోను అగ్రికల్చరలు అసిస్టెంట్లను యిద్దరు ముగ్గురను నెలకు 100-10-200 జీతముపై నెక్కువ జేయవలయును. శర్మింటు నెటివ్ మెంట్లనుచొట్టి జిల్లా కమిషని అసిస్టెంట్ల నుంచవలయును. వారు అగ్రికల్చరలు అసిస్టెంట్లుగ నుండి ప్రచారము జేయుచు మంచి విత్తముల పంపుచు పంటల సమయమున కోతలకు తోడ్పడుచు డెప్యూటీ డైరెక్టరుద్వారా, అగ్రికల్చరు డైరెక్టరుకు పంట నివేదికను బంపుచుండవలెను.

(ఈ) పంటల స్థితినిగూర్చి గ్రామములలోని రెవిన్యూ ఉద్యోగులు తమపై ఆసీనరులద్వారా అగ్రికల్చరు డైరెక్టరులకు బంపవలయును. లెక్కలను అణాలు పైలలో గాక యెకర, మున కెంతమొత్తము పండునో డెలుచవలయును.

(ఉ) పంట కోతపనులవలన మామూలుగ జరుగు పని యెంత త్వరగా జరుగనో నిర్ణయించుటకు గాను విదేండ్ల మొత్తముమీద నెంతవచ్చునో యనియే యుపయోగింపవలయును.

(ఊ) లోకము రెవిన్యూ ఆఫీసరులు జేయు లెక్కల పనిని జాగ్రత్తగ తనిఖీ జేయవలెను.

(9) వచ్చిక, పశువుల లెక్కలను సరిగా పనుకూర్చు విలుగల్గినంతవర కట్లు జేయవలయును.

(10) సముద్రపు ఫీమరీల లెక్కలను మద్రాసులోను పనుకూర్చవలయును.

(11) గృహపరిశ్రమల యుత్పత్తిని గూర్చి ప్రత్యేకముగ విచారణల జేయుటలో సాధ్యమైనంతవరకు సహకార శాఖల పరిశ్రమలకు సంబంధించిన స్కీలు ఆఫీసరుల స్పెషలు సిబ్బందితో జరుపవలెను.

(12) ప్రభుత్వపు అడవుల ఉత్పత్తిని గూర్చి పూర్తి లెక్కలను సమకూర్చుటకును, ప్రైవేటు అడవుల ఉత్పత్తిని గూర్చి సరియైన సమాచారము డెలుసుకొనుటకును సాధ్యముగాదు.

(13) ప్యాక్టీలలో యితర పెద్ద సంస్థాపనల మొత్తమొత్త తయారగునో సమకూర్చి చివరకు ఉత్పత్తి లెక్కలను తయారుజేసి విదేండ్ల కొకసారి అట్లు సమకూర్చవలయును.

కూలీల లెక్క

(14) కూలీల రేట్లు, పనిజేయు గంటలు లెక్క ప్యాక్టీలనుండి మూడుమాసముల కొకసారి సంపాదించవలెను. కెంట్రలు స్టాటిస్టిక్సు బోర్డు విదేండ్ల కొకసారి కూలీ లెక్కలను తయారు జేయవలెను. గ్రామములందు కూలీ లెట్టిచ్చుచున్నదియు విదేండ్ల కొకసారి రాష్ట్రసంఘములు సమకూర్చవలయును.

(15) చిల్లరధరలను కనుగొనవలసిన పని రాష్ట్రసంఘములపై నుండవలెను. కెంట్రలు బోర్డు వాణిజ్యమునందు ముఖ్యమగు వస్తువుల టోకు ధరలను డెలుసుకొనవలెను.

(16) పట్టణములు, పల్లెలు, పారిశ్రామిక స్థానములలో జీవనవ్యయమును గూర్చిన సంఖ్యల పట్టికను తయారు జేయవలెను.

(17) స్టాటిస్టిక్సు శాఖను విస్తరింపజేసి పరిపాలనాచట్టముప్రకారము స్టాటిస్టిక్సు కెంట్రలు బోర్డుగా పునర్నిర్మాణము గావింపవలెను.

(18) డైరెక్టరు జనరలు జీవితము శాసనసభ వోటుపై నాధారపడి యుండరాదు.

స్టాటిస్టికలు అడ్వైజరీకాన్సిలు

(19) నలుగురు తక్కువ గాకుండను 8 మంది కెక్కువ గాకుండను సభ్యులందు స్టాటిస్టికలు అడ్వైజరీ కాన్సిలును గవర్నరు జెనరలు నియమింపవలెను.

(20) బొంబాయి లేబరు ఆఫీసును, బర్మా లేబరుస్టాటిస్టిక్సుబోర్డును స్టాటిస్టిక్సుప్రావిన్సి యలు బోర్డులవిస్తరింపజేసి యితర రాష్ట్రములందు స్టాటిక్సు బోర్డు స్థాపింపవలయును.

(21) ఈ విస్తారముగ సమకూర్చు లెక్కలకు కెంట్రలు ప్రావిన్సియలు బోర్డు బాధ్యత వహించవలయును.

(22) ఇప్పుడున్న పంజాబు బోర్డు పద్ధతిని ఆర్థికవిచారణ రాష్ట్రీయసంఘము లేర్పడి చేయు విచారణలను పరిశీలించవలెను.

(23) ప్రావిన్సియలు బోర్డు సెక్రటరీ సీనియరుకలెక్టరు హోదాలో నుండవలయును.

(24) బోర్డుకును బోర్డుకును సహకారమును గలుగజేయుటకు స్టాటిస్టిక్సు ప్రావిన్సియలు డైరెక్టరు బోర్డులో యెక్కు అఫీషియో సభ్యుడుగ నుండవలయును.

(25) ఈ పరిశీలనను చేయు మనుష్యుని నియమించుటలో సరియైనవానిని నియమించుకొనవలయును. కారణము యీ విచారణలు జయప్రదముగ నుండుట అందులకు నియమించిన యేజెన్సీ పట్టుత్వముపై నాధారపడియుండును.

(26) ఆర్థిక పరిశీలనను సందర్భమున విచారణ జరుపుటకు సబార్డినేటు రెవిన్యూ యేజెన్సీ లెగియుండలేదు. ఈ విచారణయందు లెక్కలను తయారుజేయుటలో యేజెన్సీ సాధ్యమైనంతవరకు స్టాటిస్టిక్సు యేజెన్సీలకు పరిపాలనము క్రింద నుండెనో వానిలో పనిజేయువారే యుండవలెను.

(27) స్టాటిస్టిక్సు కెంట్రలు బోర్డు ప్రతి సం॥ మును నివేదిక గ్రంథమును ప్రచురింపవలెను. దీనిని తయారుజేయుటకు సంయుక్తబాధ్యత యుండుట యుక్తముగాదు.

(28) నెస్సును, స్టాటిస్టిక్సు అప్రెండుట ఆవసరముగాదు. ఎందుచేతననగా స్టాటిస్టిక్సు శాఖలు ఎగ్జిక్యూటివు అప్రెండుట స్థాపింపబడగలదు. ప్యాక్టీలనుండియు, పెద్ద పారిశ్రామిక సంస్థలనుండియు లెక్కలను బ్రాండుటుకు ప్యాక్టీల అప్రెండు సవరణ జేసిన జాలును.

నోటీసు.

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ తాలూకా మేడూరు గ్రామంలో పుయ్యూరు యెన్టీలు తాలూకా కోట ప్రదేశమందలి పాటిమట్టి వచ్చే డిశంబరు, జనవరి నెలలలో జనసామాన్యమునకు విలుగానుండు కొద్ది ప్రతుల ప్రకారం విక్రయించబడును. గనుక వలయువారు అవసరమయిన సమాచారమును యీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాసి తెలుసుకొనవలెను.

పుయ్యూరు యెన్టీలు హజూరు ఆఫీసు,
నూజిపేడు, కృష్ణాజిల్లా.

క్రాన్ థియేటరులో

ప్రతిదినము క్రొత్త ప్రదర్శనము

శనివారము 8-10-25, 3 ప్రదర్శనములు 8-15, 6-15, 9-30.

మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్. డబ్ల్యూ. ఎం. ఫాక్సు జయంట్లు స్పెషల్ బాం అమోఘమైనది.

“దిక్కిన్ ఆఫ్ సాహెబా”

ఆదివారము 4-10-25, 3 ప్రదర్శనములు 8-15, 6-15, 9-30.

మేరి కోరెల్లీను గొప్పకథ ట్రెజర్ ఆఫ్ హెవెన్

సోమవారం 2 ప్రదర్శనములు 6-15, 9-30

ఏ. డబ్ల్యూ. ఎం. పి. హెచ్. ఎల్. ప్రాడక్ట్ 6 రీల్సు.

“డేన్ జర్ ఆఫ్ ది నైట్”

మంగళవారము 6-10-25, 2 ప్రదర్శనములు.

జాకికూ గెన్ ఆలివర్ టిగ్గు

బుధవారము 7-10-25 2 ప్రదర్శనములు 6-15, 9-30.

మేరివిక్ ఫోర్డ్ “లిటిల్ లార్డు పాన్ టిరాయి”

గురువారము 8-10-25 2 ప్రదర్శనములు 6-15, 9-30.

రుడాల్ఫు వెల్క్ ట్టిస్ “షీక్”

శుక్రవారము 9-10-25, 2 ప్రదర్శనములు 6-15, 9-30

చార్లీ గాస్టి అందు జాకికూ గెన్ “ది కిడ్”

ప్రకటన

మాకు మూడు వంతులున్నా మానేపల్లి కృష్ణయ్యగారికి వకవంతున్నా గలిగి ఏలూరులో వున్న శ్రీ శీతారామాంజనేయ రైసుమిల్లులో కృష్ణయ్యగారి పావలావంతు విడదీసే నిమిత్తం ఏలూరు డి. ము. కోర్టు O. S. 244/23 రు దావాలో కోర్టువారి వుత్తర్వుప్రకారం మిల్లువద్ద ది. 12-10-1925 సం॥ సోమవారం సాయంత్రం 8 గంటలవరకు మొత్తంమిల్లు నేను వేలంవేసెదను. కావలసినవారు వచ్చి పాటపాడుకోవచ్చును. పాడదలచినవారు నావద్దకువచ్చిన పరతులున్నా ఆస్తి యొక్క వివరమున్నా తెలుపబడును. సదరుమిల్లు 50 B. H. P. గల రప్పను ౬౬. ఆయలు యంజనుతో 4-1/2 అడుగుల గల వక పలరున్నా వక పాలీసుహలరు వక బోదిహలరున్నా అందుకు సంబంధించిన సామానులు వగైరాలున్నా రేకు పెట్టున్నా కలిగియున్నవి.

మరా: సదరుమిల్లు వున్న యిల్లు స్తలంలో కొంతభాగం మొలవరం వెంకటసుబ్బారావుగారివద్ద వాదిప్రతివాదులు అద్దెకువుచ్చుకొని వ్రాసియిచ్చిన అద్దె దస్తావేజునుబట్టి ఏలూరు సబుకోర్టులో సదరు సుబ్బారావుగారు యీవాది ప్రతివాదులపయ్యి O. S. 30/25 రు న. దావాచేసివున్నారు. సదరు దావాలో డిఫెన్సుచేసుకునేపద్ధతినిన్ని సదరుదావా పర్యవసానంకు లోబడి సదరుదావాలో ఫయిన్లో కోర్టువారు యిచ్చే డిక్రీప్రకారం సొమ్ము సదరు సుబ్బారావుగారికి యిచ్చుకునే పద్ధతినిన్ని వేలం వేయబడును.

ఏలూరు, 2-10-1925.
మానేపల్లి సత్యనారాయణయ్యార్, ఆక్ష సరు.

రత్న పురుష లేహ్యం

శుక్లసమము. పొగొట్టి బలముగల్గుజేయు అమృతలేహ్యం. ఏకారముచే సభ్యులైన శుక్లసప్తమైనను పారదోలునని అనేకులు కొనియాడినారు. మేహముస్థు వచ్చినదగ్గ, మూత్రకోగములుకూడా తగ్గును. డబ్బీరు 3-4-0.

(కవ్యాధి)

1963

అజీర్ణమునుపొగొట్టి అన్నమరుగునట్లు చేయుటయే గాక మంచిజరాగ్ని కలుగజేయును. తులం 1 కి రు 1-0-0. పట్టాభిరామ వైద్యశాల గోదావరిజిల్లా(రాయవరం)

చెన్నపురి బహిరంగములు

1925-వ సం ఆశ్వీజమాస 5-వ తేది సోమవారము

1. భాగ్యములు

దినములు	బా 1-కి	రు 0 0 0	మొదలు	వరకు
దియ్యముబస్తాలు			మొదలు	వరకు
కుసుమ తేనెలిపి	ప 48	గలవి	రు 14 0 0	15 0 0
నెల్లూరిలి	డిటా	15 8 0	16 0 0	
డిల్లి	డిటా	16 0 0	17 0 0	
రాసులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0	
సువర్ణము		20 0 0	24 0 0	

2. భాగ్యము పన్నులు

కందులు	బస్తా 1-కి ర 205	12 8 0	13 0 0
సెనగలు	డిటా	12 8 0	13 0 0
పెసలు	డిటా	13 8 0	14 8 0
మినుములు	డిటా	15 4 0	16 8 0
శిలములు	ర 154	8 8 0	9 0 0

3. నూనెపన్నులు

సువర్ణము	బా 1-కి	154 0 0	155 0 0
నెయ్యము	1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండా పురంజేరు సెనగపప్పు	బా 1-కి	58 0 0	59 0 0
ఇతర ప్రదేశము		54 0 0	56 0 0
వేరు సెనగనూనె గానూనె	బా 1-కి ర 182 ము. కొ. గానూనె	130 0 0	
అముదము	బా 1-కి	112 0 0	113 0 0

4. చిల్లరపన్నులు

చాయపసుపు	బా 1-కి	100 0 0	
కూరపసుపు		45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరివి)	బా 1-కి	100 0 0	110 0 0
గుంటూరు పాయకట్టు	సీలివందు	మణుగు 1-కి	రు 45,50
కాళహ పిపాయకట్టు			50,50
తెల్లము	బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0
చింతపండు	బా 1-కి	60 0 0	80 0 0

5. ఇనుము

పట్టరకం	బా 1-కి	28 0 0	38 0 0
చదరం		28 0 0	36 0 0
రవుండు		38 0 0	45 0 0

6. లోహములు

పెండి 100 తులంకు		72 0 0	75 0 0
బంగారము, తులము 1-కి		21 4 0	21 8 0
సవరము 1-కి			18 5 6

7. దూది

బొండా నెయ్య బాదం 1-కి		రు 200 0 0	
పల్నాడు దూది		215 0 0	

8. నూలు

కోయిల్ పట్టి నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి		7 0 0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి		4 12 0	
పుట్టురు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి		7 4 0	
మాళయేనుగ నెం 20		9 8 0	
వడ్డాక్ నెం 24 1/2		9 12 0	
14 1/2 క్లింక్ పట్టి		7 8 0	
నెం 20 పెన్ని సింహం	యూ. టె	8 4 0	
నెం 22		9 12 0	
నెం 12 1/2 పెన్ని సర్కుసు		8 0 0	
నెం 14 1/2		8 4 0	
నెం 12 1/2 అత్తెన్న		7 2 0	
నెం 12 1/2 కొయిలుపట్టి		7 2 0	
నెం 22 1/2 రంగులూస		9 4 0	
నెం 14 1/2 రాధాకృష్ణుడు		7 2 0	

నోటీసు

చెన్నపురి చేనాబజారులోనున్న నెం 21 రు భవనము నందున్న మా బార్నికెస్ బ్రాంచియందు డాక్టర్ ఆ. లక్ష్మీ పతి, బి. ఏ. ఎం. బి. ఓ. సి. ఎమ్. బి. ఎమ్. రత్నగారి సలహాను అధికారములందు తప్ప తిమిమిదినములందు ప్రతిరోజు సాయంత్రము 7 గంటలందు 8 గంటలవరకు పొందవచ్చును.

మేనేజరు: ఆంధ్ర ఆయుర్వేదాిక్ ఫార్మసిటిమిటెడ్, 19, హార్నికెస్, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

ఆరోగ్యపారిశుధ్య గ్రంథములు

పారిశుధ్యమునుగూర్చి పాఠశాలజనులకు బోధించుటకు దీక్షితుని ప్రచార మొనరింపుడు. డాక్టరు యు. రామారావు, (ఎం.ఎల్.సి.ఎఫ్.ఎం.యం.) గారు వ్రాసిన ఈవిషయ పేర్కొనబడిన గ్రంథము లివివయమున చాల నుపకరించును.

ఆరోగ్యవన్యాసములకు శ్రేష్ఠమైన సహాయక గ్రంథములు

ఆరోగ్యవన్యాస గ్రంథావళి ఆంధ్ర, ప్రవిడ, ఆంగ్ల భాషలలో ముద్రింపబడెను.

1. ఇండ్లు-ఆరోగ్యము
2. డాక్టరు వచ్చులోపల ఏమి చేయవలెను
3. పాతశాలలలో ఆరోగ్యశాస్త్రము, (ప్రాజెక్టు)
4. జలము-ఆరోగ్యము
5. గాలి-ఆరోగ్యము
6. ఆరోగ్యము-వ్యాధులు
7. నిరోధింపబడదగిన వ్యాధులు
8. క్రిములను వ్యాపింపజేయు సామాన్యవ్యాధులు
9. పాలు-ఆరోగ్యము
10. బ్రాంది సారాయి (ఆల్కహాం) ప్రామాణికం కలుగు అపాయము.
11. తనశరీరమునకు సంబంధించిన ఆరోగ్యశాస్త్రము
12. ఇంటిలో ఉపచర్య
13. ఆహారము-ఆరోగ్యము

ఎవరికైన అపాయము కలిగినపుడు వెంటనే ప్రథమ చికిత్స చేయవలెను. ఆంధ్ర, దవడ, కర్నాటక, మళయాళ, ఆంగ్ల భాషలలో ముద్రింపబడెను. అకౌలు 12.

ఈ గ్రంథములు దొరకు తావు:— శ్రీ కృష్ణుని బ్రదర్స్, పోస్టుబాక్సు, 166 చెన్న పట్టణము.

వేల కుమందు వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0

ఈ నూనెను తలకురాచిన పేలు ఈపి నశించును. చర్మమునకు వెండ్రుకలకువోని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుతశాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టర్డ్) కామినియా నూనె ప్రసిద్ధి కెక్కిన వస్తువులచే శాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శిరోజములు పెంచుటకు గాను మంచివస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదళ్లకు కానలిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాలిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును, చుండు మొదలను నానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువలె, మృదువుగాను, అందముగాను పెంచును. అంతయే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి మెడనుకు చల్లదనమును కలిగించి సుఖము నిచ్చును. ఇన్ని మంచిగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు రుప్రసాదము. దానియొక్క ఆధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రవర్తనములోను, డిగ్లామా ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రవర్తనములోను బంగారు పతకములను బహు

లిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-8-0 ఎక్స్ట్రా. 3 బుడ్డు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ట్రా. వై కామినియా నూనె ప్రతిన రక్షనినదను, పట్టణములయందును, పల్లెలలోను విక్రయింపబడును. లేకన్న పోయ్ జెంట్లను: ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రెస్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జుమ్మామసీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోమిట్ బహారుకు వ్రాయును.

ఆటోమిట్ బహారు అత్తరు. లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది.

ఇది సువాసన ద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును.

కొన్ని చుక్కలను మీ చేతి కుమారుమిద చల్లినయెడల కమనీయమైన

సువాసన అన్ని దేశలను వ్యాపించును. ఇది దీనియొక్క ఆధిక్యమునకు

కలకత్తా ప్రవర్తనములో బంగారుపతకమును బహుసెను.

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 2-0-0 | 1 ట్రాం బుడ్డి ధర రు 0-12-0

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 1-4-0 | వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-8-0

పోస్ట్ జెంట్లు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

126

బీజే బండ్:—నీరైపోయిన వీర్యమును గట్టిపరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి జేరినది. స్వప్న మందుగాని మూత్రముతో గాని వీర్యము స్థితిమునున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసత్వమును తొలగించి యౌవనమొనరించును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారముఖము అనుభవించునట్లు జేసి సంతానవంతునిజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సీ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం,

13, బైరామరంపేధి, మద్రాసు.

మాన స్థానాన్ని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అకౌలు)

వెలకులభము! (పోస్టుఖర్చుల ప్రత్యేకము) గుణముకము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి పైత్యకాశల కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అశీర్వము, అరుచి, ఆపులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, వేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ నగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిమాచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

155 జుమ్మామసీదు, బొంబాయి.

Printed and Published by K Nag-swara Rao Editor, Andrapatrika Power Press, 6, & 7, Thambu Chetty Street, MADRAS.